

ISSN 1224-1814

MEMORIILE SECȚIEI DE ȘTIINȚE ISTORICE
ȘI ARHEOLOGICE A ACADEMIEI ROMÂNE

2022

TOME XLI

MEMORIILE SECȚIEI DE ȘTIINȚE ISTORICE ȘI ARHEOLOGIE A ACADEMIEI ROMÂNE

SERIA V
Tomul XLI
2022

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

**ADDENDA LA „ENCICLOPEDIA REPREZENTANȚILOR
SCRISULUI ISTORIC ROMÂNESC”**

VICTOR SPINEI, DORINA N. RUSU

Urmare a inițiativei Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române, agreată și de conducerea înaltului for academic al țării, la începutul anului 2020 s-a demarat elaborarea *Enciclopediei reprezentanților scrisului istoric românesc*, la care au conlucrat peste 350 de specialiști din cadrul institutelor de cercetări afiliate Secției, cadre didactice din învățământul superior, muzeografi și arhiviști din instituții dispate în toate regiunile țării, cu prioritate cei ce activau în centrele academice cu tradiții mai vechi de la București, Cluj-Napoca și Iași, precum și un istoric de la Chișinău. Emulația declanșată printre colegii de breaslă la aflarea acestui demers științific, căruia în numeroase cazuri i s-au alăturat fără vreun impuls al organelor administrative, a constituit un indiciu al conștientizării necesității întocmirii unei lucrări cu asemenea profil. Coordonatorii generali ai lucrării, finalizate la sfârșitul lui 2021 și difuzată în primele luni ale anului următor, au beneficiat de eficienta colaborare a 17 coordonatori zonali – 16 din România și unul din Republica Moldova –, mulți dintre ei cu responsabilități importante în institutele academice și în unitățile universitare, având o bună reputație profesională, cu care ne-am consultat permanent în privința structurării vocilor din *Enciclopedie* și a selecției medalioanelor susceptibile de a fi incluse în paginile sale.

După un travaliu obstinat, derulat într-o dinamică alertă pe parcursul a circa doi ani, s-a reușit publicarea a cinci tomuri voluminoase la Editura Karl A. Romstorfer a Muzeului Național al Bucovinei, grație generoasei finanțări asigurate de Consiliul Județean Suceava, mijlocită de dr. Constantin Emil Ursu. Volumele reuneau 3541 de voci, un număr net superior tomului cu aceeași configurație, editat în 1978, care grupa doar 951 de voci, toate având o extensie limitată. Nu este mai puțin adevărat că, în răstimpul survenit între apariția celor două lucrări de factură enciclopedică, progresele istoriografiei naționale au fost marcante atât pe plan cantitativ, cât și pe cel calitativ, numărul mult mai mare de voci din recenta enciclopedie datorându-se și faptului că au fost incluși specialiștii basarabeni și cei din diasporă, neagreați de defunctul regim totalitar.

Precum era de anticipat într-o lucrare de anvergură, aceasta nu a fost lipsită de anumite carențe, între altele fiind omise, evident nedeliberat, persoane cu o activitate științifică meritorie, ale căror voci nu ne-au fost transmise de către coordonatorii zonali până în momentul remiterii la tipar, ignorare depistată doar ulterior. Spre a remedia respectiva disfuncționalitate, am decis să alcătuim

prezenta *addenda*, fixând drept bornă cronologică a înregistrării realizărilor profesionale anul 2020, în vreme ce în volumele deja apărute aceasta fusese stabilită la nivelul anului anterior.

Desigur că vocile selectate în cele cinci volume ale *Enciclopediei* comportă și alte deficiențe, a căror escamotare ar contraveni normelor deontologice academice. În pofida recomandărilor transmise în repetate rânduri prin intermediul circularilor scrise și pe cale verbală, cea de-a doua secvență a vocilor, care preconiza aprecieri asupra aportului științific al istoricilor în tratarea diverselor probleme epistemologice nu a beneficiat în anumite cazuri de o reală consistență. Pe de altă parte, spațiul tipografic alocat fiecărui reprezentant al cinului istoric nu a fost întotdeauna cel mai adecvat, în sensul că întinderea vocilor câtorva personalități de seamă a fost nejustificat de redus în comparație cu cel al unor colegi cu performanțe profesionale mai limitate. Anumite frustrări ale autorilor în viață ar fi posibil să provină din faptul că opera nu le-a fost apreciată potrivit propriilor așteptări, orgoliile din mediile intelectuale, firești până la un anumit punct, fiind impredictibile.

Dat fiind că foarte multe voci ne-au parvenit cu mare întârziere, iar scadența termenului de remitere a lucrării la tipar se apropia de expirare, remediarea carențelor sesizate nu mai era posibilă, întrucât riscam pierderea iremediabilă a finanțării asigurate de Consiliul Județean Suceava, în condițiile în care organismele abilitate ale statului, vlăguite de cheltuielile provocate de pandemia covidului și de alte vicisitudini, nu-și arătau disponibilitatea de a susține demersurile cărturărești. Nu dorim în niciun chip să ne imaginăm cum ne-ar fi etichetat multitudinea colaboratorilor, care irosiseră din plin timp și energie pentru finalizarea vocilor asumate, în cazul eșuării proiectului.

Circumstanțele expuse nu au menirea de a ne disculpa, ci servesc doar drept explicație. În fond, pe prezumtivul cititor nu-l preocupă aproape deloc dacă durata de elaborare a unei lucrări a fost scurtă sau îndelungată, dacă autorii au fost tineri ori în vârstă, dacă au beneficiat sau nu de suportul oficialităților, acesta fiind interesat preponderent de valențele sale intrinseci. Potrivit ecourilor necomplete stărnite de editarea *Enciclopediei*, conținutul ei a suscitat un viu interes printre istoricii din țară și chiar din străinătate, ca fiind un util instrument de lucru, de natură să ofere informații esențiale asupra biografiei și operei celor ce au avut un aport la deciptarea evenimentelor și fenomenelor istorice derulate în spațiul carpato-dunărean și în proximitatea sa, dar, totodată, să stimuleze râvna specialiștilor ce își vor propune elaborarea sintezelor globale sau secvențiale asupra evoluției istoriografiei românești din cele mai vechi timpuri până la contemporaneitatea imediată.

Nu în ultimul rând, *Enciclopedia* s-a dorit drept un omagiu consacrat branșei istoricilor și reprezentanților disciplinelor conexe, pentru devoțiunea și profesionalismul etalat, în mod individual sau în ansamblul lor, începând din vremurile revoluate și până în prezent, în îndelungatul efort de investigare și reflecție asupra creativității plurifațetate a elementului antropic, cu împlinirile și eșecurile sale, nelipsite de controversă și ambiguități.

Ca membri ai echipei de coordonare a *opus*-ului, preferăm să ne ferim de evaluări ale sale, acestea revenind eventualilor recenzenți. La fel ca orice lucrare cu profil similar, cele cinci tomuri sunt perfectibile și au șansa de a fi optimizate prin completări, omogenizări, retușări și judecăți de valoare mai articulate, precum se practică ciclic pe meridianele mapamondului situate în arealuri cu prestigioase tradiții culturale și resurse materiale mai substanțiale decât cele disponibile la Dunărea de Jos.

*

În secvențele următoare ale acestei *Addenda* am selectat câteva voci dedicate unor istorici ce nu au fost cuprinse în ediția *Enciclopediei* publicată la sfârșitul lui 2021, pe care s-au oferit să le redacteze 20 de colegi, cărora le adresăm mulțumiri pentru eforturile depuse. Nu s-au putut lua în considerare medalioanele aferente unor persoane cu realizări modeste (fără doctorat și volume de autor, doar cu articole succinte, lipsite de contribuții originale etc.) sau care nu au respectat normele de alcătuire prestabilite. În măsura în care vor fi recepționate și medalioanele propuse în lunile anterioare de alți comilitoni, dar deocamdată neconcretizate, nu excludem alcătuirea unui al doilea grupaj de voci în anul viitor, cu acesta îndatoririle noastre luând sfârșit.

FIŞE

STRUCTURA FIȘEI

- I. Date biografice
- II. Caracterizarea activității, a contribuției în domeniu
- III. Bibliografie selectivă
 - A. lucrări de autor
 - B. lucrări în colaborare
 - C. lucrări editate, coordonate, traduceri
 - D. studii și articole
- IV. Bibliografie referitoare la titularul fișei

AUTORI

Adr.P.	Adrian PIRTEA
A.I.	Alexandru ISTRATE
A.O.	Adrian ONOFREIU
C.I.C.	Constantin I. CIOBANU
G.G.	Georgeta GHIONEA
Gh.Cl.	Gheorghe CLIVETI
Gh.V.	Gheorghe VARTIC
Il.C.	Ileana CIOAREC
Io.C.	Ionel CÂNDEA
L.V.	Laurențiu VLAD
M.Gh.A.	Mircea-Gheorghe ABRUDAN
M.O.	Marian OLARU
MaraM.	Mara MĂRGINEAN
N.D.I.	Narcis Dorin ION
N.U.	Nicolae URSULESCU
O.J.	Octaviana JIANU
P.O.	Petre OTU
S.C.	Sevastian CERCEL
S.D.B.	Sebastian-Dragoș BUNGHEZ
Sil.R.	Silvana RACHIERU

AMON Lucian Dan

I. N. 19 noiembrie 1955, Drobeta Turnu-Severin. Studii universitare la Institutul de Învățământ Superior Suceava, Facultatea de Învățământ Tehnic și Pedagogic, Specializare Istorie-Geografie. Doctor în istorie veche și universală (București, 1999) cu teza *Armamentul, echipamentul și alte obiecte cu utilizare militară din dotarea armatei romane din Oltenia*. Profesor de istorie și geografie, Școala generală Damean, com. Sadova (1981–1983); profesor de istorie, Liceul nr. 8, Craiova (1983–1984); profesor de istorie, Colegiul Național „Ștefan Velovan”, Craiova (1984–2000); cadru didactic suplinitor la Catedra de istorie, Universitatea din Craiova (1995–2000). Lector (2000–2008), conferențiar (din 2008). Membru al Societății de Științe Istorice din România, din anul 1984.

II. Studii și cercetări privind istoria antică universală, arheologia romană și romano-bizantină. Contribuții majore privind studierea echipamentului militar roman în Dacia. Membru în colectivul științific al șantierului arheologic-școală de la Sucidava (Corabia, jud. Olt) (1996–2014). A publicat peste 100 de articole în reviste de specialitate. Participant la peste 50 de sesiuni științifice, simpozioane, colocvii, congrese naționale și internaționale.

III A. – *Armamentul și echipamentul armatei romane din Dacia Sud-Carpatică*, Craiova, 2004, 364 p.; *Istorie antică universală*, I, *Oriental antic*, Craiova, 2006, p. 149 p.

B. – *Școala Normală „Ștefan Velovan” din Craiova. Aniversar 125*, Craiova, 1995, 166 p.; *Monografia localității rurale Galiciuica*, Craiova, 1999, 150 p.; *Istoria Craiovei. Mărturie arheologică și numismatică (mileniul VII a.Chr. – secolul XV p. Chr.)*, Craiova, 2010, 112 p.; *Raport privind diagnosticul arheologic de pe teritoriul municipiului Caracal. Punctul Șoseaua de Centură. Situl arheologic nr. 1*, Cluj-Napoca, 2021, 180 p.

D. – *Noi elemente de arhitectură descoperite în zona cetății romano-bizantine de la Sucidava-Celei (județul Olt) în campaniile de cercetări arheologice din anii 2002 și 2003*, „Istorie și societate”, București, 2004, p. 11–24 (în colab.); *Noi informații cu privire la centura de apărare a orașului Romula (județul Olt)*. *Campania 2007*, „Drobeta”, XVII, 2007, p. 109–115; *Des armes et pièces d'équipement militaire découvertes au cours des dernières années dans la forteresse romano-byzantine Sucidava, „Oltenia”*, XVII–XXIII, 2015–2016, p. 143–156. **(G.G.)**

ANDO Andrei

I. N. 15 aprilie 1975, Arad. Studii liceale și universitare în orașul natal: Liceul economic; Colegiul Universitar Pedagogic (2001–2004), Facultatea de Științe Umaniste și Sociale, secția Jurnalism, din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” (2004–2008). Dr. în Filologie (2016) la Universitatea „Aurel Vlaicu” (coord. prof. I. Funeriu), drd. în istorie (din anul 2018, la Universitatea Oradea, coord. prof. C. Pădurean). Specializare la Universitatea „Miguel Torga” din Coimbra (Portugalia) în 2014 și la Jiangxi College of Foreign Studies, din Nanchang (R. P. Chineză) în 2019. Gazetar (1995–2016) la „Adevărul de Arad”, „Observator Arădean”, „Jurnalul Național”, „Nyugati Jelen”, „Cronica – ziarul românilor din Ungaria”, „Măsura”, director al cotidianului „Observator arădean” (2002–2011), redactor-șef și director al televiziunii Regionale West TV (2011–2016). Preparador (2009–2015), apoi asistent universitar (din 2015) la Universitatea „Aurel Vlaicu”. Director executiv al Consiliului Județean Arad (din 2016). Membru în Consiliul de Administrație al Rețelei Orașelor și Regiunilor Europene pentru Cultură (LIKE), cu sediul la Paris (din 2018). Membru în High Level Task Force pe politici de dezvoltare, la Comitetul Regiunilor (Bruxelles), în 2017–2018.

II. Publicist și filolog pasionat de istorie. A cercetat viața și activitatea publicistică, literară și politică a lui Pamfil Șeicaru, precum și istoria locală arădeană din perioada Primului Război Mondial și a Marii Uniri, traducând și publicând articolele presei maghiare și românești referitoare la Aradul din anul Marii Uniri, respectiv tratativele de la Arad, din 13-14 noiembrie 1918, privind viitorul Transilvaniei.

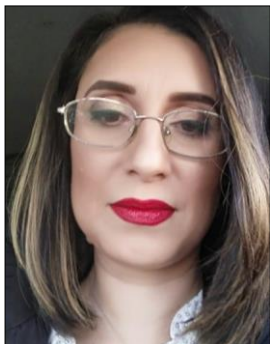
III. A. – *Șocul prezentului. Avatarul administrației arădene de tranziție*, Arad, 2013, 348 p.; *Gânduri și vorbe: Aradul la intersecțiile istoriei*, Arad, 2016, 540 p.; *Cuvinte regăsite*, Arad, 2018, 200 p; 1918. *Agenda unui an istoric. Formarea și deformarea opiniei publice*, Timișoara, 2019, I, II, III, IV, 460 p. + 395 p. + 402 p. + 296 p.

B. – *Monografia Pecica*, Arad, 2007, 596 p.+8 hărți (coord. Constantin Chevereșan); *Depart de rădăcini: perspectivă jurnalistică asupra comunității românilor din Ungaria*, Arad, 2011, 48 p.; *O istorie trăită: 40 de ani de învățământ superior la Arad*, București, 2012, 904 p.; *Arad, Bánság és Partium határán. A régió várai* (Arad, la granița dintre Banat și Partium. Castelele regiunii), Arad, 2015, 230 p. (coord. Jankó András); *Tradiție și contemporaneitate: O perspectivă publicistică asupra românilor din Ungaria*, Gyula, 2016, 199 p.; *Arad. Antecamera Marii Uniri*, Timișoara, 2018, 391 p.; *Panoramă mediatică. Administrație și guvernare corporativă în Arad, la 100 de ani de la Marea Unire*, Arad, 2019, I, II, 309 p. + 365 p.

D. – *Literary Trend, a stylistic mosaic of inter-war cultural press*, „Revista Philologica Banatica”, Timișoara, 1, 2016, p. 66–77; *Începuturile Muzeului din Arad și inaugurarea Palatului Cultural – mărturii din presa vremii*, Constantin Ioan Inel (coord.), Muzeul din Arad la 125 de ani, Timișoara, 2018, p. 10-21; *100 de ani de la ocuparea Aradului de armata franceză. Ce au cerut arădenii îngrijorați?*, Maria Sinaci, Cristian Măduța (ed.), Comunicare, cultură și societate: De la teorie la practică, Budapesta, 2018, p. 107–123 (în colab.).

IV. E. Șimăndan, *Dicționarul jurnaliștilor arădeni*, Arad, 2011, p. 11–12; M. Petcu (coord.), *Istoria jurnalismului din România în date – enciclopedie cronologică*, Iași, 2012, p. 18–20; H. Truță, *Restituiri*, „Arca”, Arad, 10–11–12, 2018, p. 166–168. **(S.D.B.)**

ANTONE (Păun) Elena-Simona

I. N. 25 iulie 1982, Craiova. Studii universitare la Facultatea de Istorie-Filosofie-Geografie (2001–2005) și masterat în cercetarea și conservarea mărturiilor istorice (2005–2007) la Craiova. Dr. în Istorie (coord. prof. dr. Corneliu-Mihail Lungu, 2008–2011). Profesor de istorie, grad didactic I, la Colegiul tehnologic „Constantin Brâncuși” din Craiova. Membru în Organizația Internațională a Femeilor Române (UNIFERO), cu sediul în Atlanta, din mai 2009, secretar de redacție la revista „Historica”.

II. Specializată în domeniul istoriei moderne și contemporane a României, cu contribuții la evoluția demografică a Olteniei.

III. A. – *Analiza demografică a Olteniei în perioada 1878–1915*, Craiova, 2019; *Recensământul din 1899 în Oltenia*, Craiova, 2019; *Recensământul din 1912 în Oltenia*, Craiova, 2019; *Recensământul din 1930 în Oltenia*, Craiova, 2019.

D. – *Relațiile religioase româno-sârbe în secolul XX*, „Romanitate și latinitate în Uniunea Europeană”, Craiova, 2009, p. 156–166; *Europa și Islamul. Musulmanii în Europa după sfârșitul Războiului Rece*, „Stat și societate în Europa”, Craiova, 2009, p. 434–452; *Antiindaeism, antisemitism, antisionism: semnificația și evoluția termenilor*, „Buletinul Centrului pentru dialog între științe și teologie”, IX, 1, 2012, p. 139–155. **(G.G.)**

BÎTĂ Ovidiu-Grigori

I. N. 18 aprilie 1957, Vicovu de Sus, jud. Suceava. Studii preuniversitare la Liceul teoretic „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți (1972–1976), universitare la Facultatea de Biologie-Geografie-Geologie, secția Inginerie Geologică și Geofizică a Universității „Al. I. Cuza” din Iași (1979–1984). Dr. în Geologie (coord. prof. univ. dr. Leonard Olaru) la aceeași universitate (2006), cu teza *Studiul palinostratigrafic al formațiunilor metamorfice din bazinul Putnei (Munții Bistriței)*. Inginer geolog în cadrul Formației de prospecțiuni geologice și geochimice a IPEG Câmpulung Moldovenesc (1984–1994). Asistent cercetare (din mai 1994), cercetător științific (1999), cercetător științific III (2008) la Centrul pentru Studiarea Problemelor Bucovinei / Institutul „Bucovina” din Rădăuți al Academiei Române. A susținut comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale (Ucraina - Cernăuți, Hliboca; Republica Moldova – Chișinău).

II. Inginer geolog, cercetător. Domenii de interes: istoricul cercetărilor geologice și al exploatării miniere în Bucovina, stațiuni balneoclimaterice, legislația silvică și de vânătoare, dezvoltarea economică a Bucovinei, personalități. Autor a peste 75 de studii, articole și recenzii.

III. C. – Arthur Loebel, *Geschichtliche Entwicklung des Eisenbades Dorna – Evoluția istorică a băilor feroase Dorna*, ediție bilingvă, îngrijită, cu notă asupra ediției și indice de nume, Iași, 2012, 280 p.

D. – *Aspecte ale cercetării geologice și exploatării miniere în Bucovina (1775–1869)*, AnBuc, II, 1, 1995, p. 169–174; *Vechi stațiuni balneoclimaterice din Bucovina în secolele XIX–XX (I–III)*, AnBuc, XII, 1, 2005, p. 99–107; XII, 2, 2005, p. 521–529; XIII, 1, 2006, p. 271–279; *Geologia bazinului superior al pârâului Putna (Munții Bistriței) (I–V)*, AnBuc, XIII, 2, 2006, p. 697–711; XIV, 1, 2007, p. 165–179; XIV, 2, 2007, p. 647–656; XV, 2, 2008, p. 599–622; XVI, 1, 2009, p. 167–179; *Evoluția legislației silvice în Bucovina. Orânduiala de pădure*, AnBuc, XVIII, 2, 2011, p. 515–549; *Exploatarea aurului aluvionar pe Bistrița Aurie*, AnBuc, XXI, 2, 2014, p. 543–557; „*Liniile petrolului*” în Bucovina, AnBuc, XXIV, 1, 2017, p. 199–210; *Camera de Comerț și Industrie a Bucovinei – contribuții la dezvoltarea economică a Țării*, AnBuc, XXVIII, 2, 2021, p. 475–486.

IV. M. Irimescu, *Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina (1862–1912)*. La 150 de ani, vol. II, Rădăuți, 2013, p. 43; E. Satco, A. Niculică, *Enciclopedia Bucovinei. Personalități, localități, societăți, presă, instituții*, Suceava, 2018, p. 217. **(M.O.)**

BOGDAN Cristina

I. N. 6 decembrie 1976, București. Studii preuniversitare la Liceul „Mihai Viteazul” din București. Licență (1995–1999) și studii aprofundate în domeniul literaturii române medievale (1999–2000), Facultatea de Litere, Universitatea din București (1999–2000). Dr. (cotutelă) în filologie (2007) la Universitatea din București și Universitatea Paris XII-Val de Marne, actualmente Paris Est – Créteil (coord. prof. dr. Dan Horia Mazilu și prof. dr. Francis Claudon). Cadru didactic la Facultatea de Litere, Universitatea din București (preparator: 2000–2003, asistent: 2003–2008, lector: 2008–2016, conferențiar: din 2016), unde este prodecan (2016–2021) și decan (din 2021). Membru al Asociației Internaționale Danses Macabres d’Europe (din 2003); EUPRERA – European Public Relations Education & Research Association (din 2005); Association for the Study of Death & Society (ASDS; 2015, 2016, 2017); SOG18. Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts im südöstlichen Europa (din 2018). Editor-șef al săptămânalului cultural „OPT motive” (din 2020).

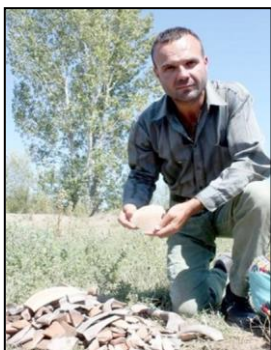
II. Filolog de formație. Cu mijloacele specifice filologiei, cărora le-a adăugat pe cele ale cercetării trecutului, a abordat subiecte de istorie culturală și de imagologie din sfera tanatologiei (cu deosebire din perspectiva iconografiei morții în România și Europa, urmare a unor sistematice anchete de teren), a practicilor auctoriale sau de lectură, a imaginarelor din spatele obiectelor ori ale ritualurilor. Este autoare și coordonatoare (în colab.) a peste 15 volume publicate la edituri din țară și din străinătate. A publicat peste 50 de articole sau studii în reviste de specialitate și volume colective din România și din Europa. De asemenea, este o prezență constantă în presa culturală tipărită și audio-vizuală (circa 100 de intervenții), ca și la colocviile naționale ori conferințele internaționale desfășurate în Belgia, Franța, Italia, România (la Sibiu (2010) și București (2021), organizând două dintre conferințele Asociației Internaționale Danses macabres d'Europe).

III. A. – *Imago mortis în cultura română veche (secolele XVII–XIX)*, București, 2002, 232 p. (semnat Cristina Dobre-Bogdan); *Moartea și lumea românească premodernă. Discursuri întretăiate*, București, 2016, 354 p.

C. – *Pentru o istorie culturală a cărții și a practicilor de lectură* (coord. în colab.), București, 2015, 541 p.; *Patrimoine, création, culture. À l'intersection des dispositifs et des publics* (coord. în colab.), Paris, 2015, 215 p.; *Călători și călătorii. A privi, a descoperi, I (Incursiuni în istorie și artă), II (Incursiuni în literatură și antropologie)* (coord. în colab.), București, 2016; *Obiecte și urmele lor. Priviri istorice, povești antropologice* (coord. în colab.), București, 2018; *Regarder la mort en face. Actes du XIXe Congrès international de l'association Danses macabres d'Europe* (coord. în colab.), București, 2021, 472 p.

D. – *Un text biblic controversat și reflexele lui iconografice*, In media res. Studii de istorie culturală, Andi Mihalache, Adrian Cioflâncă (ed.), Iași, 2007, p. 373–386; *Sous les signes de Chronos ou de la Fortune. Les avatares d'un motif iconographique – la roue de la vie – dans l'espace roumain et bulgare (XVIIe–XIXe siècles)*, RESEE, XLVIII, 1–4, 2010, p. 91–108; *Avatarurile unui simbol escatologic (calul) în iconografia monumentelor de cult din Țara Românească (secolele XVIII–XIX)*, Lumea animalelor. Realități, reprezentări, simboluri (coord. Maria-Magdalena Székely), Iași, 2013, p. 135–162; *Du berceau à la tombe. Les âges de la vie dans l'iconographie roumaine des XVIIIe–XIXe siècles et l'influence des modèles étrangers*, Daniel Dumitran, Valer Moga (eds.), Economy and Society in Central and Eastern Europe. Territory, Population, Münster, 2013, p. 221–240; *Sous le signe du livre. Séquences iconographiques à signification eschatologique*, Par Etude ou par Acoustumance, saggi offerti a Marco Piccat per il suo 65° compleanno, a cura di Laura Ramello, Alex Borio, Elisabetta Nicola, Alessandria, 2016, p. 77–97; *L'Image du Jugement individuel de l'âme. Le voyage par les Péages aériens dans l'iconographie roumaine du XVIIIe siècle*, Alessandro Benucci, Marie-Dominique Leclerc, Alain Robert, Mort suit l'homme pas à pas. Représentations iconographiques, variations littéraires, diffusion des thèmes. Actes du XVIIe Congrès International Danses macabres d'Europe, Reims, 2016, p. 141–159; *Devant le cadavre et la sépulture: saint Sisoès se lamentant sur la tombe d'Alexandre le Grand*, Mort n'épargne ne petit, ne grand. Études autour de la mort et de ses représentations, textes réunis par Ilona Hans-Collas, Didier Jugan, Danielle Quérue, Hélène et Bertrand Utzinger, Paris, 2019, p. 286–301. **(L.V.)**

BONDOC Petruș-Dorel

I. N. 25 iunie 1970, Craiova. Studii universitare la Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere și Istorie (abs. 1995). Dr. în Istorie (București, 2004) cu teza *Stăpânirea romană la nordul Dunării după retragerea aureliană* (coord. prof. dr. A. Barnea). Muzeograf, Muzeul Olteniei Craiova (1997–2022), director Casa Studenților, Craiova (2000–2003). Deține titlul de arheolog expert acordat de Ministerul Culturii și Cultelor, expert în domeniul bunuri arheologice și istoric-documentare - arheologie romană.

II. Domenii de cercetare: arheologia romană pe teritoriul Olteniei.

III. A. – *Bronzuri figurate romane: Muzeul Olteniei Craiova*, vol. I, Craiova, 2000, 64 p.; *Lapidariul Muzeului Olteniei Craiova*, Craiova, 2001, 84 p.; *Vase antice grecești. Muzeul Olteniei Craiova*, Craiova, 2004, 60 p.; *Inscripții și piese sculpturale. Muzeul Olteniei*

Craiova, Craiova, 2004, 112 p.; *Figurine ceramice romane. Muzeul Olteniei Craiova*, Craiova, 2005, 77 p.; *Tipare și figurine ceramice romane. Muzeul Romanațiului Caracal (Figurine ceramice romane de la Romula)*, Craiova, 2005, 101 p.; *Tezaurul Muzeului Olteniei Craiova. Antichitatea*, Craiova, 2007, 106 p.; *The Roman rule to the north of the Lower Danube during the Late Roman and Early Byzantine period*, Cluj-Napoca, 2009, 370 p.; *Cioroiu Nou. 100 de descoperiri arheologice*, Craiova, 2010, 199 p.; *Romanii la Cioroiu Nou*, Craiova, 2018, 64 p.; *Castrul roman de la Răcari și garnizoana sa de călăreți mauri*, Craiova, 2018, 72 p.; *Scuturile din Dacia*, Craiova, 2020, 255 p.; *Castrul roman de la Slăveni II: țigle și cărămizi ștampilate*, Craiova, 2021, 201 p.

B. – *Inscriptii și piese sculpturale. Muzeul Romanațiului, Caracal*, Craiova, 2002, 43 p. (în colab.); *Bronzuri figurate romane. Muzeul Romanațiului, Caracal (Bronzuri romane de la Romula)*, Craiova, 2003, 50 p.; *Tipare și figurine ceramice romane din centrul ceramic de la Romula. Muzeul Romanațiului, Caracal*, Craiova, 2005, 163 p.; *Castrul roman de la Răcari. Încercare de monografie*, Cluj-Napoca, 2009, 496 p.; *Așezările daco-romane de la Locusteni*, Craiova, 2014, 274 p.; *Castrul roman de la Răcari II: clădirea comandamentului (principia): statuile de bronz și bronz aurit*, Craiova, 2015, 465 p.; *Necropola plană birituală de la nordul orașului Romula*, Craiova, 2020, 357 p.

C. – *In honorem Gheorghe Popilian*, Craiova, 2006, 412 p.

D. – *Artillery troops detached north of the lower Danube in the late Roman period*, *Limes XVIII*, Proceedings of the XVIIIth International Congress of Roman Frontier Studies held in Amann, Jordan (September 2000), II, BAR International Series, 1084 (II), 2002, p. 641–648; *About the production of bricks and tiles in the Roman camp from Răcari, Dolj County, Romania, in the first half of the 3rd century*, *Oppidum. Cuadernos de investigación*, Armamaneto e iconografía en la Antigüedad y la Alta Edad Media (coords. E. Illarregui- M- Larrañaga), 1, Segovia, 2008, p. 117–127; *Fortified towns to the north of the Lower Danube in the late Roman period: Drobeta and Sucidava*, *Limes XX*, XX Congreso Internacional de Estudios Sobre la Frontera Romana-XXth International Congress of Roman Frontier Studies, León (España), Septiembre, 2006: congreso celebrado bajo la presidencia de honor de su Majestad el Rey de España y con el apoyo de la Universidad de León/Ángel Morillo, Norbert Hanel & Esperanza Martín (eds.), vol. 2, p. 731–740; *Descoperirile de epocă La Tène de la Padea, jud. Dolj*, SCIVA, 59–60, 2008–2009, p. 137–163. **(II.C.)**

BRICIU George Alexandru

I. N. 9 iunie 1986, Pitești. Studii liceale la Seminarul Teologic „Sfântul Neogoe Basarab” din Curtea de Argeș (2001–2006), universitare (licență și masterat) la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” a Universității din București (2006–2012). Dr. în Teologie (coord. pr. prof. dr. Adrian Gabor) la Universitatea din București (2016). Diacon (2019) slujitor la Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” și „Sfânta Cuvioasă Parascheva” – Parohia Parcul Călărași din București. Redactor colaborator (2009–2010), editor (2010–2015), secretar general de redacție (2015–2017), reporter (2017–2019) și redactor-șef (din 2019) la „Ziarul Lumina” al Patriarhiei Române. A participat la conferințe și simpozioane naționale și internaționale în țară și în străinătate la Sankt Petersburg (2015), Berlin (2017) și Viena (2018). A fost distins cu Medalia „Mihail

Kogălniceanu, deputat de Brăila, bicentenarul nașterii” – Muzeul Brăilei „Carol I” (2017); Diploma omagială cu medalie oferită de Patriarhul României cu prilejul sfințirii Catedralei Naționale (25 noiembrie 2018); Ordinul „Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț, Noul Hozevit” pentru clerici (24 decembrie 2021).

II. Teolog și istoric, specialist în Istorie bisericească universală și în Istoria Bisericii Ortodoxe Române în secolul XX, istoria elitelor clericale, viața, activitatea și opera voievodului Neogoe Basarab și a mitropolitului Antonie Plămădeală. Autor a patru cărți, a patru studii de specialitate în volume și a sute de articole, interviuri, recenzii și note de lectură în periodice de cultură și spiritualitate.

III. A. – *Mitropolitul Antonie Plămădeală, diplomat creștin. Contribuții la dezvoltarea dialogului teologic internațional*, Sibiu, 2017, 600 p.; *Mitropolitul Antonie Plămădeală, promotor al culturii prin cult*, Brăila, 2017, 200 p.; *Patriarhul Justinian în lumina vremurilor. Interviu comemorativ*, București, 2019, 166 p.; *Principii spirituale și sociale în „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie”*, București, 2021, 200 p.

D. – *A Deo rex, a rege lex – principiu autentic creștin în domnia Sfântului Voievod Neagoe Basarab*, GBis, 2013, 7–12, p. 171–196; *Antonie Plămădeală, tânăr teolog în elita Rugului Aprins*, „Ortodoxia”, 4, 2017, p. 99–120; *Reabilitarea numelui Episcopului Nicolae Popoviciu, un act de dreptate*, Mărturisitori ai Ortodoxiei în timpul regimului comunist. Studii și evocări, București, 2018, p. 185–214; *Mitropolitul Antonie Plămădeală, apocrisiar în diaspora românească*, Fides et sapientia: studii în onoarea părintelui nostru pr. prof. univ. dr. Nicolae Chifăr, Sibiu, 2021, p. 971–991. **(M.Gh.A.)**

BUCUR Ion

I. N. 30 noiembrie 1956 în Budești, jud. Călărași. Studii preuniversitare la Oltenița (Liceul „Nicolae Bălcescu”, 1971–1975). Licență la Facultatea de Istorie, Universitatea din București (1984–1987). Dr. în Istorie (2005) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Ioan Scurtu).

II. Specialist în istorie contemporană a României, cu un interes deosebit pentru regimurile politice din perioada interbelică, instaurarea totalitarismului comunist, revoluția din 1989, precum și pentru primii ani ai perioadei postcomuniste. A publicat peste zece volume (autor, coautor) și zeci de articole în reviste de specialitate și în volume colective din România.

III. A. – *Lupta pentru putere. Instaurarea regimului comunist în România (1944–1947)*, București, 2010, 405 p.; *Cartea Represiunii 1989*, București, 2012 (ed. II, 2014, 419 p.; ed. în engleză, 2016); *Anul 1990: Partide, ideologii și mobilizare politică: considerații preliminare*, București, 2014; *Anul 1991: Dificultăți în afirmarea valorilor democrației*, București, 2017; *Anul 1992. Procesul democratizării la examenul constituțional*, București, 2019.

B. – *Istoria României în texte* (coord. Bogdan Murgescu), București, 2001, 411 p.; *Structuri politice în Europa Centrală și de Sud-Est. 1919–1997. Studiu de caz: România (1918–2001)*, I (coord. Ioan Scurtu), București, 2003, 325 p. (bilingv, română-engleză); *Revoluția Română din Decembrie 1989 în București (21 decembrie 1989 – 8 februarie 1990)*, Cluj–Napoca, 2009; *Revoluția Română din Decembrie 1989. Locuri, date, fapte. Mic dicționar* (coord. Gheorghe Sbârnă), Cluj–Napoca, 2009, 642 p.

C. – *Totalitarismul de dreapta în România. Origini, manifestări, evoluție (1919–1927). Documente* (coautor/editor în colab.), București, 1996, 662 p.; *Ideologie și formațiuni de dreapta în România (1927–1931). Culegere de documente* (coautor/editor în colab.), II, București, 2000; *Curtea de Conturi a României, 1864–2004. Culegere de documente* (în colab.), București, 2004, 480 p. (ed. II, coord. Nicolae Văcăroiu, Virginia Vedinaș, Corina-Mihaela Bălătescu, 2016, 672 p.).

D. – *Piața Revoluției din București. Momente importante în istoria românilor*, „Clio / 1989” III, 1 (5), 2007, p. 205–215; *Criza regimului din România și limitele mass-mediei românești*, Accentuarea crizei de regim în țările socialiste europene (1980–1990), Timișoara, 2009, p. 195–207; *Alegerile din mai 1990*, „Clio”, 1 (11), 2010, p. 63–96. **(L.V.)**

CIOROGARU Gheorghe

I. N. 20 februarie 1909, Novaci, jud. Gorj – m. 5 mai 1980. Studii universitare la Heidelberg, la Academia de Studii Economice și Politice (abs. 1932). Dr. în Economie (1935). Revine în România în 1936. Parlamentar pe listele „Partidul Totul pentru Țară” la alegerile din anul 1937. Împărtășește ideile promovate de Ion Zelea Codreanu. Arestat în anul 1940 de poliția legionară și trimis în lagărul de la Sinaia. Eliberat în anul 1941, fuge în Germania unde rămâne până în 1944, când revine în România. Este arestat în anul 1945 și internat în lagărul de la Caracal, fiind eliberat în 1946. Arestat din nou în 1951, fiind acuzat de acțiune intensă contra clasei muncitoare, este eliberat în 1957 și i se impune domiciliul obligatoriu la Măzăreni (Brăila). Este arestat din nou în 1958 și eliberat în 1964.

II. Economist. Studii privind situația României în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

III. A. – *Civilizație și potențial de război*, București, 1936, 130 p.; *Planul de 5 ani al Sovietelor*, București, 1941, 110 p.; *Națiune și armată*, București, 1945, 88 p.; *Păcatul istoriei. Scurtă privire asupra soartei țaranilor de-a lungul veacurilor*, București, 1945, 162 p.; *Dumitru Brezulescu 1879–1916*, Târgu Jiu, 2010, 162 p.

IV. Sorin Popescu, *Un cărturar gorjean: Gheorghe Ciorogaru*, „Memoria. Revista gândirii arestate”, 82–83, 1–2, 2013, p. 48–50. **(II.C.)**

CONSTANTIN Cristian

I. N. 6 februarie 1989, Brăila. Studii universitare la Galați, Facultatea de Istorie, Filosofie și teologie (abs. 2011). Master în istorie, Galați. Dr. în Istorie (2017, Galați).

II. Asistent de cercetare / universitar la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (2014–2017); membru în Colegiul de redacție al revistei „Hiperboreea” (din 2016); redactor-șef al publicației științifice „Studium” (2011–2016). În 2019 a primit Premiul „Nicolae Iorga” al Societății de Științe Istorice din România și în 2018 – Premiul I al Arhivelor Naționale ale României. În 2018 a devenit membru în Comisia de Istorie a Orașelor din România, iar în 2021, membru la The Centre of Urban History; Philosophical Faculty, University of Hradec Králové, Republica Cehă.

III. A. – *Comerțul cu cereale la Gurile Dunării: integrarea pe piață, structuri productive și infrastructura de transport (1829–1940)*, Brăila, 2018, 713 p.; *The Adventure of the Dutch Companies Bunge and Nidera at the Lower Danube*, Saarbrücken, 2020, 64 p.; *The Lower Danube Region and the South of Russia: International Trade, Navigation and Merchants in the British Consular Reports (1829–1900)*, Saarbrücken, 2020, 128 p.; *O istorie a companiilor de navigație străine de la Dunărea de Jos*, București, 2020, 220 p.; *Activitatea consulară la Brăila și Galați (1919–1940)*, Iași, 2017, 248 p.

D. – *Grain market integration in the Lower Danube region (1829–1853)*, „Епохи / Epohi”, vol. 27, nr. 1, Veliko Târnovo, 2019, p. 89–101; *Multinationals in the Grain Trade: Bunge and Nidera in the Lower Danube Region (1930–1948)*, „Athens Journal of History”, vol. 8, nr. 3, Atena, 2022, p. 235–260; *O experiență carcerală din timpul Primului Război Mondial: Petre Gr. Ionașcu și „Labirintul morții”*, Bogdan Popa, Radu Tudorancea (coord.), Războiul de fiecare zi. Viața cotidiană în tranșee și în spatele frontului în Primul Război Mondial (1914–1919), Târgoviște, 2018, p. 282–305; *Rivalitatea dintre porturile dunărene și Odessa: Comerțul internațional cu cereale (1878–1882)*, Andreea Atanasiu-Croitoru (edit.), Dunărea și Marea Neagră în spațiul euroasiatic. Istorie, relații politice și diplomație, vol. 1, Constanța, 2016, p. 138–149. **(Io.C.)**

CRĂCIUNOIU Cristian N.

I. N. 20 decembrie 1951 – m. 9 octombrie 2012, București. În 1975 a absolvit ca inginer Institutul Politehnic din București, iar în 1981 a obținut titlul de doctor cu teza *Echipamente periferice de calculatoare pentru imprimare* (coord. prof. dr Nicolae I. Manolescu). A fost cadru didactic asociat în Catedra de mecanică fină a Institutului Politehnic București. A practicat navomodelismul și a câștigat numeroase premii la campionatele naționale, europene și mondiale. În ianuarie 1970 a fost distins cu titlul de Maestru al Sportului pentru modelism. A desfășurat o bogată activitate de popularizare a istoriei militare române și a științei, din 1982 până în 1991 făcând parte din redacția revistelor „Știință și tehnică”, „Tehnum”, „Modelism”, iar din 1994 până în 2012 a activat în redacția de știință-educație a Televiziunii Române ca realizator, producător și redactor-șef. Începând

din 1991 a devenit editorul, coordonatorul și autorul principal al propriei edituri, Editura Modelism, prin care a militat neobosit pentru descoperirea și relatarea faptelor memorabile din istoria neamului românesc de la origini până în epoca modernă (oameni, fapte, tehnică militară și civilă, cu accent pe domeniul naval, aviatic și transport terestru). A editat revista „Modelism” de la înființare, în 1984, și până în 2012 (137 ediții), promovând în paginile ei istoria marinei și aviației române, care au fost pasiunea sa de o viață.

II. Specializat pe istoria marinei și a aviației, a contribuit la reconstituirea evoluției acestor arme, precum și la cultivarea memoriei eroilor aviatori și marinari. A publicat ca autor, coordonator sau coautor peste 30 cărți și monografii și peste 400 articole apărute în reviste de specialitate din România, dar și din Marea Britanie, Franța, Germania, Italia și Statele Unite ale Americii.

III. A. – *Navomodele. Vechi nave românești*, București, 1979, 216 p.; *Corăbii străbune*, București, 1983, 260 p.; *Războiul submarin în Marea Neagră. 1941–1944*, București, f.a., 32 p.; *Romanian Navy Torpedo-Boats*, București, 2003, 200 p.

B. – *Low Danube Paddle Steamers / Ultimele nave cu zbaturi operaționale din lume* (ediție engleză) București, 1995, 132 p.; *Marina română în al Doilea Război Mondial*, București, 1996, 200 p.; *Avioane reactive în culorile Forțelor Aeriene Române / Jets in Romanian Air Forces Colours*, București, 1997, 68 p.; *Danube Monitors* (ediție engleză), București, 1997, 176 p.; *La Chasse de nuit germano-roumaine. 1943-1944*, București, 1997, 104 p.; *Seaplanes over the Black Sea. German-Romanian Operations. 1941–1944*, București, 1998, 96 p.; *Roumanian Black Hussars / Grupul 3 picaj*, București, 1998, 96 p.; *Marina română în Primul Război Mondial*, București, 2000, 288 p.; *Escadrila Albă / The White Squadron* (ediție bilingvă), București, 2001, 176 p.; *Oțel, aburi și torpile. Marina în Războiul de Independență*, București, 2001, 78 p.; *Aeronautica română în al Doilea Război Mondial/ Romanian Aeronautics in The Second World War* (ediție bilingvă), București, 2003, 266 p.; *Henri Coandă și avioanele sale*, București, 2010, 152 p.

C. – *Singur pe cerul Stalingradului*, București, 1996, 160 p. (în colab.); *Jurnalul locotenentului Dobran*, 1996 (reeditată în 2010, 208 p.; în colab.); *Vasile Craiu*, București, 1998, 112 p. (în colab.); *Un nume de legendă. Căpitan aviator erou Alexandru Șerbănescu*, București, 1998, 152 p. (în colab.); *Pumnul țării. Grupul 5 bombardament greu*, București, 1999, 288 p. (în colab.); *Prințul așilor: Constantin „Băzu” Cantacuzino*, București, 2000, 264 p. (în colab.); *Destinul unui zburător – Cpt. av. Mircea T. Bădulescu*, București, 2002, 476 p. (în colab.); *Marina română în secolul XIX*, București, 2012, 352 p. (în colab.). (Gh.V.)

DAMASCHIN Ioan P.

I. N. 4 martie 1949, com. Roșiori, jud. Bacău. A absolvit Liceul militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc (1966), Școala militară superioară de ofițeri de marină din Constanța (1969), Academia de Înalte Studii Militare (1980). Curs postacademic (1985). Dr. în Științe militare/istorie militară navală (2000) cu teza *Locul și rolul marinei române în apărarea comunicațiilor navale în cel de-al Doilea Război Mondial* (coord. prof. dr. Jipa Rotaru). Ofițer instructor studenți la Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân” din Constanța; ofițer superior în Statul Major al Comandamentului Marinei Militare (1980–1990). Fondator și redactor-șef al revistei „Marina română” (1990–2001); lector universitar (2001–2005), șef catedră (2005–2009) și decan al Facultății Științele Comunicării și Științe Politice în cadrul Universității „Andrei Șaguna” din Constanța (2009–2013); profesor asociat la Academia Navală „Mircea cel Bătrân” din Constanța (2002–2004). Visiting professor la Universitatea Karabuk (Turcia) (2011) și Universitatea de Stat din Chișinău (2014).

II. Istoric militar și publicist, specializat în studierea evoluției forțelor maritime militare. Autor și coautor a peste 15 cărți cu tematică de istorie navală, a câteva sute de articole publicate în reviste de specialitate, contributor la realizarea unor filme documentare privind istoria marinei române.

III. A. – *Marina română/Romanian Navy*, București, 1996, 60 p.; *Geopolitica secolului XX. Confruntări militare*, Constanța, 2004, 240 p.; *Cu bricul „Mircea” pe drumul lui Columb*, București, 2006, 700 p.; *S.O.S. pe Drumul Speranței. Salvarea evreilor prin porturile fluviale și maritime românești, anii 1938–1944*, București, 2009, 460 p.; *Lupta aeronavală de la Constanța din 26 iunie 1941*, București, 2014, 250 p.; *Război submarin la Marea Neagră*, București, 2016, 230 p.; *Eroii neuitați din adâncuri/The Unforsaken Heroes, in the Heart of the Sea*, 2017, 140 p.; *Domnitorii români, cititori la Sfântul Munte Athos*, Constanța, 2017, 160 p.; *Un erou al marinei regale române, căpitan-comandorul Alexandru Dumbravă*, Constanța 2018, 90 p.; *Viceamiralul Petre Zamfir, veteran de război submarinist – salvatorul bricului „Mircea”* – Biscaya – 1965, Constanța, 2018, 120 p.

B. – *Confruntări navale*, 2 vol., 1988, 310 p. + 370 p.; *Marina română în al Doilea Război Mondial/Romanian Navy in World War II*, București, 1996, 200 p.; *Glorie și dramă. Marina regală română, 1940–1945*, București, 2000, 300 p.

C. – *Școala de maiștri militari a marinei „Amiral Ioan Murgescu”. Trepte în timp*, Constanța, 1997, 320 p.; *Omagiu istoricului militar Jipa Rotaru*, Constanța, 2001, 400 p.

IV. *Who is Who – Enciclopedia personalităților din România*, 2012; *Dicționar de personalități dobrogene*, Constanța, 2005; *Dicționar enciclopedic de marină*, București, 2008. (**Gh.V.**)

DĂNCUȘ Mihai Gr.

I. N. 10 februarie 1942, Botiza, jud. Maramureș – m. 31 iulie 2020, Sighetu Marmăției. Fiul protopopului greco-catolic Grigore Dăncuș și al Irinei Dăncuș. Studii generale și liceale în Sighetu Marmăției (Liceul „Dragoș Vodă”, 1959). Absolvent al Școlii Tehnice Financiare din Baia Mare (1961); Facultatea de Filologie, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1968–1972). Dr. în Filologie, specializarea Folclor, cu teza *Nașterea în tradiția populară maramureșeană* (1999). Cercetător științific principal gr. I (din 2001). Muzeograf (din 1969) și director al Muzeului Etnografic al Maramureșului din Sighetu Marmăției (1977–2011). Profesor asociat la Universitatea „Babeș-Bolyai” (1998) și Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca (2004). Fondator al publicațiilor „Acta Musei Maramoresiensis” (2002) și „Tradiții și patrimoniu” (2001). Președinte

al Asociațiunii pentru Cultura Poporului Român din Maramureș (1990) și Asociației Folcloriștilor și Etnografilor din județul Maramureș. Membru de onoare (1997) al Asociației Europene a Muzeelor în Aer Liber (Elveția); membru fondator și președinte al Asociației Naționale a Muzeelor în Aer Liber din România; membru în Consiliul Științific al Muzeului Național al Moldovei din Chișinău, Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București și Muzeului ASTRA din Sibiu. Membru al Asociației Internaționale a Muzeelor din Agricultură, Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și Asociației de Științe Etnologice din România. Premii și distincții: Medalia Jubiliară a Universității din Freiburg (Germania); Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Mare Ofițer (2004); titlul de „Cetățean de Onoare” al municipiului Sighetu Marmăției, comunelor Bârsana și Bogdan Vodă. Diplomă de excelență acordată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, „pentru activitatea științifică prestigioasă și pentru salvarea patrimoniului cultural național” (2011).

II. Etnograf, etnolog, cercetător, muzeograf, cu o activitate prodigioasă în cercetarea tradițiilor și a arhitecturii populare din Maramureș, Țara Oașului, Moldova, Caraș-Severin și Dobrogea. A coordonat, la Sighetu Marmăției, organizarea și înființarea Casei-muzeu „Dr. Ioan Mihalyi de Apșa” și Muzeului culturii și civilizației evreiești din Maramureș – Casa muzeu „Elie Wiesel”. A înființat muzeele satești din Săpânța, Vadu Izei, Giulești, Bârsana și Ieud. Participant la conferințe naționale și internaționale (S.U.A., Italia, Anglia, Cehia, Ungaria, Elveția, Suedia, Olanda, Franța, Austria) pe teme de etnologie, folclor și muzeologie.

III. A. – *Zona etnografică Maramureș*, București, 1986; *Maramureș*, București, 1986; *Sighetu Marmăției. Muzeul Etnografic al Maramureșului*, București, 1995; *The ethnographic museum of Maramures: values of the folk culture in Maramures*, Sighetu Marmăției, 2000; *Casa memorială Elie Wiesel. Muzeul culturii evreiești din Maramureș*, Sighetu Marmăției, 2002 (reed. București, 2011); *Evreii din Maramureș. Muzeul Culturii evreiești din Maramureș. Casa Memorială Elie Wiesel*, Sighetu Marmăției, 2006; *Arhitectura vernaculară și alte valori ale culturii populare în colecțiile Muzeului Etnografic al Maramureșului*, Cluj-Napoca, 2010 (și versiune engleză); *Ieudul Maramureșului și valorile sale: Casa muzeu Dunca Pâțu*, Sighetu Marmăției, 2010; *Nașterea și copilăria*, Cluj-Napoca, 2010; *Muzeul Satului Maramureșean: sectorul de instalații tehnice populare acționate de apă*, Sighetu Marmăției, 2011; *Documentar biobibliografic aniversar*, Baia Mare, 2012.

B. – *Maramureș. Un muzeu viu în centrul Europei*, București, 2000.

C. – *Măștile populare și jocurile cu măști din Maramureș*, Baia Mare, 1973 (în colab.); *Satul maramureșean. 1945–1989. Viața socială, economică, politică, culturală și religioasă. Studii și documente*, Sighetu Marmăției, vol. I–II, 2005–2007 (în colab.); *Unirea Maramureșului cu Țara. Mărturii documentare. 1918–1919*, Sighetu Marmăției, 2008 (în colab.).

D. – *Rituri de separare, agrare și de inițiere în faza copilăriei: zona Maramureș, „Marmatia”*, vol. 5–6, Baia Mare, 1979–1981, p. 437–460; *Contribuții la cunoașterea unui obicei de Anul Nou în Maramureș*, AMET, 1973, p. 489–497; *Prezența instalațiilor tehnice țărănești în satul contemporan... Investigație întreprinsă în localitatea Negrești-Oaș în anul 1972*, „Studii și comunicări”, V–VI, Satu Mare, 1981, p. 491–517; *Simbolistica păsării în cultura populară românească din Maramureș*, „Studii și articole”, vol. V, Baia Mare, 1989, p. 144–152; *Scriitori și savanți maghiari despre etniile din Maramureș (I)*, AMM, II, 2004; *Un spectacol de teatru popular în Maramureș – Vișlaimul*, „Tradiții și patrimoniu”, nr. 6–7, 2004; *Scriitori și savanți maghiari despre etniile din Maramureș (II)*, AMM, III, 2005, p. 147–173; *Problematica satului românesc în perioada comunistă. Modalități de prezentare*, „Caietele ASER”, nr. 1, 2005, p. 137–147. **(N.D.I.)**

DIMA Nicholas

I. N. 1936. Facultatea de Geografie, Universitatea din București (1962–1967). Dr. în Geografie la Columbia University (1975). Asistent universitar William Paterson University, USA (1974–1975). Profesor invitat la US Naval War College, Newport, USA (2001), James Madison University, Harrisonburg, USA (2002–2003) și Universitatea Româno-Americană (URA) București (2010–2018). Profesor și director pentru Studii Euro-Sovietice, US Army, J. F. Kennedy Special Warfare Center and School (Centrul de Studii Militare Speciale) Fort Bragg, NC (1985–1989), profesor titular la St. Mary's University College, Addis Ababa (2005–2007) și Djibouti University, Djibouti (2007–2008). Jurnalist cu activitate editorială importantă la Radio Vocea Americii (1975–1985 și 1990–2001) și Selous Foundation for Public Policy Research (2009–2019). Sute de prelegeri academice la diverse universități și centre de cercetare militare din Statele Unite. Soviet Nationalities Program Award, Columbia University, NY (1972–1973). National Defense Foreign Language Award, Columbia University, NY (1973–1974). Award for Excellence in Programming, Voice of America, Washington, DC (1984). Commanders Medal for Outstanding Public Service, US Army, Fort Bragg, NC (1988). Membru Association of American Geographers și American-Romanian Academy of Arts and Sciences.

II. Geograf și istoric. Specialist în studii est-europene și sovietice, cu un interes particular pentru inter-culturalitate și geopolitica globală. Cea mai mare parte a activității sale de cercetare s-a centrat pe analize privind migrația populației, relația dintre rural și urban în spațiul central-est european în perioada Războiului Rece, drepturile omului și implicațiile geostrategice ale dezvoltării. Unsprezece cărți de autor, zeci de studii și analize a politicilor publice apărute în jurnale academice, presă sau în „Analele” Congresului SUA.

III. A. – *Bessarabia and Bukovina: The Soviet-Romanian Territorial Dispute*, Boulder CO, 1982, 173 p. (ediție și în română); *Cross Cultural Communication*, Washington, 1990, 128 p.; *Journey to Freedom*, Washington, DC, 1990, VII + 399 p. (ediție și în limba română); *Culture, Religion, and Geopolitics*, Bloomington, 2010, 226 p. (ediție și în limbile română și farsi); *A Brief Study of Globalization: Is Globalization Good for People?*, Bloomington, 2013, p. 204 p. (ediție și în limba română); *The Purpose of Life: An Essay*, Bloomington, 2014, 100 p. (ediție și în română); *The United States vs. Russia, 2009–2019: The Last Ten Years of an Old Geopolitical Game*, Washington–London, 2020, X + 272 p.

D. – *Recent Ethno-Demographic Changes in Soviet Moldavia*, „East European Quarterly”, XXIV, 1991, 2, p. 167–78; *The Soviet Political Upheaval of the 1980s: The Case of Moldova*, „The Journal of Social, Political, and Economic Studies”, XVI, 1991, 1, p. 39–58; *The Moldavian-Dnestr Republic: A New Geo-Political Game*, „The Journal of Social, Political and Economic Studies”, XXIV, 1999, 1, p. 37–63; *The Black Sea Region: New Economic Cooperation and Old Geopolitics*, „The Journal of Social, Political and Economic Studies”, XXVIII, 2003, 1, p. 77–96; *Politics and Religion in Moldavia: A Case Study*, „Mankind Quarterly”, XXXIV, 1994, 3, p. 175–190; *From National Independence to International Integration: Europe and Romania*, „Holistic Marketing Management Journal”, VII, 2017, 1, p. 7–11. (**MaraM**)

DINU Ștefania

I. N. 15 aprilie 1967, Bolintin Vale, jud. Giurgiu. Studii preuniversitare la Liceul „Dimitrie Bolintineanu” din Bolintin Vale (1981–1985). Licență la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității din București (1986–1991). Dr. în Istorie (2007) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Ioan Scurtu). Cadru didactic la Liceul „Dimitrie Bolintineanu” din Bolintin Vale (1991–1994). Muzeograf la Muzeul Național Cotroceni (1994–2016), iar din 2017 a ocupat funcția de director general adjunct (științific) al instituției mai sus menționate.

II. Specializare în istoria modernă și contemporană a României, cu precădere în cea a familiei regale și a vieții cotidiene de la curte (a doua jumătate a secolului al XIX-lea – prima parte a veacului al XX-lea). A participat la organizarea a mai bine de 15 expoziții naționale în perioada 2007–2021 (ceea ce a presupus și redactarea unor cataloage

sau pliante), temele sale de cercetare fiind prezentate în peste 50 de interviuri acordate în cadrul unor emisiuni radiofonice (Radio France International, Radio Iași, Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio România Internațional) ori televizate (Digi 24, Prima TV, TVR1) și în presa scrisă („Jurnalul Național”, „România Liberă”), respectiv în articole publicate în reviste de popularizare științifică („Historia”, „Magazin istoric”) și în presa culturală („Cultura”, „Dilema Veche”, „Observator Cultural”, „Timpul”). A fost prezentă la numeroase colocvii naționale organizate de Muzeul Național Cotroceni și de instituțiile partenere, fiind autoare ori coordonatoare (singură sau în colaborare) a șase volume științifice și a peste 50 de articole în reviste de specialitate și volume colective, publicate în România.

III. A. – *Viața cotidiană la Curtea Regală a României (1914–1947)*, 2011, 552 p. (semnează Ștefania Ciubotaru); *Mese și meniuri regale. Eleganță, fast și bun gust*, București, 2019, 192 p.

B. – *Imagini ale regalității*, București, 2018, 96 p.

C. – *Monarhia în România. O evaluare: politică, istorie și patrimoniu*, Iași, 2013, 352 p. (coord. în colab.); *Muzeul Național Cotroceni – trei decenii în spațiul cultural românesc*, București, 2022, 339 p. (coord. în colab.).

D. – *Palatul Regal din Calea Victoriei*, București, MIM, XXI, 2007, p. 231–241; *Pasiuni și hobby-uri ale regelui Carol al II-lea*, AMM, XXX, 2009, p. 365–378; *Palatul Cotroceni – de la palat regal la Palat al Pionierilor*, Stat și societate în Europa, IV (coord. Mihai Ghițulescu, Lucian Dindirică), Târgoviște, p. 317–335; *Relațiile dintre părinți și copii în familia regală Ferdinand și Maria – principesele Elisabeta și Marioara*, „Analele Dobrogei”, serie nouă, X–XIII (2009–2012), 2013, p. 155–173; *O principesă din „Belle Époque” – Maria a României*, Diplomatie, societate și mondenități. Sfârșit de Belle Époque în lumea românească (ed. Claudiu-Lucian Topor, Alexandru Istrate, Daniel Cain), Iași, 2015, p. 139–161; *Anul 1919 și Curtea Regală a României: Conferința de Pace de la Paris și vizita suveranilor în Transilvania*, „Polis. Revista de Științe Politice”, serie nouă, VII, nr. 2 (24), martie-mai 2019, p. 63–97; *Timpul liber la Curtea Regelui Mihai I (1940–1947)*, „Revista Bibliotecii Academiei Române”, 6, 12, 2021, p. 75–96; *Anul 1920 și Curtea Regală a României: Conferința de Pace de la Paris și vizita suveranilor în Transilvania (primăvara anului 1919), Bucovina și Basarabia (15–25 mai 1920)*, Tratatul de la Trianon și destinul României Mari (coord. Sabin Drăgulin), Iași, 2021, p. 99–118. (**L.V.**)

DRĂGOI Eugen

I. N. 18 decembrie 1953, Bicz, jud. Neamț. Studii teologice la Seminarul din Buzău (1968–1973). Licențiat al Institutului Teologic de Grad Universitar din București (1977). Director al editurii arhiepiscopale (2007–2010 și 2017–2020) la Arhiepiscopia Dunării de Jos. Profesor la Seminarul Teologic „Sf. Apostol Andrei” din Galați (1990–1995); director al aceleiași școli (1992–1995). Membru fondator al revistei „Călăuză ortodoxă” a Arhiepiscopiei Dunării de Jos (februarie 1990), fondator și redactor al revistei „Studii danubiene” (2009–2011), membru al Societății Scriitorilor Români, filiala „Costache Negri”, Galați (din 1994), Comisiei Române de Istorie Bisericească Comparată, București (din 1999), membru fondator al Asociației profesorilor de istorie de la Dunărea de Jos (Galați, 2006). A înființat editurile gălățene „Diaconia” și „Partener”; premiul revistei „Dunărea de Jos” al Centrului Cultural Dunărea de Jos acordat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național (2012); Diplomă de excelență din partea Muzeului de Istorie „Paul Păltănea” din Galați (2014).

II. Cercetător al trecutului bisericesc din Moldova de Jos, editor de documente medievale și moderne, autor de monografii ale unor localități din Moldova, colaborator la proiecte editoriale patronate de Academia Română și Patriarhia Română.

III. A. – *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864–1989*, Galați 1990, 352 p.; *Istoria bisericească universală*, București, 2001, 480 p.; *Viața Cuviosului Paisie de la Neamț, manuscris românesc inedit*, Galați, 2002, 208 p.; *Istoria creștinismului în date*, Galați, 2004, 536 p.; *Preotul Nicolae Drăguș și cronica sa*, Galați, 2010, 64 p.; *Mărturii de viață bisericească în ținutul Tecuciului, de la începuturi până la anul 1800*, Galați, 2015, 484 p.; *La izvoarele Covurluiului. Studii de istorie ecleziastică*, vol. I, Galați, 2017, 424 p.; *Episcopul Melchisedec Ștefănescu și Conferința de la Bonn a Vechilor-Catolici. Texte uitate, texte necunoscute*, Galați, 2019, 136 p.

B. – *Arhiepiscopul dr. Antim Nica, prinos la centenarul nașterii 1908–2008*, Galați, 2008, 288 p.; *Seminarul Teologic „Sfântul Apostol Andrei” din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos*, Galați, 2008, 328 p.; *Un patriarh ecumenic la Galați Sfântul Atanasie Patelarie*, Galați, 2009, 432 p.; *Enciclopedia Ortodoxiei românești*, București, 2010; *Catedrala Dunării de Jos (1917–2017)*, Galați, 2018, 366 p.

C. – *Arhimandrit Visarion Puiu, Documente inedite, 1908–1917*, Galați, 2005, 176 p.; *Documente privind istoria bisericească din nordul Dobrogei*, vol. I (1867–1879), Galați, 2017, 296 p.; *Mănăstirea Adam: documente și însemnări edite*, Galați, 2020, 424 p.

D. – *Profilul religios al spătarului Nicolae Milescu și preocupările sale teologice*, GBis, 2008, nr. 7–9, p. 258–280; *Contribuții la istoria bisericii Sf. Voievozi Vechi (zisă Mantu) din Galați*, „Buletinul Fundației Urechia”, an. 8, nr. 11, 2010, p. 92–105; *O statistică bisericească a județului Brăila de acum aproape 140 de ani*, „Analele Brăilei”, XI, nr. 11, Brăila, 2011, p. 231–240; *Metocurile din Galați ale Schitului românesc Prodromu. Documente inedite*, „Teologie și educație la Dunărea de Jos”, XVI, Galați, 2018, p. 99–127; *Vechi cimitire și morminte creștine în Galați, I, Cimitire mănăstirești*, „Călăuză ortodoxă”, nr. 392–393, 2021, p. 30–42. **(Io.C.)**

FLORU ION S.

I. N. 28 septembrie/9 octombrie 1864, Floru, com. Icoana, jud. Olt – m. 9 februarie 1950, București. Studii universitare la București (1894, Facultatea de Științe Istorice și Filologice). Profesor la Liceul „Sf. Sava” din București și Școala Normală din București (1894–1900), inspector școlar la Ministerul Instrucțiunii și Cultelor (1900–1918). A primit distincțiile și medaliile: Ordinul „Coroana României” în grad de Cavaler (1899), Ofițer (1911), Comandor (1942), medaliile „Medalia jubiliară Carol I” (1905), „Răsplata muncii pentru învățământ” cl. II (1908), „Bărbăție și Credință” (1913), „Răsplata muncii pentru învățământ” cl. I (1925).

II. Istoric. Autor de manuale școlare, cu largă audiență la nivel național.

III. A. – *Educațiunea și instrucțiunea la Heleni*, București, 1892, 129 p.; *Constituirea istoriei ca știință. Studiu asupra operei d-lui A. D. Xenopol*, București, 1905, 91 p.; *Istoria Evului Mediu până la 1968 pentru clasa a II-a secundară*, București, 1900, 165 p. (ed. II, 1901, 165 p.; ed. III, 1904, 153 p.; ed. IV, 1908, 154 p.); *Istoria popoarelor vechi pentru clasa I secundară*, București, 1897, 160 p. (ed. II, 1898, 185 p.; ed. III, 1899, 185 p.; ed. IV, 1901, 154 p.; ed. V, 1902, 156 p.); *Istoria timpurilor noi până la 1900 pentru clasa a III-a secundară*, București, 1901, 213 p. (ed. II, 1904, 209 p.; ed. III, 1909, 199 p.; ed. IV, 1912, 199 p.; ed. V, 1914, 206 p.); *Istoria Evului Mediu până la 1648 pentru clasa VI secundară*, București, 1912, 376 p. (ed. II, 1923, 354 p.); *Istoria românilor pentru clasa a IV-a secundară*, București, 1923; *Istoria românilor pentru clasa VIII-a secundară*, București, 1923; *Istoria veche și medie pentru clasa I-a*, București, 1929; *Istoria modernă și contemporană pentru clasa a II-a secundară*, București, 1929; *Istoria modernă și contemporană pentru clasa VI-a secundară*, București, 1930; *Istoria românilor pentru cursul superior de liceu*, București, 1930; *Istoria românilor pentru clasa a III-a secundară*, București, 1931.

B. – *Istoria antică pentru clasa a IV-a secundară*, București, 1930. (II.C.)

GAROAFĂ Dumitru

I. N. 23 noiembrie 1952, Râmnicu Vâlcea. Studii universitare la Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie-Filosofie (abs. 1977). Profesor la Liceul industrial nr. 1 (actualmente Liceul tehnologic „General Magheru”) din Râmnicu Vâlcea (1977–1994), arhivist la Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Vâlcea (1994–2017). Membru în Consiliul științific al Centrului de Cercetări Istorice „Pr. Dumitru Bălașa” din Râmnicu Vâlcea al Filialei județene „Matei Basarab” Vâlcea, din cadrul Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” (2019). Pentru rezultatele deosebite obținute în activitatea profesională și științifică i s-au conferit, de către Președinția României, în două rânduri Ordinul „Bărbăție și Credință”, în grad de Ofițer (2006), respectiv de Comandor (2010), cu însemn pentru civili.

II. Profesor, arhivist, cercetător și publicist; specialist în paleografie româno-chirilică. Studii și cercetări dedicate principalelor evenimente istorice: 1848, 1877, 1907, 1914–1918, desfășurate în arealul județului Vâlcea.

III. A. – *Comuna Popești. Studiu istoric și documente*, Râmnicu Vâlcea, 2007, 112 p.; ed. II, 2013, 144 p. + XXIV p.il.

B. – *Un secol de învățământ vâlcean. 1857–1950*, Râmnicu Vâlcea, 2001, 227 p.; *Din tezaurul arhivelor vâlcene*, Râmnicu Vâlcea, 2011, 136 p.

D. – *Despre Banat și „Liga Culturală” din Râmnicu Vâlcea la Conferința de Pace de la Paris*, „Buridava”, VIII, 2010, p. 244–254; *Activitatea de arhivă la principalii creatori de documente din administrația județului Vâlcea în perioada regulamentară (1831–1858)*, „Buridava”, IX–X, 2011–2012, p. 217–228, 148–161; *Semantica discursului memorialistic transilvănean de la 1848*, „Buridava”, XI, 2013–2014, p. 162–172; *Soarta arhivelor românești evacuate în județul Vâlcea în anul de cotitură 1944*, „Buridava”, XII, 2, 2015, p. 94–110; *Preoți vâlceni în Războiul Reîntregirii Neamului (1916–1919)*, „Misiunea”, VII, 1(6), 2019, p.178–190. (G.G.)

GHITULESCU Mihai

I. N. 29 septembrie 1982, Craiova. Studii liceale la Colegiul Național „Frații Buzești” din Craiova (1997–2001). Licență în științe politice (2001–2005) și master în studii europene (2005–2007) la Facultatea de Istorie – Filosofie – Geografie a Universității din Craiova. Dr. în Istorie (2010) la Universitatea din Craiova (coord. prof. dr. Vladimir Osiac). Cadru didactic la Facultatea de Istorie – Filosofie – Geografie, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Facultatea de Științe Sociale a Universității din Craiova (preparator, 2006–2009; asistent, 2009–2012; lector, din 2012). Director al Departamentului de Istorie, Științe Politice și Relații Internaționale de la Facultatea de Științe Sociale a Universității din Craiova (din 2016). Colaborator constant al revistei „Ramuri” (precum și al altor reviste ale Uniunii Scriitorilor din România), respectiv al presei audio-video (Digi 24 Craiova, Radio Oltenia Craiova, TVR Craiova).

II. Specialist în istorie contemporană, cu un bagaj intelectual și metodologic solid din domeniile științelor politice și relațiilor intelectuale. S-a interesat în special de evoluția instituțiilor statului, de raporturile dintre puterea executivă și legislativă ale acestuia, de relația dintre cetățeni și puterea politică în România secolelor XIX–XXI. A participat la peste zece colocvii științifice naționale și cu participare internațională, fiind autorul a două cărți de autor, a două volume de publicistică (este un asiduu și acid recenzor al publicațiilor științifice), precum și a peste 30 de articole în periodice de specialitate și în volume colective publicate cu deosebire în țară, dar și în străinătate.

III. A. – *Organizarea administrativă a statului român modern 1859–1918*, Craiova, 2011, 258 p.; *Domnie și guvernare. Organizarea și funcționarea instituției guvernului în România (1866–1940)*, Craiova, 2015, 236 p.

C. – *Stat și societate în Europa*, IV, Târgoviște, 2012, 433 p. (coord. în colab.).

D. – *Ideea de națiune în gândirea pașoptiștilor români*, AUC. Istorie, XII, 12, 2007, p. 217–232; *Națiune și naționalism. Controverse conceptuale*, Permanențele istoriei, Târgoviște, 2013, p. 124–141; *Tirania calculului sau Poporul contra poporului. Despre alegeri, unitate și egalitate în România*, Emanuel Copilaș (coord.), Resurgența ideilor nedemocratice în România contemporană: volum dedicat profesorului Michael Shafir la împlinirea vârstei de 75 de ani, Timișoara, 2019, p. 295–314; *Despre Ardealul electoral (1919–1920). Note privind decretul pentru organizarea alegerilor în Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*, AMold, XII, 2020, p. 163–190; *Construcția democratică în România. Despre elaborarea Decretului-lege pentru alegerea parlamentului și a președintelui României*, AnIIICMER (România de la comunism la postcomunism), XIV–XV, Iași, 2020, p. 449–468; *Some Notes for a History of Reversed Law-Making. Decree-Laws in Interwar Romania*, „Giornale di Storia Costituzionale” / „Journal of Constitutional History”, 42, 2, 2021, p. 85–101. (**L.V.**)

GLIGOR Mihai

I. N. 28 iulie 1971, Aiud, jud. Alba. Studii preuniversitare la Liceul industrial nr. 1 din Aiud (1985–1989), universitare de istorie-arheologie la Facultatea de Științe Umaniste a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (1991–1996), și de master în arheologie pre- și protoistorică la Facultatea de Istorie și Filologie a aceleiași universități (1998–1999). Studii postuniversitare la Școala academică postuniversitară „Informatică Aplicată și Programare” la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca (2001–2004). Dr. în Istorie (coord. prof. dr. Iuliu Paul) la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (2008). Abilitare în domeniul Istorie, specializarea Arheologie la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași (2014). A obținut burse și stagii de cercetare în străinătate la Ruprecht-Karls Universität Heidelberg (2007, 2011), Universiteit Leiden (2011), University of Oxford (2012), University of Durham (2013), Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg (2018). Profesor de istorie la Grupul școlar

„Avram Iancu” din Aiud (1996–2001); asistent cercetare (2001–2004), cercetător științific (2004–2008), lector (2008–2013), conferențiar (2013–2018) și profesor (din 2018) la Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Director interimar (2009–2011) al Institutului de Arheologie Sistemică din cadrul Universității din Alba Iulia; director (2012–2016) al Departamentului de Istorie, Arheologie și Muzeologie din cadrul Facultății de Istorie și Filologie din Alba Iulia; director (din 2016) al Consiliului pentru Studii Universitare de Doctorat, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia; vicepreședinte CNATDCU la comisia de Istorie și Studii Culturale (2016–2020). Membru în European Association of Archaeologists (din 2005), Mortuary Practices in Prehistory and Protohistory Scientific Commission; arheolog expert (din 2010); expert bunuri arheologice și istorico-documentare Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național (2009); evaluator ARACIS pentru domeniul Istorie (2015). Membru în colegiile de redacție a diverse reviste de specialitate: „Annales Universitatis Apulensis. Series Historica” (din 2007), „Buletinul Cercurilor Științifice Studentești” (din 2008), „Plural”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” Chișinău (din 2013), CBU International Conference Proceedings, Central Bohemia University, Prague (din 2017), Swedish Journal of Romanian Studies (din 2021). A susținut prelegeri și a participat la conferințe naționale și internaționale la Florența (2004), Cork (2005), Lyon (2005), Roma (2006), Gliwice (2007), Udine (2007), Zadar (2007), Budapesta (2008), Dublin (2008), Siena (2008), Haga (2010), Oslo (2011), Leiden (2011), Viena (2011), Durham (2013), Istanbul (2014), Glasgow (2015), Atena (2015), Vilnius (2016), Southampton (2017), Maastricht (2017), Bordeaux (2017), Austin (2018), Coimbra (2019), Berlin (2021) ș.a. Laureat al Premiului „Vasile Pârvan” al Academiei Române (2011).

II. Arheolog, preocupat de preistoria României și a Europei Centrale și de Sud-Est, arheologie funerară, arheometrie, arheologie experimentală. Coordonator, în calitate de responsabil științific (2005–2022), a mai multor cercetări arheologice preventive în situri, precum: Alba Iulia-Lumea Nouă, Alba Iulia-Dealul Furcilor, Alba Iulia-Apulum II, Alba Iulia-Bărbant, Micești-Cigaș, Petrești-Groapa Galbenă, Stremț, Iclod. Autor, coautor, coeditor a zece volume, a circa 70 de studii în volume colective și în reviste de specialitate, apărute în țară și în străinătate, a peste 20 de rapoarte de cercetare publicate în *Cronica Cercetărilor Arheologice*.

III. A. – Așezarea neolitică și eneolitică de la Alba Iulia-Lumea Nouă în lumina noilor cercetări, Cluj-Napoca, 2009, 487 p.

B. – Ceramica neolitică – o lecție de istorie, Alba Iulia, 146 p.; *A history lesson: pottery manufacturing 8000 years ago,* Alba Iulia, 146 p.; *Introduction to Archaeology. Lecture notes,* Alba Iulia, 2019, 159 p.

C. – Vârste absolute prin metode nucleare de datare, Cluj-Napoca, 2008, 214 p. (ed. în colab.); *Homines, Funera, Astra. Proceedings of the International Symposium on Funerary Anthropology. 5–8 June 2011, ‘1 Decembrie 1918’ University (Alba Iulia, Romania),* Oxford, 2012, 197 p. (ed. în colab.); *Archaeoethnology: An Interdisciplinary Approach on Death from Prehistory to the Middle Ages,* Annales Universitatis Apulensis, 18/II, Cluj-Napoca, 2014, 186 p.; *Homines, Funera, Astra 2. Life beyond death in ancient times. Proceedings of the International Symposium on Funerary Anthropology. 23–26 September 2012, ‘1 Decembrie 1918’ University (Alba Iulia, Romania),* Oxford, 2015, 124 p. (ed. în colab.); *Adalbert Cserni and his contemporaries. The pioneers of archaeology in Alba Iulia and beyond,* Bibliotheca Musei Apulensis, XXIX, Cluj-Napoca, 2017, 416 p. (în colab.); *Archaeology of Women. Mortuary Practices and Bioarchaeological Reconstruction,* Annales Universitatis Apulensis, 22/I, Cluj-Napoca, 2018, 289 p. (ed. în colab.).

D. – Începuturile eneoliticului timpuriu în Transilvania: o abordare Bayesiană, AB, XXII, 2014, p. 91–105; *Inhumation versus Cremation in Transylvanian Neolithic and Eneolithic,* SAA, XX, 2014, p. 37–67 (în colab.); *Disposal of the dead. Uncommon mortuary practices from Alba Iulia-Lumea Nouă 2003 excavation,* „Homines, Funera, Astra 2”. Life beyond death in ancient times. Proceedings of the International Symposium on Funerary Anthropology. 23–26 September 2012, ‘1 Decembrie 1918’ University (Alba Iulia, Romania), R. Kogălniceanu, M. Gligor, R. Curcă, S. Straton (eds), Oxford, 2015, p. 25–41 (în colab.); *Pottery kiln: a technological approach to Early Eneolithic black-topped production in Transylvania,* SAA, XXII (1), 2016, p. 5–18 (în colab.); *Sourcing Obsidian Artifacts from Archaeological Sites in Central and Western Romania by X-ray Fluorescence,* AB, XXIV, 2016, p. 75–86 (în colab.); *Precucuteni-type ceramic artefacts from Transylvania (Romania),* „Plural”, 5(1), 2017, p. 164–189; *Cranial fractures in 2005 Early*

Eneolithic multiple burial from Alba Iulia-Lumea Nouă (Romania), AUA hist, 22/I, 2018, p. 27–96 (în colab.); *Multielemental and Chemical Characterization of Eneolithic Petresti Painted Pottery from the Alba Iulia-Lumea Noua Archaeological Site, Romania*, „Analytical Letters”, 52(15), 2019, p. 2348–2364 (în colab.); *About fragmentation, recycling and imitation in Prehistory: adornments made of marine valves in the settlement of Alba Iulia-Lumea Nouă (Romania)*, Beauty and the eye of the beholder. Personal adornments across the millennia, M. Mărgărit, A. Boroneanț (eds.), Târgoviște, 2020, p. 299–321 (în colab.). **(M.Gh.A.)**

GORUN Gheorghe Gh.

I. N. 4 septembrie 1949, com. Roșia-Jiu, jud. Gorj. Studii universitare la Oradea, Institutul Pedagogic de 3 ani (1967–1970); la Cluj, Facultatea de Istorie (1970–1974) și Facultatea de Drept, (1982) din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”. Dr. în Istorie (Cluj-Napoca, 2007) cu teza *Rezistența anticomunistă în județul Gorj reflectată în mentalul colectiv (1945–1981)* (coord. prof. dr. Doru Radosav). Profesor la Școala generală din Mătășari-Brădet (1970–1978), Liceul industrial de chimie din Târgu-Jiu (1978–1990), Școala normală/ Colegiul național „Spiru Haret” (1990–2016, director 1998–2016), profesor asociat la Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu (2000–2020), rector al Universității Populare din Târgu-Jiu (1983–1987). Membru al Societății de Științe Istorice din România, filiala Gorj (din 1971), Asociației Ziariștilor Români (1990); membru în Asociația Română de Istorie a Presei (din 2017). Editor la „Renașterea libertății” (1990), „Universul gorjean” (1993), „Actualitatea Gorjului” (2000–2002), „Gorjeanul” (2005–2007); director la „Renașterea adevărului” (1991–1992), „Tribuna educației” (2000); redactor-șef la „Polemika” (2001–2009).

II. Istoric, cu studii privind istoria contemporană a României, cu contribuții referitoare la istoria învățământului gorjean, istoria partidelor politice și a personalităților gorjene.

III. A. – *În ghinea istoriei trăiește: Publicistică 2000–2002*, 2 vol., Târgu-Jiu, 2004, 386 p. + 388 p.; *Didactica dreptului*, Târgu-Jiu, 2004, 198 p.; *Destine în comunism. O cercetare de istorie orală*, Cluj-Napoca, 2005, 96 p.; *Rezistența la comunism: Motru '981*, Cluj-Napoca, 2005, 131 p.; *Rezistența anticomunistă în județul Gorj reflectată în mentalul colectiv (1945–1981)*, Craiova, 2008, 561 p.; *Sub ghilotina tranziției. O istorie imediată*, Târgu-Jiu, 2016, 313 p.; *O istorie a clipei. România văzută din Oltenia*, Târgu-Jiu, 2017, 110 p.; *O istorie imediată prin presă*, Târgu-Jiu, 2017; *Tudor Vladimirescu între Scyla și Caribda*, vol. 1, Craiova, 2021, 511 p.

B. – *Istoria Colegiului național „Spiru Haret” din Târgu-Jiu. Monografie a învățământului pedagogic în județul Gorj*, vol. I, Târgu-Jiu, 2005, 300 p.; *Didactica istoriei*, Craiova, 2006; *Educația interculturală în era globalizării*, Târgu-Jiu, 2010; *Oameni și fapte din Târgu-Jiu de altădată*, Târgu-Jiu, 2010.

C. – *Colegiul național „Spiru Haret” Târgu-Jiu la 175 de ani*, Târgu-Jiu, 2007, 264 p. (coord.).

D. – *Răscoala anticomunistă de la Piscuri (iulie 1950)*, AIO, 5, 2004, p. 211–230 (în colab.); *Colegiul național „Spiru Haret” din Târgu-Jiu, Școala târgujiană – biografie și destin*, Târgu-Jiu, 2005, p. 285–309 (în colab.); *Partide politice, oameni politici și demnitari în Gorjul modern și contemporan*, Târgu-Jiu – 600 – Repere de ieri și de azi, Târgu-Jiu, 2006, p. 47–67 (în colab.); *Mentalul colectiv despre eroismul învățătorului Victor Popescu 1916–1918*, Istoria culturii, Cultura istoriei. Omagiu profesorului Doru Radosav, Cluj-Napoca, 2010, p. 262–275 (în colab.); *Mișcarea națională de rezistență din Oltenia. Rolul Mănăstirii Tismana*, AIO, XI, p. 29–63 (în colab.); *The civic aliannce party*, RSPC, 37–38, 2013, p. 116–131 (în colab.); *Istorie și memorie. Colectivizarea agriculturii în județul Gorj*, AIO, XIII, 2013, p. 13–42 (în colab.).

IV. Personalitățile României contemporane. Oameni politici 1993, București, 1993, p. 69; Alexandru Doru Șerban, *Gheorghe Gorun*, Almanahul Gorjului. Micro Enciclopedie, Târgu-Jiu, 1999, p. 49; Titu Pinișoară, *Profesor drd. Gheorghe Gorun – distins dascăl și director al Colegiului național „Spiru Haret” din Târgu-Jiu*, Oameni și întâmplări din Gorj, vol. II, Târgu-Jiu, 2006, p. 61–66; Alexandru Doru Șerban, *Gheorghe Gorun*, Partide politice actuale (1989–2008) din Gorj, Târgu-Jiu, 2010, p. 153–154; Gheorghe Nichifor, *Contribuții la o posibilă bibliografie istorică a Gorjului*, Iași, 2016, p. 31–33, 41, 95–96, 209–210, 342–344, 616–627; Ion Cepoi, *Gheorghe Gorun*, Catagrafia Gorjului (1918–2018). Oameni. Destine. Proiecte. Idei, Târgu-Jiu, 2017, p.105; *Nihil sine Deo! Nihil sine libris! Omagiu Profesorului Gheorghe Gorun la 70 de ani* (coord. Dumitru Cauc), Târgu-Jiu, 2019. (S.C.; G.G.)

GUDIN Cristina

I. N. 30 iunie 1976, București. Licență (1995–1999), master (1999–2001) la Facultatea de Istorie, Universitatea din București. Dr. în Istorie (2007) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Nicolae Isar). Profesor de istorie la Școala gimnazială nr. 88, București (1999–2001). Cadru didactic la Facultatea de Istorie, Universitatea din București (din 2001; actualmente conferențiar). Premiul „Aurelian Iordănescu” al Societății de Științe Istorice din România pentru lucrarea colectivă *Istoria Universității din București, 1864–2014* (2015).

II. Specialistă în istoria învățământului european și din România în secolul XIX; modernizarea societății românești; realități sociale și culturale în Principatele Române în veacul al XIX-lea; evoluția instituțională în Vechiul Regat; viața politică românească în secolul al XIX-lea; crearea și evoluția instituțiilor financiare românești în epoca

modernă; politica financiară a statului român în secolul al XIX-lea. Autoare a peste 40 de cărți și studii de specialitate (unic autor sau în colaborare).

III. A. – *Evoluția învățământului primar din orașul București între 1864–1899*, București, 2007, 363 p.; *Istoria modernă a românilor. Cultură și modernizare*, București, 2009, 140 p.

B. – *Din istoria politicii școlare românești. Problemele învățământului în debaterile Parlamentului (1864–1899)*, București, 2004, 242 p.; *Universitatea din București. 1864–2014* (coord. Ovidiu Bozgan, Bogdan Murgescu), București, 2014, 452 p.

C. – *Istoria femeii din România în documente (1859–1918)*, București, 2008, 600 p. (coedit. în colab.); *Rapoarte sanitare în România modernă (1864–1906)*, Cluj-Napoca, 2010, 396 p. (coedit. în colab.).

D. – *Evoluția și particularitățile populației școlare elementare din București în perioada 1864–1899*, Perspective demografice, istorice și sociologice. Studii de populație (coord. Ioan Bolovan, Cornelia Mureșan, Mihaela Hărăguș), X, Cluj-Napoca, 2008, p. 279–294; *Aspects concerning the modernization of primary education during the second half of the 19th Century*, Trans R, XVII, 1, 2008, p. 42–52; *Les règles hygiéniques et les écoles au XIXe siècle*, Medicine, hygiene and society from the eighteenth to the twentieth centuries (ed. Constantin Bărbulescu, Alin Ciupală), Cluj-Napoca, 2011, p. 113–122; *Un politician din secolul XIX în competiția electorală*, AUOC, 12–13, 2015–2016, p. 33–46; *Primul Război Mondial în memoriile contemporane*, Primul Război Mondial. Perspectivă istorică și istoriografică (coord. Ioan Bolovan, Gheorghe Cojocaru, Oana Mihaela Tamaș), Cluj-Napoca, 2015, p. 107–115; *Unirea Basarabiei cu România reflectată în memorialistica contemporanilor*, Marea Unire reflectată în mass-media (coord. Ilie Rad), Cluj-Napoca, 2019, p. 78–93; *Rolul și importanța presei pedagogice în epoca modernă*, Audiovizualul, o istorie recentă (1928–2020) (coord. Delia Duminiță), București, 2021, p. 425–442. (L.V.)

HĂULICĂ Dan

I. N. 7 februarie 1932, Iași – m. 17 august 2014, București. Studii liceale și universitare (Facultatea de filologie) la Iași, continuate cu studii de istoria artei la Institutul de Arte Plastice „N. Grigorescu” din București. După absolvirea studiilor a fost asistent și lector universitar, redactor la „Gazeta literară” din București (1956–1958), de unde a fost transferat în funcția de cercetător la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București (1958–1963); redactor (din 1963) și redactor-șef (din 1971) al revistei „Secolul XX” (1963–1990); președinte (din 1981) și apoi președinte de onoare (din 2012) al Asociației Internaționale a Criticilor de Artă; președinte al Consiliului Mondial pentru Editări și Cercetări în Artă (din 1986); după 1990 a fost membru și vicepreședinte al Consiliului executiv UNESCO (1992–1995), responsabil pentru activitatea ONG-urilor din partea Consiliului executiv

UNESCO (1999–2001) și delegat permanent (ambasador) al României pe lângă UNESCO (1990–2001); reprezentant al României pe lângă Uniunea Latină; membru în juriul Festivalului Internațional de Producție Audiovizuală (Cannes, 1992); organizator al Colocviului Internațional „Henri Focillon – George Oprescu” (București, 1993); președinte al Conferinței Academiiilor din țările latine (Rio de Janeiro, 1993), Congresului Uniunii Latine (1995–1997). A fost ales președinte de onoare al Ligii Culturale România-Franța; membru al Societății Europene pentru Cultură; președinte al Fundației „Credință și Creație „Acad. Zoe Dumitrescu-Bușulenga – Maica Benedicta” (2007–2014); membru al Academiei Europene de Științe, Litere și Arte; membru corespondent al Academiei Române (1993). În aprilie 1989 a semnat, alături de alte șase personalități (Geo Bogza, Ștefan Augustin Doinaș, Octavian Paler, Mihail Șora, Alexandru Paleologu și Andrei Pleșu), o scrisoare colectivă adresată Uniunii Scriitorilor, prin care se protesta față de măsurile luate asupra lui Mircea Dinescu, exclus din redacția „României literare”. De-a lungul anilor, a fost distins cu numeroase premii: Premiul pentru critică de artă (1966), Premiul criticii al Uniunii Scriitorilor (1974, 1984), Marele Premiu al Uniunii Artiștilor Plastici (1975), Premiul pentru calitatea comentariilor la filmele de artă (1975), Premiul „CAMERA” (Londra, 1978); medalia de aur „Tre Oci” (Veneția, 1982).

II. Istoric și critic de artă, eseist literar, spirit enciclopedic cu o capacitate deosebită în detectarea unor conexiuni și interferențe ideatice din cultura contemporană. Autor al mai multor monografii dedicate unor mari artiști ai lumii (români și străini), ca și a unor lucrări privind marile probleme ale culturii. Totodată, a fost semnatarul scenariilor pentru filmele „Ștefan Luchian”, „Henri Catargi”, „Ziduri care visează”, „Curajul marilor spații”, „Grădini și himere”, „Viorel Mărginean”. De valoare incontestabilă au fost și emisiunile de radio în care a dezvoltat cu multă dăruire teme ce țin de arta figurativă și de literatură.

III. A. – *Peintres roumains*, vol. I–II, Paris, 1963, 1965; *Critică și cultură*, București, 1967, 382 p.; *Paris, un paysage de l’humain*, București, 1970; *Calder, variation sur le thème homo faber*, București, 1971; *Geografii spirituale*, București, 1973, 272 p.; *Nostalgia sintezei*, București, 1986, 386 p. + 2 p. il.; *Dimensiuni ale artei moderne*, București, 1992.

B. – *Pavel Codiță*, București, 1982, 42 p. + 84 p. il.; *Picasso, 1881–1981: Brâncuși ou l’anonimat du génie* București, 1967, XI p. + 42 p. il.; *Artistul și puterea: ipostaze ale picturii românești în perioada 1950–1990*, București, 2012, 431 p. + il.

C. – *Célébration du centenaire d’une naissance*, Paris, 1982, 126 p.

D. – *Între Arlechin și Minotaur*, studiu concluziv la un volum *Picasso*, București, 1987; o serie de articole cu genericul *Grădina cu îngeri a Silviei Radu*, „Observatorul cultural”, 2004–2005; cicluri de articole dedicate lui Ion Gheorghiu, „Observatorul cultural”, 2002–2003; Viorel Mărginean, Consiliul Europei, Bruxelles, 2003–2005; Paul Gherasim, Supliment cultural la „Revista financiară”, 2005; Constantin Flondor, „România literară”, 2010; Mircea Spătaru, „România literară”, 2011.

IV. *Dicționarul general al literaturii române*, E/K, 2005, p. 477–479; *Dicționarul scriitorilor români*, II, p. 493–495; M. Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, II, p. 1066; F. Cruceru, Al. Dinculescu, *Istorici și critici de artă români (1800–1980)*, București, 2021, p. 112–113; Al. Andrițoiu, *O carte frumoasă despre frumos*, „România liberă”, 1968, nr. 7270; V. Râpeanu, *Interpretări și înțelesuri*, Iași, 1975; F. Mihăilescu, *Conceptul de critica literară în România*, II, București, 1979, p. 50–51; 247–248; M. Sorescu, „Ramuri”, nr. 1, 1980; Th. Mănescu, „Arta”, nr. 9, 1981; G. Chifti, „Ramuri”, nr. 12, 1982; Al. Paleologu, „România literară”, nr. 6, 1982; C. Ungureanu, „Orizont”, nr. 8, 1982; M. Dinescu, „Ramuri”, nr. 2, 1982; M. Ghica, „Ramuri”, nr. 5, 1985; A. Pleșu, „România literară”, nr. 8, 1985; Gh. Grigurcu, „Viața românească”, nr. 12, 1985; N. Steinhardt, „Familia”, nr. 5, 1985; Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române (1866–2016)*, *Dicționar*, partea a I-a (A–L), București, 2016, p. 753. (C.I.C.)

ICONOMU Constantin

I. N. 27 martie 1942, Adjud, jud. Vrancea. Studii liceale la Liceul „C. Negruzzi” din Iași (abs. 1960). A urmat cursurile Facultății de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” Iași (1960–1965), cu specializarea în arheologie. Dr. în Istorie (1986), la Universitatea din București, cu teza *Un capitol al producției și al schimbului de mărfuri în zona Dunării de Jos. Lucernele* (coord. acad. Emil Condurachi). Muzeograf la Muzeul de Arheologie din Constanța (1965–1968), muzeograf principal la Muzeul de Istorie a Moldovei din Iași (1969–1987). Inspector la Oficiul județean Iași al patrimoniului cultural național (1987–1991). Cercetător la Institutul de Arheologie Iași (din 1991 până la pensionare). Secretar de redacție al revistei „Cercetări istorice”, iar din 1991 secretar de redacție și redactor-șef adjunct al revistei „Arheologia Moldovei” (până în 2009).

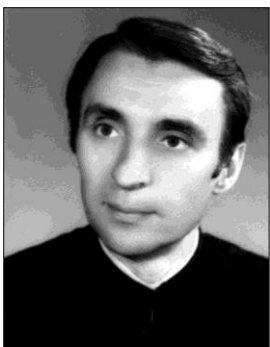
II. Inițial s-a dedicat cercetării Antichității clasice, cu privire specială asupra opaițelor grecești și romane din Dobrogea și de la Dunărea de Jos. După mutarea la Iași, a fost preocupat de preistorie, mai ales de perioada hallstattiană, dar a întreprins săpături și în așezări eneolitice (culturile Precucuteni și Cucuteni, pentru care a adus și contribuții istoriografice) din epoca bronzului și din perioada prefeudală. A condus șantieri arheologice la Chiperești, Trifești, Pocreaca, Brădicești, Cotu Morii, Curteni ș.a. A publicat peste 50 de studii de specialitate.

III. A. – *Opaițe greco-romane*, Constanța, 1967, 167 p.

D. – *Cercetări arheologice la Mangalia și Neptun*, „Pontica”, I, 1968, p. 235–268; *Descoperiri de tipare de opaițe la Tomis*, „Pontica”, IX, 1976, p. 135–146; *Découvertes récentes dans l'établissement hallstattien tardif de Curteni (départ. de Vaslui)*, „Dacia”, N.S., XXIII, 1979, p. 79–91; *Descoperiri arheologice în necropola hallstattiană timpurie de la Cotu Morii, Iași*, ArhMold, XV (1992), p. 23–44 (în colab.); *Cercetările arheologice din așezarea precucuteniană de la Chiperești-Iași*, ArhMold, XVI (1993), p. 15–31 (în colab.); *Archaeologische Funde aus Brădicești, Kr. Iași* (I, Bronzefunde aus Rumänien, ed. T. Soroceanu), Berlin, 1995, p. 245–255; *Cercetări arheologice din cetatea hallstattiană de la Pocreaca-Iași*, ArhMold, XIX, 1996, p. 21–56; *Contribuții la istoricul cercetărilor arheologice de la Cucuteni*, Cucuteni aujourd'hui: 110 ans depuis la découverte en 1884 du site éponyme (eds. Gh. Dumitroaia, D. Monah), Piatra-Neamț, 1996, p. 165–200; *Cercetările arheologice din așezarea precucuteniană de la Trifești-Iași*, ArhMold, XXI (1998), p. 5–26; *Rezultatele cercetărilor arheologice din așezarea Cucuteni A3 de la Pocreaca-Iași*, ArhMold, XXXV (2012), p. 191–220; *A Cucuteni A3 settlement at Pocreaca, Iași*, SAA, 19, 2013, p. 297–316.

IV. V. Chirica, D. Aparaschivei, *Institutul de Arheologie Iași*, Iași, 2004, p. 77–80; D. Aparaschivei, *Constantin Iconomu la 60 de ani*, ArhMold, XXV (2002), 2004, p. 345–347. (N.U.)

JIVI Aurel

I. N. 2 august 1943, Chișoda, jud. Timiș – 1 noiembrie 2002, Târgu Mureș (înmormântat în Sibiu). Studii liceale la Seminarul Teologic Ortodox din Caransebeș (1957–1963), universitare de teologie ortodoxă la Institutul Teologic de Grad Universitar din Sibiu (1963–1967). Dr. în Teologie (coord. pr. prof. dr. Ioan Rămureanu) la Institutul Teologic de Grad Universitar din București (1982). Specializări la Facultatea de Teologie Episcopaliană din Cambridge, Massachusetts, S.U.A. (1970–1971) și la Institutul Teologic „McCormick” din Chicago (1971–1973), unde a obținut titlul de „magistru”. Asistent (1973–1983) și profesor (1983–2002) la Institutul Teologic de Grad Universitar din Sibiu, devenit din 1992 Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Profesor (1991–2002) la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din Oradea. Diacon (1984) și preot (1993) ortodox. A fost „visiting professor” la Institutul Teologic Presbiterian din Pittsburgh, S.U.A. (1986). A participat la diverse reuniuni naționale și internaționale cu caracter ecumenic și științific în țară și în străinătate la Nairobi (1975), Vancouver (1983), Harrare (1998) ș.a.

II. Historic, teolog și traducător, specialist în istorie bisericească universală, istoria creștinismului, patrologie, istoria Bisericii Ortodoxe Române în secolele XVII–XIX. Autor a trei volume, traducător a două volume, autor a circa 50 de studii și articole în volume colective și în reviste de specialitate.

III. A. – *Orthodox, catholics and protestants: studies in Romanian ecclesiastic relations*, Cluj-Napoca, 1999, 184 p.; *Studii de istorie bisericească*, Sibiu, 2001, 207 p.; *Istorie bisericească universală*, Craiova, 2016, 457 p.

C. – *Teologie, slujire, ecumenism*, Sibiu, 1996, 436 p. (coord. în colab.); Keith Hitchins, *Ortodoxie și naționalitate: Andrei Șaguna și românii din Transilvania (1846–1873)*, București, 1995, 344 p.; Alexander Schmemmann, *Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia*, București, 2001, 189 p.

D. – *Literatura teologică bizantină în preocupările lui Nicolae Iorga*, BOR, LXXXVIII, 11–12, 1969, p. 1248–1256; *Relațiile Mitropoliei de la Carloviț cu Biserica Ortodoxă Română din Transilvania în secolul al XVIII-lea*, BOR, LXXXVIII, 5–6, 1970, p. 587–596; *Contribuții la istoria relațiilor ecumenice româno-anglicane*, ST, XXXVI, 7–8, 1984, p. 482–493; *Studii și cercetări transilvănene privind Istoria Bisericească Universală*, Contribuții transilvănene la teologia ortodoxă, Sibiu, 1988, p. 101–118; *Relațiile patriarhului Kiril Lucaris cu protestanții transilvăneni*, R Teol, II, 3, 1992, p. 17–27; *Traducători și traduceri în relațiile bisericești dintre Răsărit și Apus (secolele XI–XVI)*, R Teol, V, 3, 1995, p. 23–33.

IV. Mircea Păcurariu, *Dicționarul teologilor români*, ed. III, Sibiu, 2014, p. 325–326. (M.Gh.A.)

LOHON Silviu-Gabriel

I. N. 3 ianuarie 1979, Craiova. Studii universitare la Craiova, Facultatea de Istorie-Filosofie-Geografie; titlul de master în Istoria ideilor și a mentalităților la București, Facultatea de Istorie. Cercetător științific III la Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor” al Academiei Române din Craiova (din 2004). Participant la manifestări științifice internaționale de anvergură la Londra, Cracovia, Budapesta și Chișinău. A participat, în doi ani succesivi (2005 și 2006) la școli de vară, având drept teme European Union-Ukraine. Perspectives of Cooperation și Architecture & Public Spaces in Historic Cities of the CEI (Central European Initiative) Region organizate de Institut für den Donaauraum und Mitteleuropa in Vienna und Österreich Kooperation și The College for New Europe împreună cu International Cultural Centre din Cracovia. Bursă de cercetare la UCL School of Slavonic and East European Studies, Londra oferită de The Rațiu Family Foundation-II (2007).

II. Istoric, cercetător. Cercetări privind istoria contemporană, istoria comunismului românesc, prin studierea relației dintre artele plastice și propaganda politică. Preocupare intensivă în domeniul imagologiei istorice și istoriei artei. Autor a peste 40 de studii, articole și recenzii.

III. A. – *Arta de a fi o imagine. Dimensiuni ale artei portretistice în comunismul cEAUȘIST. (Studiu de caz: Elena Ceaușescu)*, Craiova, 2007, 133 p.; *Mărturii din Utopia. Schițe pentru istoria comunismului*, Craiova/Cluj-Napoca, 2013, 205 p.

D. – *Tipuri de alegorii în plastica sovietică, De la fictiv la real. Imaginea, imaginarul, imagologia*, Iași, 2010, p. 815–829; *The Apotheosis of the Romanian Communist Worker. The Case of the Romanian Totalitarian Art*, AnCraiova, XVI, 2015, p. 291–300; *Simboluri răsturnate. Propaganda comunistă și efigiile sale realist*, AO, 30, 2016, p. 166–186; *Politici culturale și ideologice în zorii Marii Revoluții din Octombrie (1917–1919)*, AO, 31, 2017, p. 135–144; *Egalitatea culinară. Strategii de alimentație publică în comunism*, „Comunități umane, modernizare și urbanizare în sud-vestul României”, Târgoviște, 2021, p. 204–216. (G.G.)

MARIN Șerban

I. N. 23 octombrie 1968, București. Licență de specialitate la Facultatea de Istorie a Universității din București (1990–1995). A obținut două diplome de master, una la Facultatea de Istorie a Universității din București (1995–1996), cealaltă în studii sud-est europene la Central European University, Budapesta (1997–1998). Dr. în Istorie (2009) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Stelian Brezeanu). Din 1996 arhivist și redactor la Arhivele Naționale ale României, București; șef Biroul Documentare, Publicații și Activități Științifice (din 2008). Din 2007, redactor-șef al „Revistei arhivelor”. Are o bogată activitate redacțională, fiind membru în colectivele de editare ale revistelor „Annuario”, „Quaderni della Casa Romana” (Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica, 2000–2003, 2008–2009) și referent la „Muzeul Național” (din 2016). Este membru al Societății de Studii Bizantine (din 1995), Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica (din 2000), Society for the Study of the Crusades and the Latin East (2004–2005). A fost distins de Președinția României cu Ordinul „Bărbăție și Credință” în grad de Cavaler (2009). Bursier al Central European University (1997–1998) și al Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica (1999–2000).

II. Specialist în istorie și istoriografie venețiană. De asemenea, a fost interesat și de istoria cruciadelor clasice, ca și de relațiile veneto-bizantine ori veneto-române, explicând convingător nuanțele semantice privitoare la unele concepte fundamentale ale medievalității universale. A participat la numeroase colocvii și conferințe naționale și internaționale (Italia, Marea Britanie, Portugalia, Spania, Turcia, Cipru, Serbia, Ungaria, Danemarca, Croația, Polonia, Austria, Germania), a organizat și moderat sesiuni în cadrul a diferite congrese și conferințe internaționale (Veneția, Belgrad, Barcelona, București), fiind autor a peste 80 de studii și articole științifice în reviste de specialitate și în volume colective publicate în țară și în străinătate.

III. A. – *Studii venețiene, I, Veneția, Bizanțul și spațiul românesc*; II, *Veneția, Cruciada a patra și Imperiul latin de Constantinopol*, București, 2008, 2014, 331 p. + 256 p.; *Il mito delle origini. La cronachistica veneziana e la mitologia politica della città lagunare nel medioevo*, Ariccia, 2017, 496 p.

C. – Giovanni Giacomo Caroldo, *Istории venețiene*, I–V, București, 2008–2021, 296 p.+288 p.+287 p.+256 p.+248 p.

D. – *The Venetian Community – between civitas and imperium. A Project of the Capital's Transfer from Venice to Constantinople, according to the Chronicle of Daniele Barbaro*, ERH, 10, 1, 2003, p. 81–102; *Some Considerations regarding Historia Ducum Venetorum (13th Century)*, Trans

R, 19, 2, 2010 (supliment nr. 5), p. 9–28; *Moldavia and Wallachia in Marino Sanudo's Diaries*, I–V, RA, 87, 2, 2010, p. 158–178; 88, 2, 2011, p. 163–187; 89, 2, 2012, p. 178–210; 90, 1–2, 2013, p. 268–285; 91, 1–2, 2014, p. 127–141; *A Double Pathfinder's Condition: Andrea Dandolo and His Chronicles*, AIRCRUV, 12–13, 2010–2011, p. 41–122; *A Venetian Chronicler in Crete. The Case of Lorenzo de' Monaci and His Possible Byzantine Influences*, L'Italia e la frontiera orientale dell'Europa. 1204–1669. Convegno internazionale di studi, Roma, 25–27 novembre 2010 (eds. Iulian Mihai Damian, Ioan-Aurel Pop, Mihailo St. Popović, Alexandru Simon), Frankfurt / Main - Berlin - Berna - Bruxelles - New York - Oxford - Viena, 2012, p. 237–258; *The Muslims Seen through Venetian Eyes (660–1346). The Case of Codex It. VII. 134 (8035) at Biblioteca Nazionale Marciana and the "Savina Group" of Chronicles*, Retrospectii medievale. In honorem Professoris Emeriti Ioan Caproșu (eds. Victor Spinei, Laurențiu Rădvan, Arcadie M. Bodale), Iași, 2014, p. 427–453; *St. Daniel's Prophecies and the Greeks as Grifoni according to the Venetian Chronicles*, „Bizantinistica. Rivista di studi bizantini e slavi”, 17, 2016, p. 177–222; *Venice, Byzantium, and the "Infidels" (by 1377) According to the Anonymous Chronicle Preserved in Manuscript It. VII. 2567 from Marciana National Library*, „Thesaurismata”, 46, 2016, p. 187–234; *The Portrait of a 'Bad Guy'. Alexios Doukas Murtzuphlos in the Venetian Chronicles*, EBPB, 7, 2016, p. 25–60; *Venice, Byzantium and the Muslims (prior to 1345) According to the Chronicle Ascribed to Antonio Donato*, „Vizantiyskiy Vremennik”, 101, 2017, p. 299–322; *The Venetian Historical Writing and Its Immobilisms*, The Byzantine-Ottoman Transition in Venetian Chronicles. La transizione bizantino-ottomana nelle cronache veneziane (eds. Sebastian Kolditz, Markus Koller), Roma, 2018, p. 57–107; *La rotta della Tana" (1343). The Viewpoint of Venetian Chronicles*, From Pax Mongolica to Pax Ottomana. War, Religion and Trade in the Northwestern Black Sea Region (14th–16th Centuries) (eds. Ovidiu Cristea, Liviu Pilat), Leiden-Boston, 2020, p. 81–112; *Between Authorship and Anonymity. The Case of the Venetian Chronicles*, „The Medieval Chronicle”, 13, 2020, p. 149–181; *The Geography of the Venetian Crusades. Between Terra Santa and the Balkans*, South-Eastern Europe and the Eastern Mediterranean. Proceedings of the Session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2–6 September 2019) (ed. Ioana Feodorov), Brăila, 2020, p. 213–265; *Alexios I Komnenos's military strategy against the Normans, according to the Venetian chronicles*, War in Eleventh–Century Byzantium (eds. Georgios Theotokis și Marek Meško), Londra – New York, 2021, p. 160–195. (L.V.; A. I.)

MARIN BARUTCIEFF Silvia

I. N. 6 februarie 1975, Turnu Măgurele, jud. Teleorman. Studii preuniversitare la Școala Normală din București (1994). Licență în filologie (1999) și master în studii medievale (2000) la Facultatea de Litere, Universitatea din București. Dr. în Filologie (2007) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Dan Horia Mazilu). Asistent de cercetare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” (2000–2008); cadru didactic la Facultatea de Litere, Universitatea din București (din 2002; conferențiar). A participat la conferințe internaționale în Franța (2012, 2015), Germania (2019, 2022), Austria (2018, 2019), Italia (2014, 2018), Portugalia (2017, 2021), Luxemburg (2021), Croația (2020), Slovenia (2020, 2022), Turcia (2013). Conferințe invitate la Universitatea din Porto (2017). Membru în Association des Danses Macabres d'Europe, Franța (din 2009), Society for 18th Century Studies on South Eastern Europe, Austria (din 2017), International Association of Word and Image Studies (din 2019).

II. Specialistă în istorie și antropologie culturală, cu un aport substanțial venit din domeniul filologiei. Interese de cercetare: iconografia religioasă românească (sec. XVII–XIX), iconografia religioasă europeană (sec. XIV–XVI), hagiografie, transfer cultural prin arte vizuale, identitate și

alteritate în surse vizuale, istoria patrimoniului, istoria colecțiilor și colecționarilor. A publicat un volum de autor, două ediții de text, șapte volume de studii coordonate, cca 50 de studii științifice în volume și reviste internaționale și naționale de specialitate

III. A. – *Hristofor: chipurile unui sfânt fără chip. Reprezentările din cultura românească veche și sursele lor*, Cluj-Napoca, 2014.

B. – *Texte uitate, texte regăsite*, I–II, București, 2002–2003.

C. – *De la fictiv la real. Imaginea, imaginarul, imagologia*, Iași, 2010 (coord. în colab.); *Călători și călătorii. A privi, a descoperi*, I (*Incursiuni în istorie și artă*); II (*Incursiuni în literatură și antropologie*), București, 2016 (în colab.); *Obiecte și urmele lor. Priviri istorice, povești antropologice*, București, 2018 (coord. în colab.).

D. – *Picturing the Difference. Image of the Jew in Orthodox Churches of Southern Transylvania. Elements of Jewish Costume*, „Studia Hebraica”, 9–10, 2009–2010, p. 431–447; *Corp și grafică în Germania perioadei Belle Époque. Tradiție artistică, inovație și transfer cultural în grafica revistei Jugend*, Andi Mihalache, Adrian Cioflâncă (ed.), Istoria recentă altfel. Perspective culturale, Iași, 2013, p. 117–142; *Virgin Mary as Christ-bearer in the Flight into Egypt. Iconographic Models in Romanian Mural Painting (18th–19th centuries)*, „IKON. Journal of Iconographic Studies”, 10, 2017, p. 317–328; *Between Similarity and Distinction: Notes on the Iconography of Saint Wilgefortis in the Medieval and Early Modern Period*, Andrea-Bianka Znorovszky (ed.), *Set me as a seal upon thy heart. Constructions of Female Sanctity in Late Antiquity, the Middle Ages, and the Early Modern Period*, Budapest, 2018 p. 132–153; *Construind alteritatea nocturnă în imaginarul din sudul Transilvaniei. Mimică și gestică în reprezentările evreilor din iconografia ortodoxă a secolului XIX*, AII, LV, 2018, p. 239–255; *Warrior, Parent, Martyr. Iconographic Variants and Hagiographic Attributes of Saint Eustathius Placidus in the Wallachian Mural Painting (1650–1815)*, „IKON. Journal of Iconographic Studies”, 14, 2021, p. 279–290. (L.V.)

MATEIU Ioan

I. N. 22 aprilie 1884, Sebeșu de Sus, jud. Sibiu – 20 martie 1946, Sebeșu de Sus, jud. Sibiu. Studii liceale la Liceul de Stat din Sibiu (1895–1903), superioare la Institutul Teologic din Sibiu (1903–1906) și la Facultatea de Drept a Universității din Cluj (1908–1911). Dr. în Drept la Universitatea „Francisc Iosif” din Cluj (1911). Învățător confesional în Săliște și Gura Râului (1906–1912), coreferent școlar al Arhidiecezei Ardealului (1912–1916), secretar, apoi director general al învățământului primar din cadrul Consiliului Dirigent din Cluj (1918–1922), profesor (1921–1946), prorector și rector (1938–1940) al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj, director al Internatului Teologic din București (1927–1932), deputat în Parlamentul României (1921–1929), membru în Adunarea Eparhială a Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului (1926–1938), în Congresul Național Bisericesc (1928–1938) și în Consiliul Central Bisericesc, secretar general (1933), președinte al Asociației „Frăția Ortodoxă Română”; director al revistei „Renașterea” a Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului (1937–1940).

II. Istoric, jurist, publicist și teolog, preocupat de istoria Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania în secolele XVII–XX, de istoria învățământului confesional românesc din Transilvania, istoria dreptului românesc. Autor a circa 40 de cărți și broșuri, editor și coeditor a trei volume, autor a sute de articole în presa laică și bisericească a epocii sale.

III. A. – *Preoțimea românească ardeleană în veacul al XVIII-lea*, Sibiu, 1911, 67 p.; *Din carnetul unui dascăl. Studii și articole*, Sibiu, 1912, 121 p.; *Limba maghiară în școalele noastre populare*, Sibiu, 1914, 36 p.; *Școala noastră și războiul*, Sibiu, 1915, 23 p.; *Școală și educație*, Arad, 1916, 111 p.; *Dascălul Simion Jinariu*, Arad, 1916, 22 p.; *Cercetări privitoare la Constituția Bisericii ortodoxe din Ardeal*, Cluj, 1922, 72 p.; *Contribuțiuni la istoria dreptului bisericesc*, București, 1922, 411 p.; *Politica școlară a României întregite*, București, 1924, 43 p.; *Dreptul bisericesc de stat în România întregită*, București, 1926, 103 p.; *Valoarea Concordatului încheiat cu Vaticanul*, Sibiu, 1929, 107 p.; *O instituție de educație ortodoxă: Internatul teologic din București*, București, 1930, 142 p.; *Politica bisericească a statului român*, Sibiu, 1931, 215 p.; *Ion Al. Lapedatu, 1844–1878*, Cluj, 1934, 40 p.; *Însemnări bisericești din comuna Sebeșu de Sus*, Cluj,

1935, 22 p.; *Personalitatea lui Partenie Cosma*, Cluj, 1936, 29 p.; *Gheorghe Lazăr*, Cluj, 1936, 63 p.; *Sextil Pușcariu*, Cluj, 1937, 16 p.; *Profesorul Ioan Lupaș*, Cluj, 1938, 16 p.; *Gloria neamului: Octavian Goga*, Cluj, 1938, 23 p.; *Mirenii și drepturile lor în Biserică*, 1938, 56 p.; *Profesorul Aurel Ciorteș*, Cluj, 1939, 32 p.; *Un ctitor al românismului de la miazănoapte: episcopul Nicolae Ivan*, Brașov, 1942, 20 p.; *Șaguna și restaurarea Mitropoliei transilvane*, Sibiu, 1943, 34 p.; *Opera școlară a mitropolitului Șaguna*, Brașov, 1944, 20 p.; *Vechile instituții de drept privat la românii din Transilvania*, Brașov, 1944, 126 p.

B. – *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul românilor de pe Pământul crăiesc*, Sibiu, 1913, 350 p.

C. – *Refugiații Ardealului. Scrisori din pribegie*, Sibiu, 1919, 44 p.; *Vacanțele Mitropoliei ortodoxe din Ardeal în veacul al XVIII-lea. Documente inedite*, Cluj, 1922, 144 p.

D. – *Problema unității religioase în Revoluția din 1848*, Fraților Alexandru și Ioan I. Lapedatu, București, 1936, p. 469–490; *Rolul Bisericii în pregătirea unirii naționale*, Factorii transilvăni ai Unirii, Brașov, 1943, p. 1–24; *Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă*, „Analele Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale”, I, Brașov, 1941, p. 399–467.

IV. M. Păcurariu, *Dicționarul teologilor români*, ed. III, Sibiu, 2014, p. 372–373; Idem, *Cărturari sibiieni de altădată*, Sibiu, 2015, p. 544–549. **(M.Gh.A.)**

MITREA Ioan

I. N. 4 aprilie 1937, Căciulești, com. Girov, jud. Neamț – m. 21 iulie 2017, Bacău. Studii preuniversitare la Girov și Piatra Neamț. Absolvent (1963, șef de promoție) al Facultății de Istorie la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași. Dr. în Istorie (1979) la Institutul de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca, cu teza *Regiunea centrală a Moldovei dintre Carpați și Siret în secolele VI–IX* (coord. prof. dr. Ion Nestor, apoi prof. dr. Kurt Horedt). Asistent, lector universitar (1963–1975) la Facultatea de Istorie-Geografie a Institutului Pedagogic din Iași, institut transferat în 1964 la Bacău; a fost prodecan (1971–1972) și decan (1972–1975) al facultății, contribuind la înființarea revistei „Studii și cercetări științifice – seria Istorie-Filologie”. Ca urmare a desființării Institutului, s-a transferat mai întâi la un liceu (1975–1976), apoi la Muzeul Județean de Istorie și Artă din Bacău, unde a fost director (1976–1982) și muzeograf principal (1982–1985). Deși ulterior s-a întors la cariera didactică, fiind profesor la Liceul „Bacovia” / „Ferdinand I” (1985–2003), nu a încetat colaborarea științifică cu Muzeul din Bacău, chiar și după ieșirea la pensie. A fost o prezență activă în colegiul de redacție al revistei muzeului, „Carpica”. Din 1970 până în 2011 a fost președintele Filialei Bacău a Societății de Științe Istorice din România (apoi președinte de onoare), fiind fondatorul (2002) și principalul animator al revistei de specialitate „Zargidava”, care, prin calitatea materialelor publicate, și-a câștigat un loc important în peisajul istoriografic din România. Personalitate de seamă a vieții științifice și culturale din Bacău. Membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași (2007), membru al Institutului Român de Tracologie (1980), Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române (2012). Distins cu Ordinul Național „Pentru Merit” în grad de Cavaler (2000). A primit diplome de excelență din partea Societății de Științe Istorice din România, Consiliului Județean Bacău ș.a. Premiul „Eudoxiu Hurmuzaki” al Academiei Române (în 2003) și Premiul „A. D. Xenopol” al Societății de Științe Istorice din România (2002). Profesor emerit al Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău (2011). Cetățean de onoare al comunei Girov (2006).

II. Arheolog, istoric, muzeograf și profesor, cu o bogată și fructuoasă activitate în cercetările de teren și în valorificarea științifică a investigațiilor arheologice, îndeosebi cu privire la perioada secolelor V–XI. Dintre șantierele arheologice pe care le-a condus se remarcă, prin rezultatele obținute, cele de la Davideni, Izvoare-Bahna, Borșeni (jud. Neamț), Dămieniști, Bacău-Curtea Domnească, Oncești, Ștefan cel Mare (jud. Bacău), Câmpineanca și Oreavu (jud. Vrancea) etc. A valorificat, prin publicare, materiale și din alte perioade istorice (neolitic, bronz, daci, Ev Mediu). Preocupări constante de istoriografie privind evocarea unor personalități ale istoriei și arheologiei,

îndeosebi Vasile Pârvan și Iulian Antonescu. A dedicat două volume membrilor Academiei Române din județele Bacău și Neamț (2008; 2009). A publicat (singur sau în colaborare) 20 de volume și peste 220 de studii, articole, rapoarte, recenzii, cronici, evocări în reviste de specialitate, precum și circa o sută de materiale de popularizare a istoriei, mai ales în revistele culturale „Ateneu” și „Vitriliu” din Bacău. A susținut circa 300 de comunicări la manifestări științifice din țară și de peste hotare.

III. A. – *Așezarea din secolele VI–IX de la Izvoare-Bahna. Realități arheologice și concluzii istorice*, Piatra Neamț, 1998, 173 p.; *Comunități sătești la est de Carpați în epoca migrațiilor. Așezarea de la Davideni din secolele V–VIII*, Piatra Neamț, 2001, 400 p.; *Din arheologia și istoria Moldovei în primul mileniu creștin*, Bacău, 2012, 276 p.; *Așezarea medievală timpurie de la Ștefan cel Mare-Gutinaș, județul Bacău*, Onești, 2015, 172 p.

B. – *Tezaurul de la Măgura*, Bacău, 1977, 106 p.; *Bacău – monografie* (colecția „Județele patriei”), București, 1980, 280 p.; *Bacău, reședință voievodală*, Bacău, 1996, 151 p.; *Enciclopedia județului Bacău* (coord. E. Drehuță), Bacău, 2007, 497 p. (ed. II, 2008).

C. – *Iulian Antonescu spirit universal*, Vaslui, 2001, 256 p. (coord.); *Ștefan cel Mare și Sfânt în memoria băcăuanilor*, Bacău, 2004, 272 p. (coord., în colab.); *Studii și evocări despre Iulian Antonescu*, Bacău, 2008, 157 p. (editor, coautor); *În descendența lui Pârvan*, Bacău 2012, 340 p.

D. – *Cercetări arheologice în așezarea prefeudală de la Lozna-Dorohoi*, AM, IV, 1966, p. 279–292 (în colab.); *Le trésor de vases romains de Muncelul de Sus*, „Dacia”, N.S., XXII, 1978, p. 201–212 (în colab.); *Elemente și influențe bizantine în regiunea subcarpatică a Moldovei, în secolele VI–IX*, SCIVA, 30, 1979, 2, p. 145–162; *Regiunea centrală a Moldovei dintre Carpați și Siret în secolele VI–IX e.n.*, „Carpica”, XII, 1980, p. 55–190; *Considerații asupra sceptrelor tronconice din piatră descoperite pe teritoriul României*, „Suceava”, 26–28, 1999–2001, p. 159–171 (în colab.); *Perenitatea ideilor lui Vasile Pârvan privind istoria geto-dacilor și etnogeneza românilor*, „Zargidava”, II, 2003, p. 13–24; *Valori ale civilizației romane în lumea dacilor liberi din regiunile est-carpătice*, „Zargidava”, IV, 2005, p. 37–50.

IV. S. Dumitrașcu, *Arheologia română la sfârșit și început de mileniu*, Oradea, 1995, p. 372–376; C. Prangati, *Dicționarul oamenilor de seamă din județul Neamț*, Piatra Neamț, 1999, p. 164–165; S. Sanie, *Ioan Mitrea, membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași*, ArhMold, 30, (2007), 2008, p. 461–463; C. Galben, *Personalități băcăuane*, IV, Bacău, 2010, p. 128–133; D.-O. Boldur, *In onoream unui slujitor al muzei Clio. Prof. dr. Ioan Mitrea la 75 de ani*, „Zargidava”, XI, 2012, p. 7–38; L.-E. Istina (ed.), *In onoream Magistri Ioan Mitrea octogenarii*, Bacău-Onești, 2017, 307 p. (p. 7–36: biobibliografia, cu citarea a 32 de referințe despre autor); A. Coșa, D. Gh. Teodor, V. Mihailescu-Bîrliba, I. Scurtu, E. Antonescu, *In memoriam Ioan Mitrea*, „Carpica”, 46, 2017, p. 345–354; V. Mihailescu-Bîrliba, *Ioan Mitrea*, ArhMold, 40, 2017, p. 362–365. (N.U.)

MOSCALU Luminița (n. Arusoaiei)

I. 18 februarie 1971 în Piatra Neamț. Absolventă a Liceului industrial nr. 3 din Piatra Neamț (promoția 1989) și a Facultății de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași (promoția 1995). Dr. în Istorie (2009) cu teza *Viața cotidiană în Piatra Neamț 1864–1914* (coord. prof. dr. Gheorghe Cliveti), la Universitatea „Al. I. Cuza”. Director adjunct și ulterior director al Liceului de Arte „Victor Brauner” (2005–2015). În prezent, profesor de istorie la Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra Neamț. Profesor coordonator, manager al unor proiecte europene. Medalia de Onoare „Prieten al Comunităților Evreiești din România” acordată de Federația Comunităților Evreiești din România (2012).

III. A. – *Cotidian și mentalități în Piatra Neamț (1864–1914)*, Iași, 2009, 368 p.

B. – *Costache Andone în competiție cu viața*, Piatra Neamț, 2009, 176 p.; *Urbanism și habitat în Piatra Neamț, Identitate nemțeană*, Piatra Neamț-București, 2012.

D. – *Atitudini și stări de spirit în Piatra Neamț (1864–1914)*, Conferința Națională de Antropologie urbană, Roman, 2011, p. 105–117. (Gh.Cl.)

MOȘINCAT Constantin V.

I. N. 25 iunie 1953, Rădulești, com. Căuaș, jud. Satu Mare. A absolvit Liceul Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc, Școala Militară de Ofițeri de Tancuri și Automobile „Mihai Viteazul”, Academia Militară – Facultatea Politică-Militară. Dr. în Istorie la Universitatea din Oradea (2006) cu teza *Politica de apărare a vestului României (1930–1940)* (coord. prof. dr. Viorel Faur). Stagii de documentare la Arhivele Militare ale Ungariei (1995–1997). Director al filialei Oradea a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I” (1992–1998). Secretar de redacție la revista „Cetatea Bihariei” (2006–2008), redactor-șef al publicației „Cetatea cavalerilor” (2020–2022).

II. Istoric militar și publicist specializat în studierea perioadei moderne și contemporane a vestului României. Autor, coautor sau coordonator a peste 30 de volume de specialitate și a peste 250 de studii publicate în domeniul istoriei militare. Organizator a zece sesiuni de comunicări științifice cu tema „Frontiera de Vest în istoria contemporană a României”, finalizate cu editarea lucrărilor acestora sub titlul *Pietre de hotar*, precum și a numeroase expoziții cu tematică istorică-militară. Participant activ la manifestări științifice pe teme de istorie și cultură.

III. A. – *Din Poarta sărutului cu dragoste de țară. În memoria eroilor Diviziei 11 infanterie*, Oradea, 1996, 230 p.; *Starea de veghe* (monografia Regimentului 3 Dorobanți „Olt”), Oradea, 1997, 274 p.; *Politica de apărare a vestului României (1930–1940)*, Oradea, 2007, 365 p.; *Semnături decisive pentru politica de apărare a vestului României (1930–1940)*, Oradea, 2008, 356 p.; *Iredenta maghiară la granița de vest a României (1920–1940)*, Oradea, 2011, 228 p.; *1940 – Strigătul de durere al românilor. Atrocitățile horthyste în Ardealul ocupat (1940–1944)*, Oradea, 2017, 208 p.; *Marșul spre Marea Unire. Războiul românilor ardeleni. Campania 1916 a Diviziei 11 infanterie*, Oradea, 2018, 312 p.; *Biserica, al doilea brâu de fortificație la granița de vest a României Mari*, Oradea, 2018, 124 p.; *Generalul H. M. Berthelot – prima vizită în Ardeal după Marea Unire (1918–1919)*, Oradea, 2019, 228 p.; *Pași pe caldarâm. De la pace la diktat (1815 – Viena – 1940). Încrustări istorice*, Oradea, 2020, 466 p.; *Cazemata. Sistemul românesc de fortificații (1937–1940)*, Oradea, 2021, 630 p.

B. – *Generalul Traian Moșoiu – arhanghel al bătăliei pentru Ardeal*, Oradea, 2002, 168 p.; *30 de zile în fața morții: Bătălia pentru Oradea*, Oradea, 2004; *Evacuarea județelor din nord-vestul Transilvaniei (1940) și consecințele acesteia asupra județului Bihor*, Oradea, 2005, 242 p.

C. – *1940: Drama românilor bihoreni sub administrația horthystă (1940–1944)*, Oradea, 2010, 176 p.; *1940 – Dictatul de la Viena în istoria și mentalul românilor*, Oradea, 2012, 176 p.

IV. *Constantin Moșincat: Ofițerul, Istoricul și Omul* (coord. col. ing. Dan N. Poinar), Oradea, 2013. (Gh.V.)

NEAGOE Liviu

I. N. 9 iunie 1970, Onești, jud. Bacău. Studii superioare de filosofie la Universitatea „Babeș-Bolyai” (1993–1997), studii postuniversitare de masterat în istorie modernă la Central European University (2007–2008). Dr. în Istorie (coord. dr. Lucian Nastasă-Kovács) la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române (2013). Profesor de discipline socio-umane la Colegiul Național „Gr. Moisil” din Onești (1998–2007 și din 2009).

II. Istoric, specialist în istorie modernă, s-a manifestat în domenii precum istoria intelectuală, naționalismul și identitatea națională, ideea de cetățenie, antisemitismul românesc. A publicat două cărți de autor și mai multe studii în reviste de specialitate și volume colective din România.

III. A. – *Cetățenie, națiune și etnicitate. O perspectivă comparată*, Cluj-Napoca, 2014, 276 p.; *Antisemitism și emancipare în secolul al XIX-lea. Dileme etnice și controverse constituționale în istoria evreilor din România*, București, 2016, 263 p.

C. – *Elite, națiune și societate în România modernă*, Cluj-Napoca, 2012, 255 p.

D. – *The “Third Way”. Agrarianism and Intellectual Debates in Interwar Romania*, AIICN, XLVIII, 2009, p. 245–260; *From „national essence” to „ethnic onthology”. Philosophical backgrounds of Romanian nationalism*, AIICN, XLIX, 2010, p. 357–368; *Confruntări culturale în România Mare: Nichifor Crainic și Nae Ionescu, (Re)orientări*, (coord. Grațian Cormoș), Cluj-Napoca, 2012, p. 36–47; *Constituționalismul românesc: tradiții și caracteristici în definirea ideii de cetățenie în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, RA, 1, 2012, p. 97–109; *Intellectualii români și chestiunea evreiască (1870–1910)*, *Politici culturale și promovare socială în România* (coord. Lucian Nastasă, Dragoș Sdrobiș), Cluj-Napoca, 2013, p. 329–249; *Antisemitismul românesc la sfârșitul secolului al XIX-lea – scurtă privire critică*, AIGS, 2015, p. 44–59; *Drumul spre Iad. Evreii din România de la emancipare la Holocaust*, Holocaust. Studii și cercetări, București, VIII/2016, p. 143–182; *Antisemitism și discurs identitar. Reflecții pe marginea modificării articolului 7 din Constituția din 1866*, SAHIR, XXI, 2017, p. 114–126. (L.V.)

NICULESCU Adrian

I. N. 18 august 1960, București. Liceul „Ion Creangă” din capitală, secția limbi clasice (1975–1979). Facultatea de Istorie, Universitatea din București (1979–1983), licență în istorie medievală cu prof. dr. Ștefan Ștefănescu. Refugiat politic în Franța (1983). Licență (1983–1985), apoi masterat (1985–1987; coord. prof. Jacques Heers) la Universitatea Paris IV-Sorbona. Dr. în Istorie la Universitatea Paul Valéry – Montpellier III (2002), cu lucrarea *Aux racines de la démocratie roumaine: Pruncul Român, premier journal libre roumain, chronique de la Révolution valaque de 1848* (coord. prof. dr. Carol Iancu). Bursier al Institutului Italian pentru Studii Istorice „Benedetto Croce” (1984–1986) și bursier N.A.T.O. în cota Italiei (1996–1998). Correspondent în Italia al Departamentului Românesc al postului de radio „Europa Liberă” (1984–1996). Profesor cu contract la Universitatea Catolică din Milano (1985–1996); lector de limbă și istorie românească la Universitatea din Torino (1987–1995). Restabilit în România (1995). Cadru didactic asociat la Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București (1995–1997), apoi lector titular (din 1997) și conferențiar (2013) la Facultatea de Științe Politice, Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București. A ținut cursuri de istorie contemporană și la Centrul de Studii NATO din cadrul SNSPA (2003–2006), Colegiul Național de Apărare (2005–2009), Institutul Diplomatic Român din cadrul Ministerului Afacerilor Externe (2005), Facultatea de Litere, Universitatea din București (2007–2017). A fost profesor invitat la Universitatea Paul Valéry – Montpellier III (1998, 2000, 2002), iar prin programul „Erasmus”, destinat mobilității profesorilor, a susținut prelegeri în cadrul universităților din Trieste, Udine, Bologna și Padova (2000, 2001, 2003). Inițiator și vicepreședinte (2003–2005) al Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, reunit apoi cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în actualul Institut de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) (2009). Reinstalat în funcția de vicepreședinte al IICCMER (2017) prin hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului (2015). Distins cu Premiul Uniunii Juriștilor din România (1998); Premiul „Cantacuzino” al Fundației „Magazin istoric” (1999); Premiul Clubului Creștin Democrat (Satu Mare, 2000); Ordinul „Stella della Solidarietà Italiana” (actualmente Stella d’Italia), în grad de Cavaler, conferit de către Președintele Republicii Italiene, Carlo A. Ciampi (2004).

II. Istoric, publicist, traducător, cu contribuții, printre altele, în studierea exilului românesc, o realitate cunoscută și prin experiența directă a militantului. Membru activ al Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului, Secția română a Federației Internaționale a Drepturilor Omului (Paris, din 1983) și delegat oficial al Ligii, în Italia (din 1985). Membru fondator și reprezentant în Italia (din 1985) al

Asociației Prietenilor Muzeului Național de Istorie a României (inițiator arh. Ștefan Gane; Paris), coordonator pentru Italia al Opération Villages Roumains (1989–1990). A participat la peste 60 manifestații științifice interne și internaționale cu studii de specialitate. A publicat mai multe volume de autor, precum și numeroase articole în țară și străinătate.

III. A. – *Martor al istoriei – Adrian Niculescu de vorbă cu Emil Ghilezan*, București, 1998, 284 p.; *Din Exil/După Exil*, București, 1999, 279 p.; *Aux racines de la démocratie en Roumanie: Pruncul Român – premier journal libre roumain, chronique de la Révolution valaque de 1848 (La rădăcinile democrației în România: Pruncul Român – primul jurnal liber român, cronică Revoluției valahe de la 1848)*, Cluj, 2008, 304 p.; *Între două frontiere: De la limes-ul lui Fokas la granița lui Eminescu. Studii de istorie*, Cluj, 2009, 286 p.; *De la Primul la Noul '48*, București, 2018, 304 p.

B. – *România – Violările drepturilor omului în „Epoca Ceaușescu”*, Roma, 1989, 120 p. (volum în format special, destinat introducerii clandestine în România); *Semnal!*, București, 2000, 188 p.; *Cei care au spus NU – oponenți și disidenți în anii '70 și '80*, București, 2005, 232 p.; *De ce m-am întors?*, Iași, 2010, 440 p.

D. – *Se la Corona tornasse a Bucarest, „Mondoperaio”*, 9, 1991, p. 104–108; *Eminescu, una vicenda di Frontiera (con una premessa sull'Austria-Ungheria fra nostalgia e realtà)*, „Letterature di Frontiera”, I, 2, 1991, p. 107–129; *Epoca pașoptistă – prima intrare a românilor în Europa*, Studia hi, XLII, 1–2, 1997, p. 141–175; *La diplomazia veneziana e il principe Ștefan cel Mare di Moldavia (1457–1504) durante la guerra contro i Turchi del 1463–1479*, L'Italia e Romania, due popoli e due storie a confronto – secc. XIV–XVIII, Florența, 1998, p. 97–139; *La garde nationale dans le journal Pruncul Român*, RIMil, 83, 2003, p. 11–28; *Refugiul politic românesc din Franța în anii „comunismului târziu”*, Frontierele spațiului românesc în context european, Oradea-Chișinău, 2008, p. 183–206; *L'arrivée et l'installation des Slaves sur le territoire de l'actuelle Roumanie*, „Slavica Occitania” – La Roumanie aux marches du monde slave, 27, 2008, p. 15–28; *Revoluția de la 1848 – confirmare a modernizării românești și treptele parcurse (partea I–II)*, „Viața românească”, 6–7, 2009, p. 1–9; 8–9, 2009, p. 20–46; *Risorgimento italiano e Rigenerazione nazionale romena, Similitudini, sincronie, parallelismi – ed una vistosa differenza, Italia e Romania verso l'Unità Nazionale*, București, 2011, p. 183–206; *Despre al doilea „popor al Cărbii” – Protestantismul și rolul său în istoria românilor*, Romania, Israel, France: Jewish Trails, București, 2013, p. 169–185; *Panegiric pentru două revoluții batjocorite: Revoluția Democratică Rusă din februarie 1917 și Revoluția Română din Decembrie 1989*, *Revolutions, the Archeology of Change*, Iași, 2017, p. 15–36.

IV. M. Pelin, *Opisul emigrației politice*, București, 2002, p. 232; F. Manolescu, *Enciclopedia exilului literar românesc 1945–1989: scriitori, reviste, instituții, organizații*, București, 2003, p. 536–537; ed. II, 2010, p. 547–548. (O.J.)

OFRIM Alexandru

I. N. 30 iulie 1964, Bârsana, jud. Maramureș. Studii liceale la Baia Mare. Licență la Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea din București, specializarea Istorie medievală universală (1984–1988). Dr. în Istoria mentalităților (1998) la Institutul de Studii Sud-Est Europene (coord. prof. dr. Alexandru Dușu). Muzeograf la Muzeul de Istorie și Artă al Municipiului București (1991–1996) și la Muzeul Satului din București (1996–1998). Cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” (1998–2000). Lector (2000) și conferențiar (din 2008) la Facultatea de Litere a Universității din București. Membru al Societății de Antropologie Culturală din România și în International Society for Cultural History.

II. Specialist în istoria mentalităților, antropologie istorică și istorie culturală, cu contribuții în domeniul istoriei culturale a cărții și a lecturii, precum și în cel al istoriei culturale a orașului București.

III. A. – *Cheia și Psaltirea. Imaginarul cărții în cultura tradițională românească*, Pitești-București, 2001, 364 p.; *Străzi vechi din Bucureștiul de azi*, București 2007 (reedit. în 2008, 2009, 2011, 2014); *Farmecul discret al patinei și alte mici istorii culturale*, București, 2019, 324 p.; *How the Old Streets got their Names. A Cultural History of Bucharest*, Paris-Louvain-la-Neuve, 2022, 250 p.

C. – *Pentru o istorie culturală a cărții și a practicilor de lectură*, 2015, 542 p. (coord. în colab.).

D. – *Orașul între cultura scrisă și cultura orală. Repere metodologice*, HU, 5, 2, 1997, p. 185–193; *Représentations et pratiques de l'écrit dans l'ancien village roumain*, Paul H. Stahl (éd.), Études et documents balkaniques et méditerranéens, Paris, 2004, p. 87–95; *Lectura în epoca romantică: practici și reprezentări*, Andi Mihalache et alii (ed.), *Romantism și modernitate. Atitudini, reevaluări, polemici*, Iași, 2009, p. 315–331; *Debates and Controverses in the History of Reading*, „Euresis”, 1, 2013, p. 128–139; *Lectura cu voce tare și lectura silențioasă în antichitatea greco-romană*, Monica Spiridon (ed.), *Echilibru între antiteze. Studii oferite Profesorului Paul Cornea*, București, 2014, p. 359–373; *Attitudes towards Prehistoric Objects in Romanian Folk Culture (19th–20th Century)*, „Swedish Journal of Romanian Studies”, 2, 1, 2019, p. 91–109.

IV. Iordan Datcu, *Dicționarul etnologilor români*, București, 2006, p. 662–666; Philippe Poirier (ed), *L'histoire culturelle: un «tournant mondial» dans l'historiographie?*, Dijon, 2008, p. 157. (L.V.)

OPREA Marius

I. N. 22 mai 1964, Brașov. Studii liceale la Liceul de filologie-istorie „Unirea” din Brașov (1979–1983). Studii universitare la Facultatea de Istorie a Universității din București (1983–1988). Dr. în Istorie (2002) la Universitatea București (coord. acad. Dinu C. Giurescu), cu teza *Rolul și evoluția Securității (1948–1964)*. Burse de studiu și stagii de documentare în străinătate la Instituția Gauck din Germania (1997), Institutul Memoriei din Varșovia (1999) și National Security Archive din Washington (1999). Profesor la Școala generală din Vulcan, jud. Brașov (1988–1990); redactor al revistei „Interval”, editată de Uniunea Scriitorilor din România (iunie 1990–mai 1991); ziarist, reporter special la revista „Cuvântul” (mai 1991–august 1992); redactor-șef al cotidianului „Mesager” din Brașov (august 1992 – august 1993); corespondent al postului de radio „Europa Liberă” la București (august 1993 – februarie 1997); redactor-șef al cotidianului „Transilvania Jurnal” (1 ianuarie 1998 – 15 martie 1999); editor la cotidianul „Transilvania Expres” din Brașov (martie 1997 – martie 1999); consilier la Președinția României, Departamentul de Politici Publice (martie 1999 – decembrie 2000); editor al cotidianelor „România liberă” (2000–2002) și „Ziua” (2003–2004); coordonator de programe la Institutul Român de Istorie Recentă (2000–2006); consilier de stat la Cancelaria primului ministru pe probleme de securitate națională (decembrie 2005 – decembrie 2006); consilier personal al primului ministru (2006–2010); președinte al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului (aprilie 2006 – februarie 2010); președinte al Fundației Asociația pentru Memoria Victimelor Comunismului și coordonator al Centrului de Investigare a Crimelor Comunismului (februarie 2010 – mai 2012); expert în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (2012 – ianuarie 2020); vicepreședinte al Fundației „Doina Cornea”, coordonator al Centrului de Investigare a Crimelor Comunismului (reînființat în cadrul Fundației, după a doua îndepărtare din Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER); editorialist la MEDIAFAX (din 2020). A participat la elaborarea legislației care a stat la baza înființării Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și a IICCMER. A fost distins cu Ordinul „Serviciul Credincios” în grad de Comandor (2000) și cu Medalia „Regele Mihai I pentru Loialitate” (2012).

II. Istoric, poet și publicist, specialist în istoria contemporană și recentă a României, istoria comunismului românesc, istoria Securității și a organismelor de represiune ale regimului comunist,

universal concentraționar și sistemul penitenciar stalinist din România, istoria rezistenței anticomuniste. Autor, coautor și coordonator a 26 de cărți și volume, a peste 300 articole și studii în reviste și volume de specialitate, de cultură și spiritualitate, precum și a peste 500 de articole și reportaje pe probleme social-politice, publicate în reviste și periodice de presă.

III. A. – *Plimbare pe Ulița Tipografiei*, București, 1996, 216 p.; *Solo de tamburină*, București, 1999, 95 p.; *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente*, Iași, 2002, 582 p.; *Moștenitorii Securității*, București, 2004, 271 p. (ed. II, Iași-București, 2018, 280 p.); *Zorba și catedrala*, București, 2006, 195 p.; *Adevărata călătorie a lui Zahei. Vasile Voiculescu și taina rugului aprins*, București, 2008, 317 p. (ed. II, București, 2019, 345 p.); *Bastionul cruzimii. O istorie a Securității (1948–1964)*, Iași, 2008, 275 p.; *America! America!*, București, 2008, 88 p.; *Șase feluri de a muri*, Iași, 2009, 312 p.; *Adevărata față a lui Traian Băsescu*, București, 2012, 188 p.; *Întâlnire cu Apostol*, Cluj-Napoca, 2012, 93 p.; *Rețeta fericirii în 84 de poezii: antologie*, Cluj-Napoca, 2015, 208 p.; *Mașina arabă în România de la Ceaușescu la Iliescu*, București, 2016, 400 p.; *Turma păstorului mut*, București, 2016, 328 p.; *Neasemuita istorie a Imperiului Român de Răsărit*, Iași-București, 2017, 217 p.; *Rola 800. Constantin Hagea, omul care a umilit Securitatea*, București, 2018, 496 p.; *Studiu de fezabilitate pentru Mântuire. 101 povestiri despre România*, Iași, 2019, 351 p.

B. – *Pauză de respirație*, București, 1991, 64 p.; *Ziua care nu se uită. 15 noiembrie 1987, Brașov*, Iași, 2002, 256 p.; *The day we won't forget: 15 November 1987, Brașov*, Iași, 2003, 241 p.; *Chipul morții. Dialog cu Vladimir Bukovski despre natura comunismului*, Iași, 2006, 256 p.

C. – *Garda Tineretului Român (Brașov, 1958): istoria unei organizații anticomuniste*, Brașov, 1998, 96 p. (coord. în colab.); *Securiștii partidului. Serviciul de cadre al PCR ca poliție politică. Studiu de caz – arhiva Comitetului municipal de partid Brașov*, Iași, 2002, 360 p. (coord. în colab.); *Ziua care nu se uită. Revolta brașovenilor din 15 noiembrie 1987*, Iași, 2017, 600 p. (coord. în colab.).

D. – *Tipografia bucureștenii la începutul epocii moderne*, RI, 42, 10, 1989, p. 991–1001; *Comuniștii români sub control sovietic*, „Analele Sighet”, 5, 1997, p. 105–150; *Rezistența anticomunistă. Cazuri între 1964–1989, Timișoara 1989–1996: o enigmă care împlinește șapte ani*, București, 1997, p. 18–30; *Nașterea Securității*, „Analele Sighet”, 6, 1998, p. 271–306; *Transformarea socialistă a agriculturii: asaltul final, 1953–1962, Țărnîștea și puterea. Procesul de colectivizare a agriculturii în România (1949–1962)*, Iași-București, 2005, p. 83–112; *Securitatea și moștenirea sa, Comunism și represiune în România*, Iași, 2006, p. 23–37; *The Spies Who Came in From the Cold, US-Romanian Relations in the Twentieth Century*, Cluj-Napoca, 2010, p. 229–246; *Cei trei martiri bistrițeni de pe Dealul Crucii, Medicii și Biserica*, vol. 11: Etica martirajului și a morții martirice (coord. Mircea-Gelu Buta), Cluj-Napoca, 2013, p. 131–150 (în colab.).

IV. Guido Barella, *La tortura del silenzio. Storia di Marius Oprea, cacciatore dei criminali di regime*, Milano, 2014, 171 p.; Idem, *În căutarea victimelor comunismului: povestea lui Marius Oprea*, București, 2015, 203 p. (**M.Gh.A.**)

PĂVĂLAN Rodica Marilena

I. N. 15 august 1970, Craiova. Studii universitare la Facultatea de Drept (abs. 1997) și masterat în sociologia comunicării și jurnalism (abs. 2006) la Craiova. Dr. în istorie (Craiova, 2010) cu teza *Evoluția mijloacelor de comunicație moderne* (coord. prof. dr. Corneliu Mihail Lungu). Bibliotecar (1988–1998), bibliotecar metodist (1998–2007), șef serviciu-relații cu publicul (din 2007) la Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova.

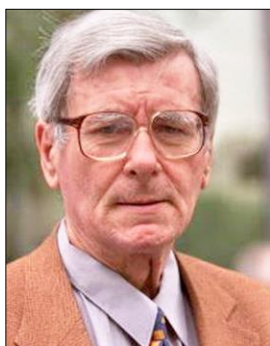
II. Competențe științifice: evoluția mijloacelor de comunicație, cercetare în domeniul biblioteconomiei, biobibliografiei, studii și cercetări dedicate domeniului de activitate, susținere de comunicări la simpozioane și conferințe naționale și internaționale.

III. A. – *Ghidul bibliotecilor publice din județul Dolj*, Craiova, 2007; *Evoluția mijloacelor moderne de comunicație în secolele XIX–XX. Implicații sociale, politice, economice și culturale*, Iași, 2011, 318 p.;

Oameni și cărți din Piemontul Bălăciței, Craiova, 2019, 365 p.

D. – *Aservirea Radioteleviziunii Române în perioada 1965–1989*, AO, 25, 2011, p. 177–190; *Folosirea mijloacelor de comunicație în acțiunile represive ale statului comunist*, Stat și societate în Europa, Craiova, 2011, p. 501–525; *Securitatea comunistă și folosirea tehnicii pentru urmărirea persoanelor*, Permanențele istoriei. Profesorul Corneliu-Mihail Lungu la 70 de ani, Târgoviște, 2013, p. 735–747; *Oameni de alaltăieri, de ieri și de azi*, Istorie, cultură și civilizație în Platoul Bălăciței, Craiova, 2013, p. 763–853; *Oameni de la Dunăre. Efigii în istoria Calafatului*, Istorie, cultură și civilizație la Vadul Calafatului (Vadul Diulului), Craiova, 2014, p. 431–478; *Oameni din Țara Loviștei*, „Posada 685. Țara Loviștei”, Craiova, 2015, p. 342–398. **(G.G.)**

PELIN Mihai

I. N. 25 august 1940, Cernăuți, azi Ucraina – m. 14 decembrie 2007, București. Studii liceale la Craiova (1958); Facultatea de Filosofie, Universitatea din București (1958–1962). Redactor la „Scânteia tineretului”, „Tribuna României”, „Ramuri” și „Flacăra”. A publicat numeroase articole în „Viața românească”, „Ateneu”, „Orizont”, „Gazeta literară” și „România literară”. A debutat în proză la revista „Luceafărul” (1963). Comandor al Ordinului Solidarității Italiene (2006).

II. Scriitor, jurnalist și istoric cu preocupări privind istoria contemporană a României, viața politică în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, istoria diplomației, a serviciilor secrete și viața culturală în anii comunismului. Editor de documente, în străinătate (privind personalitatea mareșalului Ion Antonescu) și în țară (din arhivele fostei Securități, pentru perioada 1944–1978). Autor al unor lucrări bine documentate, bazate pe surse inedite și scrise cu har literar, a căror tematică privește istoria politică, militară, diplomatică și culturală a României contemporane.

III. A. – *Redactori și pianiști*. București, 1967; *Inaderență*, București, 1968; *Miorița nu s-a născut lângă stele*, Craiova, 1973; *Căderea Plevnei. 28 noiembrie 1877*, București, 1977; *Șa pierdută pe mare*, București, 1983; *Speranța*, București, 1984; *Requiem pentru Convenția de la Geneva*, Veneția, 1988 (reed. București, 1996); *Sioniști sub anchetă*, București, 1993; *Legendă și adevăr*, București, 1994; *Culisele spionajului românesc. D.I.E. 1955–1980*, București, 1997; *Miza războiului*, București, 1998; *Operațiunile Melița și Eterul. Istoria Europei Libere prin documente de Securitate*, București, 1999; *Artur – Dosarul Ion Caraion*, București, 2001; *Iluziile lui Iuliu Maniu*, vol. I–II, 2001–2002; *Opisul emigrației politice. Destine în 1222 de fișe alcătuite pe baza dosarelor din arhivele Securității*, București, 2002; *Genii și analfabeți*, București, 2002; *Un veac de spionaj, contraspionaj și poliție politică*, București, 2003; *Italieni, vă ordon, treceți Prutul!*, București, 2003; *SIE & SRI. Trecutul nu se prescrie*, București, 2004; *Deceniul prăbușirilor (1940–1959). Viețile pictorilor, sculptorilor și arhitecților români între legionari și staliniști*, București, 2005; *Raidul escadrei trădate*, București, 2005; *Marele rapt regal*, București, 2006; *Dipomație de război. România – Italia. 1939–1945*, București, 2005; *Săptămâna patimilor (23–28 iunie 1940). Cedarea Basarabiei și a nordului Bucovinei*, București, 2008.

C. – *Antonescu, Mareșalul României, și războaiele de reîntregire*, vol. I–IV, Veneția, 1986–1989 (în colab.); *Epistolarul infernului*, București, 1993; *Cartea albă a Securității*. vol. I. *Activitatea de informații și siguranță în perioada 23 august 1944 – 30 august 1948*; vol. II, *August 1948 – Iulie 1958*; vol. III, *1958–1968*; vol. IV, *1968–1978*, București, 1994–1995 (în colab.); *Cartea albă a Securității. Istorii literare și artistice. 1969–1989*, București, 1996 (în colab.); *Cartea albă a Securității. 23 august 1944 – 30 august 1948*, vol. I, București, 1997 (în colab.). **(N.D.I.)**

PETCU Adrian Nicolae

I. N. 28 iunie 1978, Ploiești. Studii preuniversitare la Liceul teoretic „I. L. Caragiale” din Ploiești (1992–1996), superioare (licență și masterat) la Facultatea de Istorie a Universității din București (1996–2002). Doctorand al Școlii doctorale a Facultății de Istorie, Universitatea din București, cu teza *Biserica Ortodoxă Română de la regimul de autoritate monarhică la Republica Populară Română (1938–1948)* (coord. dr. habil. Cosmin Budeancă). A efectuat nenumărate stagii de cercetare în arhive laice și bisericești din țară și din străinătate. Din anul 2000 până în prezent este consilier în cadrul Serviciului Cercetare din Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

II. Istoric, preocupat de studierea vieții religioase în trecutul recent al României, de relația Stat-Biserică, de geopolitica bisericească în secolul XX, legăturile partidelor politice cu viața bisericească, istoria

Ortodoxiei românești în perioada regimului comunist, istoria exilului bisericesc în perioada Războiului Rece. Autor, coautor și editor a 18 cărți și volume, a peste 50 de studii în reviste de specialitate și în volume colective și a circa 40 articole în reviste de istorie, cultură și spiritualitate.

III. A. – *Preoți hunedoreni pătimitori în închisorile comuniste*, Cluj-Napoca/Deva, 2016, 140 p.; *Dicționarul clericilor și mirenilor ortodocși români mărturisitori în detenția comunistă (1945–1964)*, București, 2017, 390 p.; *Clerici și teologi din Eparhia Aradului în închisorile comuniste (1945–1964)*, Arad, 2017, 209 p.; *Preoți vâlțeni în închisorile comuniste (1945–1964)*, Râmnicu-Vâlcea, 2019, 168 p.

B. – *Martiri pentru Hristos din România, în perioada regimului comunist*, București, 2007, 803 p. (ediție nouă, București, 2017, 801 p.); *Patriarhul Justinian și Biserica Ortodoxă Română în anii 1948–1964*, Galați, 2009, 268 p.; *Despre curajul de a rosti: Episcopul Nicolae Popovici al Oradiei*, Galați, 2009, 167 p. + anexe; *Părintele Arsenie Boca în atenția poliției politice din România*, Galați, 2009, 127 p. + anexe; *Monahismul ortodox și puterea comunistă în România anilor '50*, Galați, 2009, 177 p. + cu anexe; *România 1945–1989. Enciclopedia regimului comunist. Represiunea*, vol. I–III (A–R), București, 2011–2016, 666 p. + 711 p. + 773 p.; *Clerici și mireni mărturisitori din Arhiepiscopia Iașilor, în închisorile comuniste (1945–1964)*, Iași, 2017, 201 p. + anexe; *Preoți din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului în temnițele comuniste*, Cluj-Napoca, 2017, 400 p.; *Clerici din Eparhia Sucevei și Rădăuților în închisorile comuniste (1945–1964)*, Suceava, 2019, 124 p. + anexe.

C. – *Partidul, Securitatea și Cultele, 1945–1989*, București, 2005, 427 p. (coord. și coautor); Vasile M. Popescu, *Un martir al crucii. Viața și scrierile lui Teodor M. Popescu*, București, 2006, 538 p. + anexe; *Mitropolitul Antonie Plămădeală. Detalii biografice*, partea I. „Dosarele nu știu tot!”, Sibiu, 2011, 163 p. + anexe; Preot Ilie I. Imbrescu, *V-am scris vouă, tinerilor! Gândurile și încercările unui preot mărturisitor*, București, 2011, 438 p. + anexe (coeditor); Mihai Plămădeală, *Refugiul. Deznădejde și speranță*, Brăila, 2012, 215 p.; *Patriarhul Justinian Marina și apărătorii Ortodoxiei în perioada comunistă. Album comemorativ*, București, 2017, 496 p.; *Episcopul Grigorie Leu în vâltoarea istoriei. Documente (1924–1949)*, Iași, 2019, 817 p. + anexe (coeditor); *Părintele Mina Dobzeu, duhovnicul Hușilor. Documente (1946–2011)*, Huși, 2021, 614 p. + XXXIV anexe (coeditor).

D. – *Securitatea și cultele în 1949, Partidul, Securitatea și Cultele (1945–1989)* (ed.), București, 2005, p. 124–222; *Mitropolitul Visarion Puiu în Croația și Austria. Începutul exilului*, Euharistion Patriarhului Daniel al României, București, 2011, p. 614–640; *Părintele Arsenie Papacioc în documentele Securității (1938–1958)*, CCNSAS, V, 1–2 (9–10), 2012, p. 249–280; *Împerturcitul de culte între conformism și asigurarea libertății religioase*, CCNSAS, VI, 1–2 (11–12), 2013, București, p. 7–82; *Spiritualitate creștină versus legionarism în detenția comunistă. Secvențe de la Tg. Ocna*, CCNSAS, IX, 1–2 (17–18), 2016, p. 195–249; *Biserica Ortodoxă Română de la Paris în primii ani ai exilului (1945–1950)*, CCNSAS, X, 1 (19), 2017, p. 213–235; *Condiția*

evreului român creștin în timpul Holocaustului, CCNSAS, XI, 2 (22), 2018, p. 117–176; *Biserica Ortodoxă Română*, Panorama comunismului în România, Liliana Corobca (ed.), Iași, 2020, p. 496–518; *Monahismul ortodox românesc în anii '50*, Martiriu și memorie din România comunistă. Acta Simpozionului internațional «Dumitru Stăniloae» 2017”, R. Preda și I. Vicovan (eds.), Iași, 2020, p. 215–286. (M.Gh.A.)

PETRESCU Paul

I. N. 27 iunie 1921, Cetatea Albă, jud. Cetatea-Albă, azi Ucraina – m. 18 iulie 2009, Great Barrington, Massachusetts, S.U.A. Studii liceale la Iași și universitare (facultățile de Drept, Litere și Filosofie) la București; în 1969 și-a susținut teza de doctorat *Arhitectura populară românească*. A fost cercetător la Institutul Central de Statistică (1948–1955), asistent la Muzeul Satului (1950–1955), cercetător științific la Institutul de Istoria Artei (1953–1975), Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice (1975–1987) din București; colaborator științific la Institutul de Studii Sud-Est Europene din München (1988–1989); din 1990 – cercetător în S.U.A. Membru de onoare al Academiei Române din 1993. Membru în colegiul de redacție al revistei „Arta”, redactor-șef adjunct la „Studii și cercetări de istoria artei” și „Revue Roumaine d’Histoire de l’Art”, membru în colegiul de redacție al „Revistei de etnografie și folclor”. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici (din 1963). Reprezentant al României în Comitetul de elaborare și coordonare al *Atlasului etnologic al Europei*, în grupul de lucru al Centrului european de coordonare a cercetării și documentării în științe sociale (organism specializat al UNESCO cu sediul la Viena), membru al organizației științifice internaționale „Current Anthropology” cu sediul la Chicago, Asociației Internaționale a Criticilor de Artă cu sediul la Paris.

II. În activitatea de cercetare s-a dedicat studierii, sub toate aspectele, a vastului domeniu al artei populare românești. A participat la numeroase cercetări de sociologie și de sistematizare rurală în Dobrogea, Argeș, Muntenia subcarpatică etc. A aplicat pentru prima dată în România metoda statistică în cercetarea arhitecturii populare, deschizând calea studierii, cu mijloace matematice, a domeniilor artei populare. Se înscrie pe linia concepției lui Al. Dima care prefigura evoluția artei populare de la etnografic la estetic, prin procesul de autonomizare și potențare a valențelor artistice în câmpul eteronom al culturii populare. În abordările teoretice și, cu deosebire, în cercetările aplicate, a corelat permanent estetica obiectului cu semantica fenomenului reprezentat, descifrând și (re)interpretând, dincolo de formele și funcțiile „produselor” culturale tradiționale, sistemul de semne și simboluri al unei civilizații și culturi cu adânci rădăcini și izvoare autohtone. Cercetările sale de ornamentică sunt revelatoare pentru explorarea universului semiotic al artei populare.

III. A. – *România. Ghid. Artă populară*, București, 1960; *Les constructions circulaires des paysans roumains*, București, 1960; *Elemente geometrice și stilizate în scoarțele românești*, București, 1963; *Ceramica de Horezu*, București, 1965; *Broderiile pe piele în arta populară românească*, București, 1968; *Imaginea soarelui în arta populară românească*, București, 1969; *Motive decorative celebre*, București, 1971; *Cusături românești. Îndrumări metodice*, București, 1973; *Arhitectura țărănească de lemn din România*, București, 1974; *Creația plastică românească*, București, 1976, 66 p. + 64 f. pl.; *Artă populară a aromânilor din Dobrogea*, București, 1979; *L’architecture populaire du Sud de la Transsylvanie*, București, 1987.

B. – *Arhitectura din Muzeul Satului*, București, 1955, 98 p.; *Arhitectura populară românească. Regiunea Hunedoara*, București, 1956, 123 p.; *Ceramica de Hurez*, București, 1956, 41 p. text + 33 pl.; *Manual de ceramică populară*, București, 1958, 195 p. (lucrare trimisă la topit); *Folk Arts in Romania*, București, 1964, 133 p. + 44 p. il.; *Costumul popular românesc din Transilvania și Banat*, București, 1959, 144 p. + 65 pl.; *Artă populară. Îndreptar metodologic*, București, 1966; *Construcții țărănești în Hațeg*, București, 1966; *Scoarțe românești*, București, 1966, 32 p. + 100 p.

pl.; *Romanian Textiles*, București, 1966, 21 p. + 48 pl.; *Arta populară din zonele Argeș și Muscel*, București, 1967, 277 p. + il.; *Les métiers d'art en Roumanie*, București, 1967, 19 p. + 30 f. pl.; *Imaginea omului în arta populară românească*, București, 1969; *Arta populară de pe Valea Bistriței*, București, 1969, 250 p. + 3 f. pl.; *Tezaur de arhitectură populară din Gorj*, București, 1973, 96 p. + il.; *Ceramica românească tradițională*, București, 1974, 74 p. + 32 f. pl. + hărți; *Arta populară românească*, București, 1981, 146 p. + 132 p. pl.; *Portul popular de sărbătoare din România*, București, 1981, 193 p. + 247 p. pl.

C. – *Dicționar de artă populară*, București, 1985, 443 p. + 24 p. pl. (în colab.); *Le costume populaires roumain/ Romanian folk costume*, București, 1985, 186 p. + il. (în colab.).

D. – *Elemente de înfrumusețare a locuințelor țărănești de pe Valea Bistriței*, SCIA, 1954, 1–2, p. 27–43; *Arhitectura în lemn a Maramureșului*, Arhitectura R. P. R., nr. 1–2, 1958, p. 48–57 (în colab.).

IV. Dan Fornade, *Românii din America. 500 de personalități din S.U.A. și Canada*, Montreal, 2000; Ioan Godea, *Etnologia română contemporană. Lexicon bibliografic ilustrat*, București, 2002; *In memoriam Paul Petrescu*, „Studii și comunicări de etnologie”, XXIII, 2009, p. 221–222; Gheorghe Deaconu, *Paul Petrescu: Paradigma etnologiei moderne*, „Curierul de Râmnic”, 15 aprilie 2009; Ecaterina Țarălungă, *Enciclopedia identității românești. Personalități*, București, 2011; Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române (1866–2016), Dicționar*, partea a II-a (M–Z, Anexe), București, 2016, p. 334–335. (C.I.C.)

POPESCU Andrei

I. N. 2 mai 1987, București. Studii preuniversitare la București, Liceul „Tudor Vladimirescu” (2001–2005). Licență (2007–2010) și master (2010–2012 - „Elite politice românești în secolele XVIII–XX”) la Facultatea de Istorie a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Dr. în Istorie (2015) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Laurențiu Vlad). Premiul „Cercetătorul anului” al Arhivelor Naționale ale României, „pentru contribuțiile în domeniul valorificării documentelor aflate în păstrarea Arhivelor Naționale ale României” (2019 și 2020).

II. Cercetător independent. Specialist în istoria României (secolele XVIII–XX); studiile sale se concentrează mai ales pe următoarele domenii: microistorii, biografii, genealogii, elite politice. A publicat până în prezent șapte cărți și o serie de articole în reviste de specialitate sau în volume colective din România.

III. A. – *Elita Basarabiei la 1917–1918. Zece personalități care au făcut Unirea*, București, 2018, 334 p. + 6 fig.; *Jean Miculescu. Boierul de la Călinești*, București, 2019, 312 p.; *Partidul Conservator din România interbelică*, București, 2019, 208 p.; *Petre P. Carp la Țibănești*, București, 2020, 119 p.; *Grigore Filipescu. Viața, activitatea și năzbâțiile unui om politic controversat*, București, 2020, 233 p. + 40 fig.; *Călătorind prin istorie, alături de strămoși. Povești cu țărani, preoți, învățători, negustori și meșteșugari din secolele XVIII–XX*, București, 2020, 290 p.

C. – *Iancu Flondor, Bucovina și România Mare. Documente și scrisori*, București, 2017, 239 p.

D. – *Grigore N. Filipescu (1886–1938). Repere biografice*, AUB, șt. pol., XIV, 2, 2012, p. 17–46; *Cernăuți (orașul și județul)*, Bogdan Murgescu, Andrei-Florin Sora (coord.), România Mare votează. Alegerile parlamentare din 1919 «la firul ierbii», Iași, 2019, p. 93–107. (L.V.)

POPESCU Elena

I. N. 22 octombrie 1950, Blaj, jud. Alba. Studii liceale la Liceul „Iacob Mureșianu” din Blaj (1965–1969), universitare la Facultatea de Desen, Institutul de Artă Plastică „Ion Andreescu” din Cluj-Napoca (1969–1972) și la Facultatea de Istorie-Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca (1972–1975), specializarea istoria artei. Dr. în Istorie (coord. prof. dr. Nicolae Sabău) la aceeași universitate (2006). Profesor de desen și istoria artei la Satu-Mare (1972–1975). Muzeograf la Muzeul Național Brukenthal (1975–2009), expert în artă al Ministerului Culturii și Cultelor (din 2003). Laureată a Premiului Național „Margareta Sterian” (1994 și 2008). Membru al Uniunii

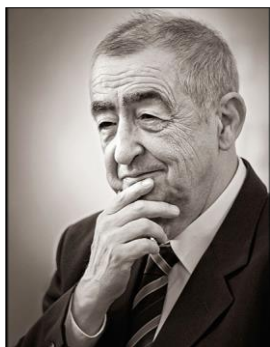
Artiștilor Plastici din România (din 1972). Participări cu lucrări de pictură la saloanele de vară și de iarnă și expoziții de grup. Lucrări de pictură în colecții private din țară și străinătate.

II. Istoric de artă, preocupată de pictura murală din sudul Transilvaniei (zugravii frații Grecu, Stan Zugravul), iconostase brâncovenești, baroce, influența școlii vieneze asupra picturii din Banat și sudul Transilvaniei, pictura transilvăneană sec. XVI–XIX și pictura românească sec. XVIII–XX. A publicat studii despre pictorii: J. M. Stock, Fr. Neuhauser cel Tânăr, J. Böbel, Agotha, Mișu Popp, Sava Henția, Miklos Barabas, O. Smigelschi, Sava Albescu, A. Ciupe, Corneliu Baba, Emerich Tamas etc.

III. A. – *Johann Martin Stock, reprezentant al barocului transilvănean în colecții europene (200 de ani de la moartea artistului)*, Sibiu, 2000 (editat în limbile română și germană), 108 p.; *Mișu Popp, reprezentant al Academismului*, Alba-Iulia, 2007, 294 p. (teza de doctorat).

D. – *Johann Martin Stock in europäischen Kontext. Elemente des österreichischen Barock in der Malerei und Graphik des Künstlers*, Ars T, 1997, VII, p.149–162; *Câteva considerații privind influența Academiei de Artă din Viena asupra picturii din Transilvania în sec. XVIII și XIX*, AB, IV, 1999–2002, p. 221–242; *Portretul Biedermeier și portretul istoric în pictura lui Mișu Popp*, Artă-Istorie-Cultură, Cluj-Napoca, 2003, p. 317–331; *Identities, affinities and european style particularities in the Transylvanian portraits*, Brukenthal Acta, II. 2., 2007, p. 89–106; *Portrete ale familiei Brukenthal din secolul al XVIII-lea în colecții muzeale din țară și străinătate*, Samuel von Brukenthal Model Aufklärung, 2006, nr. VI, p. 133–145. (M.Gh.A.)

POTRA George G.

I. N. 9 februarie 1940, București – m. 17 decembrie 2015, București. Fiul istoricului George Potra. Studii generale și liceale în București; Facultatea de Istorie, Universitatea din București (1956–1962). Exmatriculat în 1959 din rațiuni politice. Studii postuniversitare de științe politice (1980) și de jurnalistice (1987). Profesor de liceu (1962–1964). Referent la Ministerul Afacerilor Externe (1964–1967). Referent, șef relații, șef birou relații, director al Secretariatului Comisiei Naționale Române pentru UNESCO (1967–1969); comentator de politică externă, șef secție la „Lumea” (1969–1973); primul corespondent special al României la N.A.T.O. (1971); membru în colegiul de redacție al revistei „Lumea” și al publicațiilor românești pentru străinătate (1973–1979); profesor asociat la Academia „Ștefan Gheorghiu”; redactor-șef al Redacției publicațiilor pentru străinătate (1979–1989); redactor-șef adjunct la cotidianul „Meridian” (1992–1994) și la Editura Enciclopedică (1994–1997); consilier științific la Direcția Arhivelor Diplomatice (2001); membru de onoare și director executiv al Fundației Europene „Titulescu” (2002–2014); membru al Comisiei Naționale pentru Publicarea Documentelor Diplomatice (2002); consilier personal al primului ministru al Guvernului României (2002–2004); director științific al Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale din România (2003); membru (2008) și vicepreședinte (2011) al Comitetului director al Asociației Române de Politică Externă. Membru asociat (2008), corespondent (2011) și titular (2014) al Academiei Oamenilor de Știință din România. Premiile „Ion Ghica” (1998), „I. C. Filitti” (2006), „Take Ionescu” (2007) și „Nicolae Iorga” (2012) ale Fundației Culturale „Magazin istoric”. Premiul „Nicolae Titulescu pentru Diplomatie și Politologie”, acordat de Academia Română și Marea Lojă Națională din România (2015).

II. Istoric, politolog, scriitor, arhivist, editor cu preocupări de cercetare privind istoria contemporană și politica externă a României. A inițiat și contribuit la realizarea unor ediții de documente diplomatice românești din perioadele interbelică și contemporană. Contribuții esențiale privind viața și activitatea lui Nicolae Titulescu, a cărui operă politico-diplomatică a editat-o științific, sub egida Fundației Europene „Titulescu”. A realizat traduceri ale unor lucrări de antropologie, istorie politico-diplomatică, economie politică capitalistă. Autor al unor volume dedicate Războiului rece, serviciilor secrete sau chiar al unor romane.

III. A. – Titulescu. *Spre Țara Drepților*, Slatina, 2001; Nicolae Iorga – Nicolae Titulescu. *Interferențe*, București, 2011; Titulescu. *După 50 de ani din nou acasă*, Sebeș, 2013; Nicolae Titulescu. *Arhive pierdute. Dosarul unei recuperări*, Sebeș, 2015; Nicolae Titulescu. *Neuitarea geniului*, vol. I–II, Brăila, 2016.

B. – Titulescu. *Ziditor de mari idealuri*, București, 2007, 618 p. (reed. 2008).

C. – Nicolae Titulescu. *Documente diplomatice*, București, 1967, 894 p. (în colab.); Ion Heliade Rădulescu, *Scrieri și acte*, București, 1972 (în colab.); Nicolae Titulescu, *Politica externă a României* (1937), București, 1994, 404 p.; și versiuni în engleză și franceză (în colab.); Nicolae Titulescu, *Pledoarii pentru pace*, București, 1996, 728 p. (în colab.); Constantin Vișoianu, *Misiunile mele*, București, 1997, 418 p.; Nicolae Titulescu. *Un mare Român, un mare European, un mare Contemporan*, București, 2002, 454 p.; *Pro și contra Titulescu*, București, 2002, 688 p.; Nicolae Titulescu – Nicolae Raicoviceanu. *Mărturiile unei prietenii*, 2003, 222 p.; Nicolae Titulescu, *Opera politico-diplomatică (iulie 1927 – iulie 1928)*, partea I–II, București, 2003, 1362 p. (în colab.); Nicolae Titulescu, *Opera politico-diplomatică. Corespondență*, vol. I, partea I–II (1921–1931), București, 2004, 1 240 p. (în colab.); Nicolae Titulescu, *Opera politico-diplomatică (1 ianuarie 1937–31 decembrie 1937)*, București, 2007, 2 472 p. (în colab.); *Organizarea instituțională a Ministerului Afacerilor Externe. Acte și documente (1920–1947)*, vol. I–II, București, 2004–2006 (în colab.); *Pro și contra Titulescu*, ed. II, vol. I–III, București, 2012; Brâncuși – Titulescu. *Suflete pereche*, București, 2012 (ediție trilingvă română, franceză, engleză); Nicolae Titulescu, *Opera politico-diplomatică. Corespondență*, vol. II, partea I–II (1920–1939), București, 2013, 1091 p. (în colab.).

IV. *Enciclopedia personalităților din România. Enciclopedia biografică a femeilor și bărbaților contemporani cu carieră de succes din România, Hübners Who Is Who*, 2007. (N.D.I.)

RACHIERU Mihai

I. N. 25 august 1939, Sârca, com. Bălțați, jud. Iași. Studii liceale (1954–1957) la Colegiul Național „Ștefan cel Mare” din Suceava (1954–1957). Licențiat în istorie (1958–1963) la Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași. Dr. în Istorie (1983) la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București (coord. prof. dr. Ștefan Ștefănescu). Arhivist (1963–1967), arhivist principal (1967–1968) la Arhivele Statului din Bacău. Director al Direcției Județene Prahova a Arhivelor Naționale (1968–2001). Membru al Comitetului Internațional al Arhivelor pentru Literatură și Artă (1976–1980). A efectuat stagii tehnice arhivistice la Paris și Marsilia (1979, 1980). Conferențiar universitar la Facultatea de Litere și Birotică – Universitatea Petrol și Gaze Ploiești (1990–2013). A ținut cursuri de istoria statului și dreptului, respectiv istoria României la Facultatea de Administrație Publică din cadrul Universității „Mihai Viteazul” din Ploiești și la Universitatea „George Barițiu” din Brașov. Editor al „Arhivelor Prahovei” (1991–2001).

II. Specialist în arhivistică și istorie modernă a României. A coordonat inventarierea, selecționarea, salvarea și îmbogățirea tezaurului arhivistic din două județe, Prahova și Bacău. A publicat lucrări de specialitate (*Îndrumător arhivistic*, 2 ediții) și volume de documente privind trecutul istoric al județului Prahova. De asemenea, a publicat două cărți de autor, monografii ale diverselor localități și instituții prahovene, studii referitoare la istoria petrolului, articole dedicate istoriei Prahovei.

III. A. – *Istorie și comerț pe văile Prahovei și Teleajenului, 1774–1848*, București, 1996, 134 p.; *Din hrisoave adunate*, Cerașu, 2014, 450 p.

B. – *Legendă și istorie la Bălțești, Podenii Vechi și Izești*, Cerașu, 2001, 276 p.

C. – *Viața culturală a municipiului Ploiești și a județului Prahova (1900–1948). Documente*, București, 1994, 386 p. (în colab.); *Istoria Rafinării „Astra Română” Ploiești reflectată în documente (1889–1948)*, Ploiești, 1998, 404 p. (în colab.); *Viața politică prahoveană, 1919–1938. Documente*, București, 2000, 466 p. (în colab.).

D. – *Drumul comercial și vama Prahovei în documente pînă la 1848*, Anuarul MIAPh, serie nouă, I (9), 1991, p. 163–170; *Aspecte privind dezvoltarea economiei județului Prahova și Saac în perioada 1774–1821*, „Anuarul Fundația pentru istoria Prahovei”, 7, 1995, p. 44–53; *Despre arhivele Prahovei, pe înțelesul tuturor*, AR, 5, 2, 1996, p. 158–167; *Situația arhivelor create de unitățile (instituții, întreprinderi etc.) din județul Prahova la sfârșitul anului 1989*, „Arhivele Prahovei”, 3, 1998, p. 5–20. (**Sil.R.**)

RADU Măriuca

I. N. 16 august 1950, Brașov. Studii liceale la Colegiul Național „Andrei Șaguna” din Brașov (1965–1969); universitare la Facultatea de Istorie a Universității din București, specialitate: Istorie modernă a României (1969–1973). Îndrumător și apoi muzeograf la Muzeul Bran (1973–1975); transferată la Muzeul Județean de Istorie din Brașov, muzeograf, muzeograf principal pe domeniul: istorie modernă și contemporană (1975–2009); detașare la Muzeul Peleş în scopul efectuării evidenței colecției de arme albe și de foc (1977–1978); specializare pe hartă veche (din 1983), detașare la Muzeul Național al Hartilor și Cărții Vechi în vederea catalogării colecției de hartă veche (2004). Stagiul de documentare la arhive și biblioteci din Germania: Koblenz, Marburg, Gundsheim, München, organizat de către Deutsche Archiv Koblenz (aprilie 1995); stagiul de documentare la

Budapesta. Cadru didactic asociat al Universității „Transilvania” din Brașov, la Colegiul de Arhivistică și Bibliologie, transformat ulterior în Colegiu de Muzeologie și Bibliologie. Expert al Ministerului Culturii, Bunuri arheologice și istorico-documentare/hartă veche românească și străină, sec. XVI–XIX (din 2005). Membru al International Map Collector's Society (1998); reprezentantă pentru România a aceleiași societăți (2000–2009).

II. Istoric și muzeograf, cu activitate în următoarele domenii: istorie modernă a Brașovului și a Transilvaniei (asociații culturale, învățământ, presă, economie, personalități cu rol de pionierat în modernizarea Transilvaniei), istoria tiparului și a tipăriturilor, istoria cartografiei (secolele XVI–XIX). Autoare / coautoare a patru cărți și a 46 de studii și articole apărute în volume omagiale, anuare și reviste de specialitate naționale și internaționale. Realizatoare, coordonatoare, colaboratoare la 20 de expoziții cu caracter local și național.

III. B. – *O istorie a tiparului și a tipăriturilor*, Brașov, 2002 (ed. II, 2004), 168 p.; *Despărțământul „Astra” Brașov 1870–2005*, Brașov, 2005, 30 p.; *Brașov, Monografie comercială, Camera de Comerț și Industrie Brașov*, Brașov, 2004, 43 p.; *Descriptio Romaniae*, I, Muzeul Național al Hartilor și Cărții Vechi / The National Museum of Maps and Old Books, București, 2004, 161 p.

D. – *Transilvania pe harta de la Hereford (sec. XIII)?*, SMIM, XX, 2002, p. 253–265 (în colab.); variantă engleză: *Transylvania on the Hereford Map*, „Cartographica Hungarica”, nr. 8, mai 2004, p. 58–64 (în colab.); *Cronica de la Nürnberg (1493) – preliminarii, performanțe, urmări*, Omagiu lui Gavrilă Simion la a 80-a aniversare (ed. Sorin Cristian Ailincăi, Cristian Micu, Florian Mihail), Constanța, 2008, p. 267–276; *Țara Bârsei – în izvoare cartografice (~1450–1699)*, În onorem Gernot Nussbächer (ed. Daniel Nazare, Ruxandra Nazare, Bogdan Florin Popovici), Brașov, 2004, p. 213–220; *File din activitatea Reuniunii femeilor române din Brașov (1850–1918)*, „Cumidava”, XV–XIX, 1990–1994, p. 161–176; *Țara Hațegului în izvoare cartografice, secolele XIV–XVIII*, „Cumidava”, XXII–XXIV, 1998–2000, p. 267–287 (în colab.); *Sionul românesc – într-o colecție particulară din Brașov*, „Cumidava”, XXV, 2002, p. 182–192 (în colab.); *Hărțile etnografice (demografice) – în sprijinul unității naționale*, AMP, XXIII, I, 2000, p. 687–695.

IV. *A Biographical Dictionary of Women's Movements and Feminisms in Central, Eastern, and South Eastern Europe, 19th and 20th Centuries*, Budapest-New York, 2006, p. 50; Dragoș Măndescu, *I Principati Romeni e l'Europa Orientale nelle Cartografia Occidentale dal Rinascimento all'Età dei Lumi, mostra organizzata in occasione della Festa Nazionale della Romania*, Palazzo Loredan, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, Venezia, 1–18 dicembre 2015, Istituto Culturale Rumeno, Bucurest, 2015; IMCOS Journal, Autumn 2004, nr. 98, p. 51–53. **(M.Gh.A.)**

SBÂRNĂ Gheorghe I.

I. N. 8 februarie 1942, Drumul Carului, com. Moeciu, jud. Brașov. Studii generale și liceale în Moeciu și Râșnov; Facultatea de Istorie, Universitatea din București (1961–1966). Dr. în Istorie (1978) la Academia de Științe Social-Politice (coord. prof. Aurel Petric). Activitate didactică universitară, profesor universitar, șef de Catedră. Conducător de doctorat (din 2004). A predat cursuri generale și speciale, susținând și seminarii de istorie modernă și contemporană a României la Academia de Științe Social-Politice, Universitatea București, Politehnica București, Universitatea „Spiru Haret” și Universitatea „Valahia” din Târgoviște (din 1994).

II. Istoric cu preocupări privind istoria partidelor politice, istoria Corpurilor legiuitoare, politica externă a României, istoria unor instituții europene. A elaborat cursuri tipărite, culegeri de documente și creștomatii

privind istoria contemporană a României. Participant la conferințe și simpozioane în țară și în străinătate.

III. A. – *Parlamentul și politica externă a României, 1919–1940*, București, 2000; *Partidele politice din România, 1918–1940. Programe și orientări politice*, București, 2001; *Românii și proiectele federale europene interbelice*, București, 2002; *Marea Unire în Parlamentul României*, Târgoviște, 2007.

B. – *Partide și curente politice în România, 1821–1918. Programe și orientări doctrinare*, București, 2000; *Milenii de statalitate, creștinism și cultură în spațiul românesc – cronologie*, vol. I–III, București, 2003; *Istoria Senatului României*, București, 2004; *Europe as viewed from the margins. An east-central European perspective during the long 19th century*, Târgoviște, 2006; *Documente privind istoria modernă și contemporană a României*, Târgoviște, 2006; *Europe as viewed from the margins. An east-central European perspective from World War I to the Cold War*, Târgoviște, 2007.

C. – *Revoluția Română din Decembrie 1989. Dicționar general*, București, 2010; *Vespasian V. Pella – în slujba științei dreptului și a cauzei păcii*, Ploiești, 2011; *Constituția României. Studii*, Târgoviște, 2012; *Mari personalități politice și culturale în Senatul României*, București, 2014; *V. V. Pella, Criminalitatea colectivă a statelor și dreptul penal al viitorului*, București, 2017 (ed. în colab.); *Tratatul de Pace ale României 1919–1920*, București, 2017; *România în anii premergători Marii Uniri 1916–1917. Culegere de studii*, București, 2017; *România în anul Marii Uniri 1918. Culegere de studii*, București, 2018; *1919. Confirmarea internațională a României întregite. Culegere de studii*, București, 2020; *Ratificarea tratatelor de pace de la Paris (1919–1920) în Parlamentul României Întregite*, Cluj-Napoca, 2022.

D. – *Probleme ale democrației parlamentare în primul deceniu interbelic (1918–1928)*, AUVT, 1998; *Universitarii români în sprijinul unității naționale în Franța și Italia (1917–1918)*, AUSH, 1, 1998; *Parlamentul român împotriva revizionismului în anii 1919–1929*, AUSH, 2, 1999; *Evoluția ideii de unitate a statelor europene în primul deceniu interbelic*, AUSH, 3, 2000; *Parlamentarii români la primele conferințe ale Uniunii interparlamentare*, AUSH, 4, 2004; *Parlamentarii români la Conferința Interparlamentară de la Washington și Ottawa*, Istoria. În căutarea unui nou mesaj, București, 2005; *România și Conferințele Păcii de la Haga*, „Istoria”, VII, 72, decembrie 2007; *Nicolae Iorga și păstrarea „Icoanei unității naționale” de la 1 Decembrie 1918*, Nicolae Iorga, 1871–1940. Studii și documente, vol. IV, București, 2007; *Contribuții românești la edificarea Pactului Briand-Kellogg*, Paradigmele istoriei, vol. I, Iași, 2009; *Vers la monarchie autoritaire. l'abandon de la démocratie en Roumanie. 1937–1938*, Espana y Rumania. De la Monarquías Autoritarias a la Democracia (Siglos XIV–XX), Târgoviște, 2009; *România și Uniunea Interparlamentară în anii 1945–1948*, România în relațiile internaționale. Diplomatie, Minorități, Istorie. În onoare Ion Calafeteanu, Târgoviște, 2010; *Profesorul Vespasian V. Pella, la 29 de ani, propus pentru Premiul Nobel pentru Pace*, Continuitate istorică în spațiu și timp. Profesorul Vladimir Osiac la 70 de ani, Craiova, 2011; *Primul Parlament al României Mari. Ratificarea hotărârilor privind Unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei*, „Polis”, VII, 2, martie-mai 2019. (N.D.I.)

SOLCAN Șarolta

I. N. 12 aprilie 1958, Sf. Gheorghe, jud. Covasna. Studii preuniversitare la Brașov la liceele „Andrei Șaguna” (1973–1974) și „Unirea” (1974–1977). Licență la Facultatea de Istorie-Filosofie, secția Istorie, a Universității din București (1977–1981). Profesoară de istorie în învățământul general și gimnazial (1981–1987). Asistent universitar la Institutul Politehnic (1987–1994). Dr. în Istorie (1994) la Universitatea din București (coord. prof. dr. Ștefan Ștefănescu). Cadru didactic la Departamentul de Istorie a Românilor din cadrul Facultății de Istorie a Universității din București din 1994 (asistent, 1994–1996; lector, 1996–2002; conferențiar, 2002–2008; profesor, din 2008). Abilitare în domeniul Istorie (2016). Premiul „Nicolae Iorga” al Academiei Române (2005) pentru volumul *Femeile din Moldova, Transilvania și Țara Românească în Evul Mediu*.

II. Specializată în istorie medievală, cercetările sale au avut în centrul atenției structurile demografice din spațiul autohton din secolul al XVII-lea în context european, imaginea populației românești în sursele de expresie maghiară, istoria femeilor din Țările Române din aceeași perioadă și problemele patrimoniului medieval și medieval târziu. A publicat peste 70 de cărți și studii de specialitate în țară și în străinătate.

III. A. – *Făgăraș-Patterns of Central and East european Life*, New York, 1997, 178 p.; *Familia în secolul al XVII-lea în Țările Române*, București, 1999, 250 p.; *Societatea românească din secolul al XVII-lea în izvoarele de expresie maghiară*, București, 2000, 278 p.; *Femeile din Moldova, Transilvania și Țara Românească în Evul Mediu*, București, 2005, 292 p. (ed. II, 2020, 405 p.); *Populația Țării Făgărașului în secolul al XVII-lea și la începutul secolului al XVIII-lea*, București, 2010, 290 p.; *Pribeția în Țările Române în secolele XVI-XVII*, București, 2014, 368 p.; *Vrăjitoria în Transilvania în secolele XIII-XVIII*, București, 2019, 432 p.

C. – *Fațetele istoriei. Existențe, identități, dinamici. Omagiu academicianului Ștefan Ștefănescu*, București, 2000, 808 p. (coord. în colab.); *Brâncoveanu 300: Epoca brâncovenească la orizontul modernității românești*, București, 2016, 330 p. (coord. în colab.).

D. – *Registrul parohial de botezuri al Bisericii Reformate din Făgăraș – sursă pentru demografia istorică a secolului al XVII-lea*, „Hrisovul”, I, 1995, p. 90–100; *Confesional și social în viața familiei din secolul al XVII-lea*, Bogdan Petru Maleon, Alexandru Florin Platon (coord.), *Confesiune și cultură. În onoare Ion Toderășcu*, Iași, 2004, p. 133–143; *Destine anonime în secolul al XVII-lea*, Ioan Bolovan, Cornelia Mureșan, Mihaela Hărănguș (coord.), *Perspective demografice, istorice și sociologice. Studii de populație*, Cluj-Napoca, 2008, p. 245–263; *Family and Household in Iasi at the Beginning of 19th Century*, Antoinette Fauve-Chamoux, Ioan Bolovan (coord.), *Families in Europe between the 19th and the 21st Centuries. From the Traditional Model to Contemporary PACS*, Cluj-Napoca, 2009, p. 743–764; *Child Mortality in București During the First Years of the 19th Century*, „Romanian Journal of Population Studies”, 1, 2012, p. 123–139; *Impactul războiului asupra mentalității și comportamentului. Amintiri din războaie ale transilvănenilor din secolului al XVII-lea*, RI, XXVII, 3–4, 2016, p. 363–383; *Situația demografică din județul Ilfov la 1810*, Ștefan Ștefănescu, Claudiu Neagoe (coord.), *Cultură, istorie și societate*, VI, București, 2017, p. 253–304; *Life During the Plague in Transylvania of the 16th-18th Centuries*, „Brukenthalia”, 11, 2021, p. 971–987. **(L.V.)**

STOICA Georgeta

I. N. 25 ianuarie 1932, București. Studii generale și liceale la București; cele universitare la Facultatea de Istorie, Universitatea din București (1950–1954). Dr. în Istoria artei (1970), la Institutul de Istoria Artei, cu teza *Arhitectura interiorului locuinței țărănești* (coord. acad.

G. Oprescu). Muzeograf la Muzeul Satului din București (1955–1971), inspector la Ministerul Culturii (1971–1982), redactor la Editura Științifică și Enciclopedică (1982–1984), profesor asociat la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” (1971–1990), director adjunct (1990–1996) și director general (2002–2004) și cercetător științific gr. I (2004–2006) la Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București. Premiul „Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Academiei Române (1983), Premiul Fundației „Ethnos” (1993), Premiul Comitetului de

Arhitectură Vernaculară din Balcani, Veria (Grecia, 1999), Premiul de excelență al Comitetului Național Român al Consiliului Internațional al Muzeelor (2002). Membru al Comitetului Internațional de Arhitectură Vernaculară (1970–2005), membru al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor (1970–1980, 2009–2014), membru fondator al Comitetului de Arhitectură Vernaculară din Balcani (1978–2005), membru al Comitetului Național Român din cadrul Consiliului Internațional pentru Monumente și Situri (1980–2003), membru al Comisiei Monumentelor Istorice și Siturilor Arheologice (1990–1997, 2000–2005). Președinte al Asociației Științifice a Etnologilor din România (2004). Membru de onoare al Academiei Române (2016).

II. Etnograf, etnolog, profesor, cercetător de marcă al ultimelor șase decenii, cu contribuții esențiale la studierea zonelor etnografice din țară (Muntenia, Oltenia, Moldova, Maramureș), artei și arhitecturii țărănești, portului popular, obiceiurilor și meșteșugurilor tradiționale, patrimoniului cultural etnografic (covoare, ceramică). Autor a zeci de volume, monografii etnografice, cataloage de expoziție sau de colecție, publicate la edituri prestigioase din țară și străinătate, dar și a numeroase studii și articole de specialitate dedicate unei tematici vaste din zona etnografiei românești.

III. A. – *Arhitectura interiorului locuinței țărănești*, Râmnicu Vâlcea, 1974; *Podoabe populare românești*, București, 1976; *La casa y hacienda del campesino rumano*, București, 1984; *Arhitectura românească*, București, 1989 (versiune germană); *Architecture traditionnelle des Balkans-Roumanie*, Athènes, 1992; *Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”*, București, 2004; *Colecția de covoare din Transilvania și Banat/ Collection of Carpets from Transylvania and Banat*, Cluj-Napoca, 2008; *Covoare românești de patrimoniu din colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”/ Patrimony Romanian Carpets from the collections of „Dimitrie Gusti” National Village Museum*, București, 2009; *Colecția de covoare din Moldova / Collection of carpets from Moldavia*, București, 2009; *Colecția de covoare din Oltenia*, București, 2010; *Colecția de covoare din Muntenia*, București, 2011; *Portul popular din Muscel în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”*, Craiova, 2012; *Costume tradiționale din Gorj în colecțiile Muzeului Satului / Traditional Gorj Costumes in the Village Museum Collections*, Craiova, 2014; *Portul popular din Vâlcea în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” / Traditional Costumes from Vâlcea in the Collections of „Dimitrie Gusti” National Village Museum*, București, 2017; *Portul popular din Mehedinți și Dolj în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” / Traditional Costumes from Vâlcea and Dolj in the Collections of „Dimitrie Gusti” National Village Museum*, Brăila, 2018; *Portul popular din Câmpia Munteniei în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” / Traditional Costumes from Muntenia Plain in the Collections of „Dimitrie Gusti” National Village Museum*, Cluj-Napoca, 2020.

B. – *Crestături în lemn în arta populară românească*, București, 1967 (versiuni în engleză și franceză); *Arta populară în Câmpia Munteniei*, București, 1969; *Arta populară din Vâlcea*, București, 1972; *Interioare populare românești. Țesături și cusături decorative*, București, 1977; *Portul popular din județul Gorj*, București, 1978; *Portul popular din județul Olt*, București, 1978;

Zona etnografică Bran, București, 1979; *Costumes et parures populaires de Roumanie*, Laussane, 1979; *Arta populară românească*, București, 1981; *Zona etnografică Lăpuș*, București, 1984; *Dicționar de artă populară*, București, 1985 (ed. II, 1997); *Zona etnografică Vrancea*, București, 1985; *Zona etnografică Olt*, București, 1986; *Zona etnografică Slatina*, București, 1987; *Zona etnografică Câmpia Boianului*, București, 1990; *Muzeul Satului București*, București, 1993; *Mesteșuguri artistice tradiționale*, București, 2001; *Portul popular de colecție / Folk Apparel Collection*, Muscel, Craiova, 2013; *Portul popular femeiesc din Suceava în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” / Traditional Costumes of Women from Suceava in the Collections of „Dimitrie Gusti” National Village Museum*, București, 2015.

C. – Cataloage de expoziție, în limba română și în limbi străine: *Gospodăria Ceauru – Gorj*, București, 1960; *Ceramica populară românească*, București, 1968; *Torsul și țesutul părului de capră*, Craiova, 1968; *Portul popular românesc*, București, 1969; *Centre de mobilier din Oltenia*, Craiova, 1970; *Arta populară românească*, București, 1972; *Creația populară în lemn la români*, București, 1974; *Exposition d'art populaire roumaine*, Bruxelles, 1975; *Das Hol in der rumänischen Volkskunst*, München, 1975; *Romanian folk art*, Canberra, 1979; *La dot chez les Roumaines*, Paris, 2003; *Europa – o casă comună. Arhitectura tradițională*, București, 2003 (colab.); *Portul popular românesc*, Geneva, 2003.

D. – *Aspecte ale artei populare din Țara Vrancei*, Pagini dunărene, Galați, 1962; *Aspecte din viața satelor din regiunea București*, RM, 1964; *Systèmes de chauffage de l'habitation paysanne chez les Roumains*, „Études d'ethnographie et de folklore”, București, 1965; *Nessebar, oraș muzeu*, RM, 2, 1965; *Răspândirea celor mai frecvente tipuri de locuințe din Oltenia în secolul al XIX-lea*, Atlasul antropologic al Olteniei, București, 1968; *Contribuții la studiul unor vechi forme de locuire din zona Caracalului, regiunea Craiovei*, RM, 1968; *Centre specializate în confecționarea mobilierului din Oltenia*, SCIA, 15, nr. 2, 1968; *Cercetarea etnografică și artă populară în Muzeul de etnografie. Cerințe imperioase în județul Bacău*, „Carpica”, III, 1970; *Perspective ale cercetării artei populare și etnografiei*, RM, II, 1970; *Portul popular din Câmpia Munteniei*, „Studii și cercetări”, Muzeul Satului, 1970, p. 107–143; *L'influence de la famille sur la structure de l'habitation paysanne roumaine*, Premier Congres International d'Ethnologie Européene, Paris, 1971; *Interiorul locuinței țărănești*, „Studii și cercetări”, Muzeul Satului, 1971; *Le développement des musées d'ethnologie*, Paris, 1972; *Muzee și colecții de artă coptă din Egipt*, RM, 1973; *Tradiție și modă în portul popular românesc*, „Cumidava”, 1975; *Semne de recunoaștere în costumele din Șcheii Brașovului și Săcele*, „Cumidava”, 1975; *Zentren für die künstlerische Verarbeitung von Holz in Oltenia*, „Cibinium”, Sibiu, 1976; *Evoluție și permanență în arta populară românească*, „Biharea”, 1976; *Architecture vernaculaire en Roumanie*, Premier Simposion du Comité International pour l'architecture vernaculaire, Plovdiv, 1977; *The open ethnographic museums in Romania*, „Muzee în aer liber”, Edinburgh, 1978; *Valorificarea patrimoniului muzeal*, Atlasul etnografic al României, 5, 1979; *Die Konservierung / Baudenkmäler und deren Intagrierung in die neuen Lebensumstände*, „Cibinium”, 1979; *Les églises roumaines en bois*, Armos, Thessalonique; *Qu'est ce que l'architecture vernaculaire*, RMM.MIA, 1, 1979; *Probleme actuale ale conservării și valorificării arhitecturii rurale tradiționale*, RMM.MIA, 2, 1979; *La maison paysanne roumaine des années '50-'60*, Simpozion „Satul European”, 1990; *A landmark on the European map: „Dimitrie Gusti” National Village Museum*, The Plural. The Romanian Cultural Civilisation, București, 2003; *Arhitectura populară. Origini și confluente*, Arta Istoriei. Istoria artei. Acad. Răzvan Theodorescu la 65 de ani, București, 2003; *De la Muzeul Satului la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”*, „Ethnos”, 6, 2004; *Obidos și Sinatra*, „Ethnos”, 6, 2004; *Colegii noștri la 60 de ani: Corneliu Bucur, Mihai Dăncuș, Ioan Godea*, „Ethnos”, 6, 2004.

IV. *In honorem Georgeta Stoica*. 90, editori Paula Popoiu, Georgiana Onoiu, Cluj-Napoca, 2021. (N.D.I.)

TIMUȘ Mihaela

I. N. 6 noiembrie 1975, București. A urmat cursurile Școlii nr. 5 (1982–1990); Colegiului Național „Sf. Sava” (1990–1994); Facultății de Filosofie, specializare Filosofia culturii (1994–1998), toate din București. Masterat (1999–2000) la Facultatea de Filosofie, specializare Filosofia culturii (1999–2000). În vara anului 2001 a efectuat cercetări în arhiva istoricului suedez al religiilor Stig Wikander (1907–1983) de la biblioteca „Carolina Rediviva” a Universității din Uppsala, unde a descoperit și editat ulterior corespondența inedită dintre Mircea Eliade și Stig Wikander. Bursieră la Agence Universitaire de la Francophonie. Bureau Europe Centrale et Orientale (2003–2006), pregătire doctorală ca bursieră a New Europe College (2006–2007). Dr. în Istoria religiilor și antropologie religioasă (2009) cu teza *Fonder, bâtir, rénover. Articulations conceptuelles du système religieux zoroastrien. Une*

approche philologique (moyen-perse) et historiographique, 2 vol. (vol. I, 337 p.; vol. II. Anexa, 217 p.), la Sorbona, École Pratique des Hautes Études, secțiunea a 5-a «section des sciences religieuses». Director și membrii ai comisiei: prof. Frantz Grenet, Carlo G. Cereti, Philip Huyse, Jean Kellens, Bruce Lincoln. Din 2008 angajată la Institutului de Istorie a Religiilor; bursieră post-docoral DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst), specializare în limba și literatura maniheeană în medio-persană (2012–2013). Asistent de cercetare asociat la Collège de France (2013–2015). Cercetător avansat asociat la Institut für Iranistik, Freie Universität, Berlin (2017–2018) (2017) și Turfanforschung Abteilung de la Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften (2017). Între 2017–2018 a fost bursieră a Fundației „Alexander von Humboldt”. A participat la diferite ediții ale conferințelor internaționale: European Conference of Iranian Studies (Ravenna 2003; Salamanca 2009; Cracovia 2011; Berlin 2019); European Association for the Study of Religions (București 2006; Stockholm 2012; Groningen 2014; Erfurt 2015; Pisa 2021); conferințele Irano-Judaica (Hamburg 2006; Ierusalim 2010); American Academy of Religion (Philadelphia 2005). Participări la conferințele de la Paris (2010), Bochum (2015), Fribourg-en-Suisse (2017), Cordoba (2018). Profesor invitat la Cama Oriental Institute, Bombay, India (a susținut seria conferințelor Dinshaw J Irani, 2010); École Normale Supérieure, Paris (2011). Membru fondator al Asociației române de istoria religiilor (1997–2015), Institutului de Istorie a Religiilor al Academiei Române (2008). Membru în Association pour l'avancement des études iraniennes (Paris) și Societas Iranologica Europaea (2003). Publications Officer al European Association for the Study of Religion (2012–2015). Membru al bordului „Societas Iranologica Europaea” (din 2019). Membru al comitetului editorial al seriei de publicații „Ancient Iran Series”, Brill (din 2020). Laureată a premiilor internaționale 24th Iran's Book of the Year World Award, Iran, Teheran (2017); Premiul Tania & Roman Ghirshman al Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, Paris (2022).

II. Preocupări științifice în mai multe domenii: istoriografie: istoria studiilor privind istoria religioasă a Iranului pre-islamic; istoria orientalismului românesc; filologie; limbi: medio-persană (the Book Pahlavi); avestică; persană clasică; papirologie medio-persană; limbi medio-iraniene (partă, sogdiană, bactriană); literatura religioasă zoroastriană, cu precădere exegeza redactată după cucerirea arabă, începând cu secolul IX; literatura maniheeană redactată în limbi medio-iraniene (medio-persană, partă, sogdiană); iconografie: zoroastrismul în Iran și Asia Centrală; istoria religiilor; literatura polemică religioasă: mecanisme polemice, comparatism, transferuri istorice; istoria ideilor, istoria structurilor raționale; epistemologia studiilor iraniene.

III.A. – *Cosmogonie et eschatologie. Articulations conceptuelles du système religieux zoroastrien*, Paris, Studia Iranica. Cahier 54, 2015, 288 p.

C. – *Întotdeauna Orientul. Corespondența științifică dintre Mircea Eliade și Stig Wikander (1948–1977)*, Iași, 2005, 360 p.; *Changing Paradigms in the Study of Iranian Religions. Proceedings of the 6th EASR / IAHR Special Conference Religious History of Europe and Asia, Bucharest, 20–23 September 2006*, vol. IV = „Studia Asiatica” 11, 2010, 1; *Quand les dualistes polémiquaient : Zoroastriens et Manichéens. Actes du colloque international, 12–13 juin 2015, Collège de France [coll. Orient et Méditerranée vol. 34]*, Leuven, 2020, 332 p. (ed. în colab.).

III. D. – *King and Saviour*: Geo Widengren's early contributions (1938–1955) to the history of Iranian religions, Göran Larsson (ed.), *The Legacy, Life and Work of Geo Widengren and the Study of the History of Religions after World War II*, 2021, p. 125–143; *pōryōtkēšān* versus *kēšdārān*. *L'autorité religieuse contre les tenants d'autres doctrines*, „*Studia Iranica*”, 48, 1, 2019, p. 29–76; *Breaking the Rules. Considerations on the Zoroastrian Terminology Related to the Idea of Heresy*, „*Numen. International Journal for the History of Religions*”, 66, 2019, 2–3, p. 271–294; *Les raisonnements taxinomiques dans le Dēnkard 3*, G. Hermann, I. Rubanovitch (eds.), *Irano-Judaica*, Jerusalem, 2019, p. 221–249; *Polémique mazdéenne anti-christologique. Mécanismes de déconstruction (Škand Gumānīg Wizār 15)*, „*Acta colloquii de polemica antiqua Adversus Christianos*”, Fribourg-en-Suisse, Février 2017 = *Revue d'histoire ecclésiastique suisse / Zeitschrift für Schweizerische Kirchengeschichte*, 112, 2018, p. 105–122; *Légendes et savoirs périnataux chez les Zoroastriens*, „*Bulletin of the Asia Institute*”, 22, 2008 [2012], p. 105–118; *Monuments et inscriptions. Le voyage du Prince Démètre Cantemir vers la Perse par le Caucase (1722–1723)*, I. Gadoin, Z. Vesel (éds.), *Figures pionnières de l'orientalisme: convergences européennes*. Monde anglophone, Europe centrale et orientale, Bures-sur-Yvette, Groupe pour l'Étude du Moyen-Orient (Res Orientales XX), 2011, p. 147–164. (**Adr. P.**)

ȚUCĂ Cornel V.

I. N. 26 octombrie 1950, com. Bradu, jud. Argeș. Studii: Liceul „N. Bălcescu” din Pitești (1966–1970); Facultatea de Istorie–Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj (1970–1974); curs postuniversitar „management arhivistic” (1999, Facultatea de Istorie, Universitatea București). Dr. în Istorie (2006) la Facultatea de Istorie, Universitatea

„Al. I. Cuza” din Iași, cu teza *Prizonierii români din armata austro-ungară internați în Rusia. Problemele repatrierii* (coord. prof. dr. Ion Agrigoroaiei). Activitate profesională: profesor, Școala generală din Cătina, jud. Buzău (1974–1975); muzeograf la Muzeul Municipal din Curtea de Argeș (1975–1976) și Oficiul Județean Argeș pentru Patrimoniul Cultural Național (Muzeul Județean Argeș din Pitești, 1976–1979; arhivist principal-expert grad I, Centrul de Cercetare și

Păstrare a Arhivelor Militare Istorice din Pitești (1979–2002); șef Secția 4 studii arhivistice, Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice din Pitești (2002–2015). Director-adjunct la revista de istorie „Orizont XXI” (2006–2012) editată de Asociația Culturală „Valeriu-Florin Dobrinescu”; redactor-șef adjunct (2007–2015) și redactor (2003–2007) la revista „Document. Buletinul Arhivelor Militare Române”; membru în colegiul de redacție al revistei de istorie militară „Cohorta” (2010–2020), editată de Centrul de Cultură și Istorie Militară din Republica Moldova. A fost distins cu Crucea Națională „Serviciul Credincios”, cls. a III-a (2002).

II. Specialist în arhivistică: prelucrare științifică (fondare, inventariere, selecționare, expertizare arhivistică fonduri de arhivă, declasificare informații clasificate), constituire colecții arhivistice sau tematice de documente, folosire/valorificare documente arhivistice. Cercetare științifică arhivistică și istorică: elaborare/publicare culegeri documente, volume, studii, comunicări științifice, articole, întocmire inventare tematice, identificare documente (istorie/arhivistică). Activități specifice editării de reviste/anuare și întocmirii/publicării de volume colective. A publicat, singur și în colaborare, 36 cărți și 140 studii/articole.

III. A. – *Prizonierii români din armata austro-ungară internați în Rusia. Problemele repatrierii*, Cluj-Napoca, 2011, 379 p.

B. – *Ghidul Arhivelor Militare Române*, București, 2010, 383 p; *Ministerii Apărării Naționale: enciclopedie*, București, 2012, 220 p.; *Șefii Statului Major General: enciclopedie*, București, 2014, 226 p.

C. – *Istoria Statului Major General Român. Documente. 1859–1947*, București, 1994, 423 p. (în colab.); *Jurnal de operațiuni al Comandamentului Trupelor din Transilvania (1918–1921)* vol. I, X, 528 p.; vol. II, 298 p, Satu Mare, 1998 (în colab.); *Armata română și unitatea națională*, Pitești, 2008 292 p. (în colab.); *Statul Major General în arhitectura organismului militar românesc: 1859–2009*, București, 2009, 522 p. (în colab.); *Înzestrarea armatei române în perioada interbelică. Documente*, vol. II, 1931–1935, București, 2009, 476 p. (în colab.); *Casa Regală a României în cronicile „neoficiale” ale „Monitorului oficial” 1914–1924*, vol. I–II, București, 2010, 618 p. + 612 p. (în colab.); *Armata română și patrimoniul național*, București, 2010, 530 p. (în colab.); *Armata română și evoluția armeei tancuri. Documente. 1919–1945*, Pitești, 2012, 393 p. (în colab.); *Armata română și societatea civilă*, Brăila, 2012, 328 p. (în colab.); *Armata română și mass-media*, Brăila, 2013, 470 p. (în colab.); *Înzestrarea armatei române în perioada interbelică. Documente*, vol. III, 1936–1940, Brăila, 2014, 392 p. (în colab.); *Armata 2 română. Mărăști: iulie 1917*, vol. I, *Mărturii documentare*, 324 p; vol. II, *Documente anexe*, 240 p, București, 2017 (în colab.); *Ofițeri ardeleni și bucovineni din fosta armată austro-ungară*, Baia Mare, 2018, 624 p. (în colab.).

D. – *Constituirea și deplasarea în Siberia a Misiunii Militare Române (1920)*, Omagiu istoricului Constantin Bușe (coord. Horia Dumitrescu), Focșani, 2004, p. 300–312; *Canalul Cernavodă–Constanța-Tașaul și Baza Navală Tașaul în negocierile româno-engleze din 1935*, Canalul Dunăre–Marea Neagră între istorie, actualitate și perspective (coord. Valentin Ciorbea, Ovidiu Sorin Cupșa), Constanța, 2008, p. 54–70; *Români ardeleni și bucovineni din armata austro-ungară în prizonierat în Rusia* „Buletinul Muzeului Militar Național «Regele Ferdinand I»”, Seria nouă, 6, București, 2008, p. 136–146; *Istoricul Corpului voluntarilor români ardeleni și bucovineni din Rusia prezentat în „Memoriul” colonelului Pietraru I. Constantin*, Gheorghe Buzatu: In memoriam (coord. Marusia Cîrstea, Sorin Liviu Damean, Lucian Dindirică), Târgoviște, 2014, p. 328–345.

IV. Spiridon I. Cristoea, Argeș. *Dicționar de istorici*, Pitești, 2003, p. 308–310; *Fiii Argeșului. Dicționar de personalități*, ediția a V-a, Golești-Argeș, Pitești, 2012, p. 572–573; Marian Moșneagu, *Serviciul Istoric al Armatei în slujba culturii naționale*, București, 2013, p. 235–244; Petre Popa (coord.), *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, vol. IV (S–Z), Golești, 2014, p. 235–236. (A.O.)

TULEU Ioan Valeriu

I. N. 9 februarie 1948, Seleuș, jud. Arad. Studii preuniversitare la Liceul nr. 2 Arad; Facultatea de Istorie-Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1968–1973). Atestat de instructor-cultural dobândit în 1985, atestat de ziarist profesionist dobândit în 1994. Angajat la Casa de Cultură a municipiului Arad (1974–1992); redactor la ziarul „Flacăra Roșie” (1971–1974), „Curierul Aradului” (1992–1995), „Reporter în Arad” (1996), „Adevărul” (Arad) (1997–2005), „Informația Aradului” (2008); „Măsura” (2008–2010).

II. Animator cultural, ziarist și publicist pasionat de istorie. Preocupat de istoria orală, de istoria celui de al Doilea Război Mondial și de istoria locală, în special din epoca modernă și contemporană.

III. A. – *Cintei – Satul dintre bălți*, Arad, 2008, 215 p.; *Războiul trăit. Arădenii pe fronturile războiului mondial*, Arad, 2012, 269 p.; *Război pe Mureș și Crișul Alb*, Arad, 2014, 210 p.; *Evadarea din trecut: mărturii dintr-un secol zbuciumat*, Arad, 2016, 320 p.; *Seleuș – nouă secole de istorie*, Arad, 2018, 483 p.

B. – *Personalități șiculane*, I–II, Arad, 2014, 2016, 175 p., 264 p.; *Arad. Economie și societate 1945–1989*, Cluj-Napoca, 2015, 523 p.; *Arad. Economie și societate*, II, Cluj-Napoca, 2016, 634 p.; *Cetăți, castele, castelani din comitatul Aradului*, Arad, 2018, 158 p.

D. – *Arădenii în bătălia pentru Moldova*, D. Sinaci, E. Arbonie (coord.), ARAd, IV, 2012, p. 421–458; *Aradul – teatru de război*, ARAd, VI, 2013, p. 413–439; *70 de ani de la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial*, ARAd, X, 2015, p. 256–272; *Bătălia de iarnă de la Lozovaia*, AnAr, 1, 2015, p. 211–226; *Lupta națională în satele din Câmpia Crișului Alb*, AA, 3, 2017, p. 66–98.

IV. E. Șimăndan, *Dicționarul jurnaliștilor arădeni*, Arad, 2011, p. 205; D. Demșea, *Ioan Valeriu Tuleu, Război pe Mureș și pe Crișul Alb*, Arad, 2014, p. 214 p.+3 il.; D. Sinaci, E. Arbonie (coord.), *Administrație românească arădeană. Studii și comunicări din Banat – Crișana*, X, Arad, 2015, p. 657–658; A. Ando, *Aradul la intersecțiile istoriei*, Arad, 2016, p. 309–356. (S.D.B.)

VARATIC Vitalie

I. N. 5 decembrie 1957, com. Borisovca, reg. Odesa (până la 1940, jud. Ismail, Basarabia). Absolvent al Facultății de Istorie a Universității de Stat din Chișinău (1979). Cercetător științific la Institutul de Istorie al Academiei Republicii Moldova (1979–1996). Dr. în Istorie cu teza *Transformările din România anilor 1944–1947 reflectate în istoriografia română și sovietică* (coord. prof. dr. Alexandru Moșanu), susținută în 1991 la Institutul de Slavistică și Balcanistică al Academiei de Științe a URSS. În 1996, prin repatriere, s-a stabilit la București. Cercetător științific principal la Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului al Academiei Române (1996–1999, 2017–2022). Ministru consilier la Direcția Arhive Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe al României (1999–2017).

II. Specialist în istoria relațiilor româno-ruse/sovietice în secolul XX.

III. A. – *Preliminarii ale raptului Basarabiei și nordului Bucovinei 1938–1940*, București, 2000; *Șase zile din istoria Bucovinei (28 iunie – 3 iulie 1940) Invazia și anexarea Nordului Bucovinei de către URSS*, Rădăuți, 2001; *Misterul leilor*, București, 2020.

B. – *Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele lui pentru Basarabia*, Chișinău, 1991; *Misiunile lui A. I. Vișinski în România 1944–1946*, București, 1997.

C. – *Prizonieri de război români în Uniunea Sovietică. Documente 1941–1956*, București, 2013; *Relații româno-sovietice Documente diplomatice*, vol. I (1917–1934); vol. II (1935–1941), București, 1999, 2003 (traducere în limba română); *Istoria României* (coord. acad. Ioan-Aurel Pop), Moscova, 2005 (traducere în limba rusă).

D. – *Despre bunurile germanilor basarabeni abandonate la 1940*, RIM, nr. 2, 1992, p. 20–32; *Noi date despre caracterul antiromânesc al politicii sovietice și germane în anii 1939–1940*, DR, nr. 3, 1994, p. 87–110; *Sudul Basarabiei în componența Principatului Moldovei la 1857 (teritoriul și populația)*, DR, nr. 2, 1995, p. 13–33; *Aplicarea legii rurale de la 1864 în județul Cahul*, SMIMod, X, 1996, p. 97–129; *The Political-Territorial Division of Bessarabia in 1940*, „Totalitarianism Archives”, IV–V, no. 13–14, 1997, p. 103–129; *Împroprietărea de către statul român a coloniștilor și a țăranilor de pe domeniile statului în Basarabia meridională (sec. XIX)*, „Sud-Estul și contextul european. Buletin al Institutului de Studii Sud-Est Europene”, VIII, 1997, p. 33–60; *Bucovina, 1941: românii și naționalismul ucrainean*, GBuc, nr. 3, 1998, p. 48–64; *Tentative de aplicare a prevederilor legii rurale de la 1864 în județul Ismail*, RI, nr. 5–6, 1998, p. 405–418; *Mărturii despre tezaurul României evacuat la Moscova, în arhivele Rusiei*, „Caiete diplomatice”, 2015, nr. 3, p. 59–67; *Conflict dintre generații sau concurs de împrejurări? Cazul Constantin Stere, tatăl – Gheorghe Stere, fiul*, Constantin Stere prozator, publicist, jurist și om politic. 150 de ani de la naștere, Iași, 2016, p. 197–225; *Decontările reciproce româno-sovietice după Primul Război Mondial*, Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent, București, 2019, p. 77–89; *O preconizată alianță româno-italiană în lupta pentru Basarabia în 1939–1940: între intenție și realizare*, Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918–2018, București, 2020, p. 140–158; *Jibrienii: proiectul primului port românesc la Marea Neagră în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, 160 de ani de la Unirea Principatelor. Oameni, fapte și idei din domnia lui Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2020, p. 495–521; *Dragoș Cotlarciuc: Son of the Metropolitan of Bukovina and successful wartime diplomat*, Romanian Diplomacy in the 20th Century. Biographies, Institutional Pathways, International Challenges, Peter Lang, 2021, p. 161–173. (P.O.)

ABREVIERI PERIODICE

AB	Analele Banatului Arheologie-Istorie Muzeul Banatului, Timișoara
AIGS	Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gh Șincai”, Târgu Mureș
AIICN	Anuarul Institutului de Istorie „G. Barițiu” Cluj-Napoca, Series Historia
AIIX	Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași
AIO	Anuarul Institutului de Istorie Orală, Cluj-Napoca
AIRCRUV	Annuario dell’Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia
AM	Arheologia Moldovei, Institutul de Arheologie, Iași
AMET	Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei Cluj-Napoca
AMM	Acta Moldaviae Meridionalis, Muzeul Județean de Istorie „Ștefan cel Mare”, Vaslui
AMold	Archiva Moldaviae. Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale, Iași
AMP	Acta Musei Porolissensis, Muzeul de Istorie și Artă Zalău
AnAr	Analele Aradului, Arad
AnBuc	Analele Bucovinei, Institutul Bucovina, Rădăuți
AnCraiova	Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova
AnIICCMER	Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
Anuarul MIAPh	Anuarul Muzeului de Istorie și Arheologie Prahova, Ploiești
AO	Arhivele Olteniei, Craiova
ARAd	Administrație românească arădeană. Studii și comunicări din Banat-Crișana, Arad
AR	Arhiva românească (Revista arhivelor). Serie nouă, București
Ars T	Ars Transilvaniae. Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca
AUA hist	Annales Universitatis Apulensis. Seria Historica. Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia
AUB șt.pol.	Analele Universității București. Seria științe politice, București
AUC	Analele Universității din Craiova / Annales de l’Université Craiova
AUOC	Analele Universității „Ovidius”, Constanța
AUSH	Analele Universității „Spiru Haret”, București
AUVT	Analele Universității „Valahia” Târgoviște, Secția de Arheologie și Istorie /Annales d’Université „Valahia”. Section d’Archéologie et d’Histoire, Târgoviște
BOR	Biserica Ortodoxă Română, București
Brukenthal Acta	Musei Brukenthal Acta Musei Muzeul Național Brukenthal, Sibiu
Brukenthalia	Brukenthalia Romanaian cultural history review. Revistă română de studii culturale Muzeul Național Brukenthal Sibiu
BucureștiMIM	București. Materiale de istorie și muzeografie, Muzeul Municipiului București
Buridava	Buridava Muzeul Județean Vâlcea, Râmnicu Vâlcea
Caietele ASER	Caietele Asociației de Științe Etnologice din România

Carpica	Carpica, Muzeul Județean de Istorie. Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
CCNSAS	Caietele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității
Cumidava	Cumidava. Muzeul Județean de Istorie, Brașov
Dacia, N.S.	Dacia. Revue d’archéologie et d’histoire ancienne, Nouvelle Série, București
DR	Destin românesc, Revistă de istorie și cultură, București-Chișinău.
Drobeta	Drobeta. Muzeul Regiunii Porțile de Fier, Drobeta-Turnu Severin
EBPB	Études Byzantines et Post-Byzantines
ERH	European Review of History: Revue européenne d’histoire, London
GBis	Glasul Bisericii, Revista Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București
GBuc	Glasul Bucovinei, Cernăuți
Hrisovul	Hrisovul. Buletinul al Facultății de Arhivistică, București
HU	Historia Urbana, Comisia de Istorie a Orașelor din România, Sibiu – București
Marmatia	Marmatia. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș, Baia Mare
Oltenia	Oltenia. Studii și comunicări, Muzeul Olteniei, Craiova
Pontica	Pontica, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța
RA	Revista Arhivelor, Direcția Generală a Arhivelor Statului, București
RESEE	Revue des Études Sud-Est Européennes, București
RI	Revista Istorică, București
RIHM	Revue Internationale d’Histoire Militaire
RIM	Revista de Istorie a Moldovei, Chișinău
RIMil.	Revista de Istorie Militară, București
RM	Revista Muzeelor, București
RMM.MIA	Revista Muzeelor și Monumentelor. Seria Monumente Istorice și de Artă, București
RSPC	Revista de Științe Politice, Craiova
R Teol	Revista Teologică, Sibiu
SAA	Studia Antiqua et Archaeologica, Seminarul de Istorie veche și Arheologie al Universității „Al. I. Cuza”, Iași
SAHIR	Studia et Acta Historiae Judaeorum Romaniae, Iași
SCIA	Studii și cercetări de istoria artei, București
SCIVA	Studii și cercetări de istorie veche (și arheologie), Institutul de Arheologie București
SMIM	Studii și materiale de istorie medie, București
SMIMod	Studii și materiale de istorie modernă, București
ST	Studii teologice, Revista Facultăților de Teologie din Patriarhia Română, București
Studia hi.	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia, Cluj-Napoca
Suceava	Suceava. Anuarul Muzeului Județean Suceava / Muzeului de Istorie a Bucovinei, Suceava.
Trans R	Transylvanian Review. Romanian Cultural Institute. Center for Transylvanian Studies Cluj-Napoca
Zargidava	Zargidava. Revistă de istorie, Societatea de Științe Istorice – Filiala Bacău